SVENSKA CANADA-TIDNINGEN, HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA

JUL- OCH JUBILEUMSNUMMER

Svenska Canada=Tidningen

The Swedish Canada News

ARG. (Year) 25. LÖSNUMMER 5 CENTS. WINNIPEG, MAN., ONSDAGEN DEN 19 DECEMBER, 1917. No. 50

Prof. Liberian Asst.
Winnipeg

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN

N. F:SON BROWN, Redaktör.

P. M. DAHL, Manager.

O. K. THOMASSEN, Adv. Mgr.

SVENSKA CANADA-TIDNINGENS TRYCKERIPERSONAL.

M. A. ERICKSON.

1892-1917

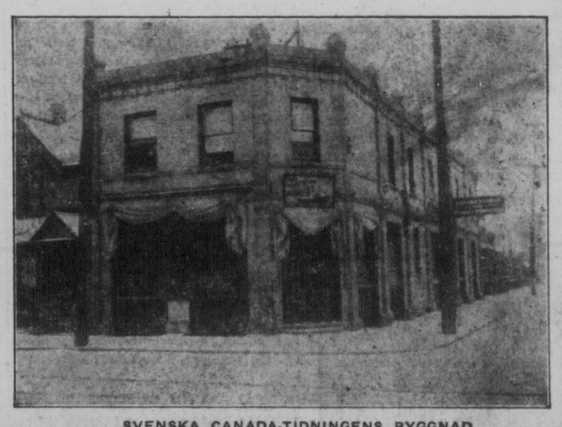

SVENSKA CANADA-TIDNINGENS BYGGNAD.

FRÅN FLYDDA DAGAR.

För Svenska Canada-Tidningen
AV JOHN E. FORSLUND.

Motto: Hvad hade min son på galejan att göra!

På redaktörens enträgna begäran att få ett bidrag till Svenska Canada-Tidningens jul- och jubileinummer finner jag det ganska svårt att återkalla något av värde, ty minnena från den tid, jag sökte göra mitt bästa att hålla tidningen, grundad av den oförgätlige Manne Öhlén, vid liv, äro mycket magra. De brydsamma tider jag genomgick, synnerligast efter veckoutgivandet, under försöken att hålla huvudet ovan vatten, voro av sådan art, att jag sökte glömma dem så fort som möjligt och ha i minnet endast de glada stunderna, vilka voro få och spridda. Därför kan jag endast vidröra få episoder, vilka troligen komma att intressera endast de äldre av de svensk läsande Canada-borna, och fara synes vara, att en del av dessa ej få se dessa rader, enär Canada-Tidningen tycks ha lysts i bann och ej får finnas i några av de hem, varest man brukade läsa min "usla lapp" och varifrån epistlar ofta ankommo. Detta är dock en bisak.

De gladaste minnena ha fäst sig vid de lördagar, då jag kunde betala min personal, hyra och tryckning utan att behöva gå till banken och med hatten i hand bedja om ett litet förskott i form av en växel, som det tog långa tider att betala, mest genom omsättningar. Dessa växelaffärer voro i sanning financiella storbragder. Det kunde ju hända, att det ibland lyckades få sådana pampar som Andrew Schmidt (smeknamnet var Brass Schmidt) och Ole Simonson att skriva på, men mycket ofta fungerade herrar sättare och redaktörer, Zilliacus och Konstantin Flemming som acceptanter. Till financieringen hörde också att ha konton i två banker, och det gick ej så värst illa, tills den ena banken sa' stopp. Leve vigilansen!

Andra trevliga minnen fästa sig vid de många, ofta allvarligt menade, mer eller mindre vänliga brev från prenumeranter angående nödvändigheten att genast förstora tidningen och på allvar taga itu med konkurrensen från Förenta Staterna, varifrån väldiga pappersdrakar, liksom nu, kommo till handa. Många av dessa välvilliga personer voro ofta skyldiga för ett eller flera år. Sancta Simplicitas!

Saxen var ju den egentliga redaktionssekreteraren, och den gjorde åtminstone inga sådana misstag som t. ex. härrörde från vår nitiske Jonas Petter — numera storpamp i Wetaskiwin. Lokalnyheter voro ju få och allt som kunde uppsnokas var ju "gefundenes Fressen". J. P. kom en morgon med andan i halsen och rapporterade, att en viss mans son var "dö", och notisen infördes med det vanliga beklagandet. Saken var emellertid den, att sonen döpts! J. P:s på den tiden provinsiella uttal lät ordet döpt ljuda som döft, och på grund av att J. P. knappast hunnit svälja frukostpotatisen, uppfattades ordet som "dö". Lyckligtvis var mannen i fråga resonabel, och nödiga ursäkter gjordes. Det torde därför vara på sin plats att här varna blivande tidningsutgivare, att ej lägga sig till med så villiga gossar, att de springa hemifrån med frukosten halvsväljd för att hinna till tryckeriet i rättan tid. Men om så skulle vara, så hoppas jag, att dessa praktexemplar må lyckas lika bra i livet som vår vän pampen i Wetaskiwin.

Under sådana förhållanden, är det ju klart, att den literära, om ordet ens kan nyttjas i detta fall, delen var något underhaltig, och hade läsarekretsen varit så kritisk som nu, torde bladet snart nog ha dött sotdöden. Att det kunde fortgå berodde på att vi fått i arv eller rättare genom köpet förvärvat ett månatligt understöd från dåvarande regering, med förbehåll naturligtvis att vara dess språkrör så gott sig göra lät. Det var just icke nobelt, men då ändamålet säges helga medlen, och de engelska tidningarne gjorde samma sak, endast i mycket förstorad mättstock, tog man sin hjälp och tidningens tynande liv förlängdes.

Tack vare en gammal press kunde tryckeriarbeten mottagas och utbytet blev ej så dåligt, änskönt det blev svårt vid regeringsombyte.

Det måste ligga något tjusande eller bedårande i att giva ut en tidning, ty annars torde det vara svårt att förklara, varför i de brydsamma tiderna en konkurrent började giva ut en "samtida" i Winnipeg. I Aug. Blanchs beryktade "Ett resande teatersällskap" låter direktören tillkännagiva, att de som varit präster i första akten skola vara rövare i andra akten. Denna fras tycktes mig då passa ytterst väl på den prästman, som började konkurrensen, ty jag nödgades köpa hans affär för att hava det viktiga monopolet att vara svenskhetens "blänkfyr" i mina händer, men jag har se'n dess ändrat mina åsikter, ty tack vare de obligationer jag därigenom åtog mig, stötte galejan omsider på grund och jag var glad att kunna bli av med affären och draga mig tillbaka med en betydlig skuld, som det tog en lång tid att klarera. Sic transit gloria mundi!

John E. Forslund.
Calgary, Alberta.

NÅGRA MINNEN AV EN EX-PRESSMAN.

AV JOHN E. LIDHOLM.

"Till flydda tider återgår min tanke än så gärna", säger skalden, och i detta instämmer även jag. Under ett skiftesrikt liv har jag hunnit pröva både ljuvt och lett, både malört och honung, och upplevat erfarenheter både glada och bekymmersamma. Men även de senare te sig nu efter årens lopp i ett visst rosafärgat skimmer och hjälpa till att giva kontur och linjer i de tavlor, som minnet trollar fram, då dagens arbete är slut och man vid härden sitter i länstolen och njuter av värmen, medan de kalla fläktarne från Fort Churchill eller Medicine Hat tjuta kring knutarne. Under sådana omständigheter bli alla mina upplevelser värdefulla hågkomster, och jag skulle ej vilja — även om jag kunde — göra mig av med någon av dem.

Detta leder mig in på ämnet om min verksamhet som tidningsman, ty bland mina meriter eller demeriter hör även den att vara "ex-pressman". Efter ett par års erfarenhet vid en tidning i Minneapolis kom jag år 1905 hit upp till Winnipeg, denna västra Canadas metropol, för att pröva min lycka vid denna tidning. Min verksamhet här sträckte sig över en period av fyra år, under vilken tid jag hade tillfälle att pröva litet av varje.

Under omkring ett år förenade jag i min ringa person icke endast manager-, redaktör- och bokföraresysslorna, utan även ett antal andra mer eller mindre viktiga underordnade sysslor. Jag kan därför liksom bondkomikern Lars Petter Larson fullt sanningsenligt säga att "jag var en purdy bissig svede feller", och att jag ej hade ett överflöd av tid för vila eller förströelse.

Dock, det gick i alla fall, och det var då huvudsaken. I trots av de brister, som helt naturligt skulle vidlåda en 12-sidig tidning, vilken redigerades vid tillfällen då intet annat krävde min uppmärksamhet, växte prenumerantlistan så att den hann upp till en för Canada ganska respektabel storlek, och jag hade all anledning att vara belåten med framstegen i den riktningen.

Värre var frågan om de rent mekaniska svårigheternas lösning. Vi hade en gammal cylinderpress, som en gång i tiden tillhört den stolta Free Press. Detta var för mycket länge sedan och den hade nu ganska ramponerad, hamnat i ett svenskt tryckeri å Fountain street. Vi kunde å den endast trycka två sidor i ett "run" och endast en fyra hundra per timme. Detta gjorde, att man hade ej väl fått ut ett nummer på onsdagen, förrän man fick börja med tryckningen av insidorna för nästa veckas nummer. Jag nämnde förut att denna cylinderpress var mycket antik, och det hörde därför till programmet att en eller annan bit skulle gå sönder, just då man bäst behövde den. Detta var isynnerhet fallet första tiden, då tidningen ofta försenades, så att man på Logan avenue — då, som nu svenskarnes gata — kallade den "Söndags-Nisse".

Det är ibland ej så lätt att kunna njuta av skämtet, i all synnerhet då man är så inträsserad som jag var, och jag gjorde de mest förtvivlade ansträngningar att få ut tidningen i tid, och hade nöjet se mina ansträngningar härvidlag givna mer eller mindre lyckade resultat.

Men utom besvärligheterna med cylinderpressen följde även bråk med sättmaskinen. Vi hade då ej någon modärn "linotype"-maskin, utan en s. k. "monoline". Denna var både min och stilsättarens "päle i köttet"; en verklig "infernal machine" (jag vågar ej använda det svenska namnet), som alltid på tisdagarne slog sig på tvären och som envist trotsade sättarens välmenade knackningar och djupsinniga mekaniska experiment.

Faktorn var en isländare, en viss Gudmundur J. Han kunde ej ett enda ord svenska, men kunde det oaktat sätta svenskt, norskt eller franskt manuskript, med en färdighet, som var nästan övernaturlig. Denna färdighet kom väl till pass då vi ofta utförde arbeten på engelska, franska, norska och andra språk.

Som pressläriingar hade vi två gossar, John och Albin H. De voro bröder och John var vid den tiden en sexton år gammal och hans bror ett par år yngre. John lär nu vara en välbeställd löjtnant vid något canadensiskt regemente "somewhere in France". Men det var egentligen en olyckshändelse som Albin råkade ut för, som jag nu tänkte inflicka i denna korta skildring av min verksamhet i pressens tjänst.

En dag i februari månad år 1908 satt jag i godan ro en förmiddag och arbetade med sax och klisterburk. Pressen gick sin gamla sävliga gång ute i tryckeriet och dess dova mullrande var i mina öron en ljuv symfoni, som alltid tydde på att allting gick sin säkra gång. Plötsligt stannade maskineriet några minuter, men jag hörde snart igen det surrande som antydde att den elektriska motorn åter startats. I och med det samma hörde jag ett vilt skrik och sprang genast ut för att se vad som hänt. Jag fann då Albin liggande under pressen, hållande om högra handen från vilken blodet forsade. Jag fick i hastigheten tag i en näsduk och ett snöre, samt sökte så gott jag kunde stanna blodflödet från pekfingret, som var avbrutet ovanför andra leden, endast fasthängande med huden vid insidan. Han hade stannat pressen för att krypa under densamma och taga bort en del trassel, som råkat fastna i ett kugghjul. Medan han var sysselsatt med detta hade hans bror, som missförstått någon signal, startat maskineriet och Albins finger hade fastnat och knäckts. Jag förstod, att om något skulle göras, måste det göras snart, och sprang genast ned till Main Street, där dr. Johnson hade sitt kontor. Han såg på fingret, skakade på huvudet och ville genast ta fram instrument och amputera detsamma. Jag hade då ej läst om dr. Carroll's kirurgiska ympningsexperiment, men jag insåg att förlusten av högra pekfingret skulle vara en katastrof i gossens liv och anhöll på det bestämdaste att ett försök att rädda fingret borde göras. Dr. J. ansåg att försöket skulle vara lönlöst, men gick in på det i alla fall och efter vederbörlig tvättning och desinficering av "svarta handen" blev fingret spjelkat och de trasiga vävnaderna sydda tillsamman. Albin kunde ej arbeta på en fyra veckor, men då han sedan kom tillbaka hade jag nöjet se att experimentet lyckats, och att fingret, som först var något stelt sedan återfick sin förra rörlighet. Då jag sist såg honom, och det var en fem år senare, var han fullt återställd och var gammal nog att förstå vilken förlust min optimism räddat honom från.

Detta är endast en kortfattad skildring av några av de problem som för en tio tolv år sedan förefunnos, och som fordrade sin lösning. Denna period, fast ej den äldsta i svenska pressens historia i Canada, kan dock på sätt och vis kallas en pionjär-period. En ny period har sedan dess inbrutit, men även den har liksom sina föregångare sina problem att lösa och svårigheter att övervinna. Tidningsmannaarbetet — jag talar nu om det svenska — är fyllt av vedervärdigheter, och ger ej betalning i klingande mynt. Men det har till trots härav en viss tjusning, en viss dragningskraft, som i alla fall tillfredsställer, trots det materiella utbytet i de flesta fall blir ringa, och ej motsvarar det arbete som nedlägges. Heder åt ljusets riddarvakt i svenska pressens tjänst!

En God, Glad och Fridfull Jul
önskas alla svenskar i Canada.

SVENSKA CANADA-TIDNINGENS PERSONAL.

BIOGRAFISKA UPPGIFTER.

P. M. Dahl, Svenska Canada-Tidningens manager, är född i Norge 1869. 1882 kom han till Ocke, Jämtland, där han stannade till 1896, då han begav sig till Malmberget. Efter två år reste han till Trondhjem, Norge, där han genomgick Handelsskolan. Efter några års anställning i trävaruaffär och på ångbåtskontor, utvandrade han 1902 till Canada, där han slog sig ned i Winnipeg. Han arbetade här först som järnvägsarbetare och snickare. Genomgick Winnipeg Business College och erhöll därefter anställning som bokhållare hos J. A. Gustafson & Co. och hos järnvägskontraktören J. M. Kullander. I två år var mr Dahl manager för Canada Posten. 1910 startade han tillsammans med red. Ingvar Olsen den norska tidningen Norröna, vars manager han ännu är. År 1913 blev han även manager för Svenska Canada-Tidningen.

Nils F:son Brown, Svenska Canada-Tidningens nuvarande redaktör, är född 1886 i Bro socken, Upland. Genomgick Upsala högre allmänna läroverk, där han 1906 avlade studentexamen. Studerade några år juridik vid Upsala universitet. Kom till Amerika på våren 1910 och tog genast anställning som medredaktör i Svenska Amerikanska Posten i Minneapolis. I januari 1913 kallades han till redaktör för Svenska Canada-Tidningen, vilken plats han fortfarande innehar.

O. K. Thomassen, Svenska Canada-Tidningens annonsmanager, är född i Bergen, Norge, 1889. Genomgick latinskolan i nämnda stad och avlade examen 1907. Sedan han genomgått handelsskola, tjänstgjorde han på kontor i Bergen, Newcastle och Hamburg. Kom till Förenta Staterna 1910 och till Winnipeg 1911. Efter en tids anställning i Banfields möbelhandel och hos Latta Bros. i Govan, Sask., blev han 1912 fästad vid "Norröna" som dess annonsmanager, och 1913 blev han även annonsmanager för Svenska Canada-Tidningen.

Martha Erickson är en ung dam, som varit fästad vid Svenska Canada-Tidningen sedan i våras som stenograf. Miss Erickson, som är född i Sverige, kom 1904 till Winnipeg. Hon har genomgått St. Johns Technical High-school samt handelsskola.

FRÅN PIONIÄRTIDEN.

För Svenska Canada-Tidningen
AV K. FLEMMING.

Svenska Canada-Tidningen firar i år 25 års-minnet av sin grundläggning, och det är för mig en ren glädje att som en av dess grundläggare teckna några drag från dess upphov och tidigare öden.

När jag i 1894 fann mig utan sysselsättning genom "Den svenske Canadiensarens" indragning som veckotidning, beslöt jag mig för att börja en tidnings- och tryckerirörelse på egen hand. Min faderlige vän, pastor Svante Uddén, utgav en månatlig traktatstidning "Sions väktare" för den lutherska missionsverksamheten i Canada, som han förestod tillsammans med sitt pastorsämbete i härvarande lutherska församling, och vi beslöto att göra en utvidgning av densamma till veckotidning. Vi skrapade ihop nog penningar emellan oss att inköpa stilar och kaster och andra tillbehör som ingår i uppsättningen av ett anspråkslöst tryckeri. Som affärsföretag voro utsikterna ej vidare lovande. Prenumerantantalet, även med det lojalaste understöd, kunde ej räknas i många hundra och vad valutan beträffar hade vi att tävla med de stora tidningarne från Staterna. Men pastor Uddén var en banbrytaretyp av det äkta slaget, som ej tvekade, när det gällde att göra något för den svenska odlingen och med uppoffringar av olika slag och outtröttligt och olönat arbete bistod han företaget de första åren, tills det någorlunda började gå och få vind i seglen. 1896 fick jag övertaga tidningen ensam, ty han resignerade då från församlingen och skulle avflytta till Staterna. Jag döpte om tidningen till "Canada" och knogade på en tid tills mr John E. Forslund, som fortsatt med utgivandet av "Canadiensaren" som månadsblad tillsammans med mr Max Zilliacus gav mig ett köpeanbud, som ledde till att affären övergick till mr Forslund och "Canadiensaren" sammanslogs med "Canada" och utgivningen fortsattes under det sistnämnda namnet. Jag tryckte då tidningen själv på en "Gordon Press". Förr brukade vi känna formarne till ett tryckeri och ett par gånger hände det, att min sättarepojke, eller "printer's devil", som han mera betecknande kallas på landets tungomål, kom tillbaka med gråten i halsen och berättade att formarne lågo avstjälpta — på gatan. Den veckan fingo prenumeranterna intet.

Arbetet hade varit tyngande för mig och jag beslöt att vila mig litet genom ombyte och bevistade vårterminen 1897 vid Gustavus Adolphus College i St. Peter, Minn. På sommaren kom jag tillbaka och tog anställning hos mr Forslund. Tidningen hade ytterligare utvidgats och vi hade fullt att göra med accidenstryckning. Tidningen var emellertid fortfarande en "vit elefant", ty prenumerantlistan växte sakta. Invandringen gick fortfarande trögt. På början av århundradet tog den emellertid fart och många skandinaver från Staterna började flocka hit och därmed började prenumerantantalet bliva en mera betryggande inkomst. 1902 köpte jag affären tillbaka av mr Forslund och inköpte en större tryckpress samt sedermera en stilsättningsmaskin. Och med utveck-

(Forts. å sid. 7.)

TRYCKERIPERSONAL.

Eilert Johnson, Svenska Canada-Tidningens faktor sedan i somras, är född i Norge. Han kom till Canada för fem år sedan och har i flera år arbetat på "Voice" tryckeri.

Verner Jernberg, sättare vid Svenska Canada-Tidningen tryckeri, är född 1892 i Sverige. Han kom till Canada 1904 och har sedan 1909, med ett års avbrott, arbetat vid denna tidning. Mr. Jernberg är säkerligen en av de skickligaste svenska maskinsättarne i Amerika.

John Dalström, även sättare, är född 1876. Kom till Förenta Staterna 1895 och till Canada 1904. Mr Dalström har med några avbrott arbetat cirka fyra år vid Svenska Canada-Tidningen. Han var även några månader 1909 redaktör för S. C. T.

Teodor Bulér, denna tidnings pressman, är född i Sverige 1893. Han kom till Amerika 1907 och har varit anställd vid tidningen i fyra år.

A. Berg är född i Norge. Han hade bott i Grand Forks, N. D., 25 år, innan han i våras kom till Winnipeg.

Alfred Joelson är född 1890 i Norge. Han har varit i Canada i tre år och har arbetat på S. C. T:s tryckeri cirka ett och ett halft år.

Elsie Graham är en ung irländska som förirrat sig till S. C. T. och sedan i våras arbetat bland skandinaverna på denna tidnings tryckeri.

Bland äldre Tidningsmän.

EMANUEL ÖHLEN.

Emanuel Öhlén hör till Svenska Canada-Tidningens grundläggare. Om honom skriver pastor Svante Uddén i "Från Canada": "Denne man ägde en förmåga att tränga sig fram, som kom honom väl tillhanda i det nya landet.

Emanuel Öhlén.

Han blev anförtrodd att utse platserna för de första svenska nybyggena och att förmå folk att bosätta sig där. Han ägde en tid både anseende och inflytande". Det sista som hördes av mr. Öhlén var, att han i början av kriget blev arresterad i Tyskland, misstänkt för spioneri.

SVANTE UDDEN.

Pastor Svante Uddén räknas till en av Svenska Canada-Tidningens pionjärer. Han var med om den svenska

Svante Uddén.

pressens grundläggnings- och banbrytningsarbete i Canada. Pastor Uddén förestod i flera år den svenska lutherska församlingen i Winnipeg och är numera bosatt i Förenta Staterna.

K. FLEMMING.

Mr. K. Flemming föddes i Stockholm 1873 och kom till Winnipeg vid 20 års ålder. Hade under ett par års tid varit i stiplockarelära och tidningsskriveri på Norrtelje tidning, som utgavs av den bekante journalisten Gottfrid Peterson. Vid ankomsten till Winnipeg i maj 1893 fick mr Flemming anställning på den tyska tidningen Nordvestens tryckeri, där de två svenska tidningarna, veckotidningen Den Skandinaviska Canadiensaren och den lutherska församlingens månadsblad Zions Väktare trycktes. Efter att hava

K. Flemming.

arbetat ett par år på nämnda officin, ingick han kompanjonskap med pastor S. Uddén och började utgiva "Väktaren" såsom veckotidning, enär Canadiensaren blivit indragen och utkom som månadstidning. När pastor Uddén reste från Winnipeg i 1897, övertog mr Flemming hans del. Han sålde emellertid ut affären till mr J. E. Forslund, som inköpt Canadiensaren. Vistades ett halft år here vid Gustavus Adolphus College, men återkom till Winnipeg på sommaren och började arbeta hos mr Forslund. 1902 köpte mr Flemming tidningen tillbaka och innehade den tills 1907, då ett bolag med mr John Mattson som president inköpte densamma. Mr. Flemming antog då en syssla i tullverket och har sedan dess stannat där.

JOHN E. FORSLUND.

John E. Forslund hör till Canadas främsta och bäst kända svenskar. Han är född i Sverige, genomgick Gävle högre allmänna läroverk, där han avlade studentexamen. Studerade en tid till läkare i Upsala. Var senare engagerad vid kungliga operan i Stockholm. Mr Forslund var på 1890-talet ägare av Svenska Canada-Tidningen. Han ingick därefter i C. P. R:s tjänst, där

John E. Forslund.

han avancerade ganska fort. 1912 utnämndes mr Forslund till General Colonization Agent vid C. P. R. med huvudkvarter i Winnipeg, men förflyttades redan följande år till Calgary, Alta., där han fortfarande är bosatt. Mr Forslund innehar numer den ansvarsfulla posten som överinspektör för C. P. R:s land.

Mr Forslund är en högt skattad medarbetare i Svenska Canada-Tidningen.

JOHN E. LIDHOLM.

Mr. John E. Lidholm är född i Värnamo, Småland. Tillbrakte gossåren i Vislanda, samma provins, där fadern var folkskollärare. Genomgick folkskolan samt studerade ett år i privat läroverk i Växjö. Kom till Minneapolis 1889. Var kontorist och handelsbiträde till år 1899, då han genomgick en treårig kurs vid Northern College of Osteopathy i Minneapolis, vilket läroverk sedan förlades till Des Moines, Iowa. Graderade år 1902 som D.O. (Doctor of Osteopathy). Mr Lidholm var inträsserad av förenings- och tidningsverksamhet och ingick strax efter sin examen som expeditionssekreterare vid Svenska Folkets Tidning i Minneapolis.

Kom till Winnipeg i augusti, 1905 som manager för tidningen Canada, sedermera ändrad till Svenska Canada-Tidningen, och kvarstannade vid tid-

John E. Lidholm.

ningen tills i augusti 1909, då han lämnade sin befattning för att taga anställning vid Grain Growers Grain Company. Kvarstannade där tills 1912, då han gick in i fastighetsaffär, för att efter krigets utbrott åter gå tillbaka till kontorsarbete. Mr Lidholm var redaktör för skandinaviska avdelningen i Free Press 1911—1914.

JONAS PETER JOHNSON.

Jonas Peter Johnson är född i Harf i Attmars socken, Sundsvall, den 28de juli 1882. Kom till Winnipeg med föräldrar vid 9 års ålder. Började vid tidningen, när den kallades Canada och ägdes av mr Flemming och senare av mr Forslund. Var omkring 13 år gammal, när han först började att arbeta för tidningen som "printers devil". Arbetade i tryckeriet 7 eller 8 år och reste sedan i flera år över hela Canada i svenska settlement och blev därigenom kanske en av de mest kända svenskar i Canada. 1905 slutade mr Johnson vid tidningen och tog an-

J. P. Johnson.

ställning hos fastighetsfirman Christe & Heuback i Winnipeg som manager för deras skandinaviska avdelning. Var hos dem nästan ett år. 1906 anlände han till Wetaskiwin och ingick genast i kompanjonskap med en före detta löjtnant vid svenska flottan, mr H. E. Meurling. Denna kompanjonskap varade endast några månader. Inträdde som medlem i fastighetsfirman Rosenroll, Schmidt & Gross, den största och äldsta på platsen. Rosenroll och Schmidt drogo sig undan ur affären nästan genast för ägna sig åt sina privata affärer. Namnet på firman blev ändrat till J. P. Johnson & Co., som den har hetat snart i 11 år. Gross lämnade affären för tre år sedan och har mr Johnson varit ensamägare sedan dess. Mr Johnson har placerat hundratals skandinaver och andra nationer i olika delar i den centrala delen av Alberta. Han har varit Notary Public i flera år.

Mr Johnson har varit medlem i staden Wetaskiwin Hospitalstyrelse i 2 år, i Liberala Exekutiva Komitén samt i stadens Board of trade i flera år. 1915 blev mr Johnson vald med acklamation som medlem av stadsstyrelsen som han ännu är medlem av. För en kort tid sedan blev han invald som medlem av den exekutiva komitén av Alberta Insurance Agents Association.

Mr Johnsons affär har gått ganska stadigt framåt. Mr Johnson har varit agent för C. P. R. kompaniets land i de tre västra provinserna i flera år samt Hudson's Bay Land de sista åren.

ALBIN JONES.

Albin Jones, som är född i Halland, Sverige, var i flera år Svenska Canada-Tidningens manager. Han lämnade denna post 1911, då han flyttade till Minneapolis. Han är numer annonsmanager vid Svenska Folkets Tidning därstädes.

E. ENSTRÖM.

E. Enström var i några år redaktör för Svenska Canada-Tidningen. Han lämnade den platsen 1912 och är numer affärsman i Chicago. Red. Enström är född i Sverige. Efter avlagd studentexamen ingick han i postverket, men blev senare tidningsman. Han var en tid redaktionssekreterare vid den stora "Göteborgs Posten".

J. A. HAMBERG.

J. A. Hamberg är född 1884 i Sverige, men kom redan tidigt till Amerika. Var sex år vid S. C. T., sista åren som manager, från vilken plats han avgick i början av 1913 för att ägna sig åt fastighetsaffärer. Kom senare tillbaka till S. C. T. som annonsmanager. Har sedan några år vistats i Minneapolis och är numer välbeställd restaurantägare i Karlstad, Minn.

ARVID QUEBER.

Arvid Queber var en kortare tid redaktör för S. C. T., dit han kom efter en något skiftande bana vid svenska tidningar i Förenta Staterna. I början av 1913 reste than till Alberta, där han en kortare tid utgav en engelskspråklig och senare en liten svensk tidning, vilken dock snart dog. Red. Queber är numer redaktör för en engelskspråklig socialisttidning i Two Harbors, Minn.

Mins du?

(För Svenska Canada-Tidningen.)

Mins du skogarnas sus omkring stelfrusen sjö?
Mins du klangen av klockornas ljud?
Mins du marken, så vit utav nyfallen snö?
Mins du sången om "änglarnas bud"?

Mins du stugan där hemma med björkar omkring?
Mins du kärven på taket också?
Mins du granen som vi bruka dansa omkring
Sedan mor hade ljusen tänt på!

Mins du ögon som strålа när "bocken" kom in
Med julklappar åt stora och små,
Mins du glädjen i hågen och friden i sinn,
När som julsången sjöngs av de små?

Mins du flammande brasa på spiselens häll?
Mins du "tomten och nissarna små"?
Mins du mormor berättar i julaftons kväll
Om "den lille på stallkrubbans strå"?

Mins du vägen till kyrkan, hur lätt gick att gå,
Under tjärblossens sprakande ljus,
Mins du prästen där inne med mässhaken på,
Mins du sången och orgelens brus?

Mins du borden och maten vid julekaias,
Mins du dansen och leken till slut,
Mins du julgranskonfekten vi slogo i kras,
Innan granen vi kastade ut?

Carl Peuda.

En prästerlig medarbetare

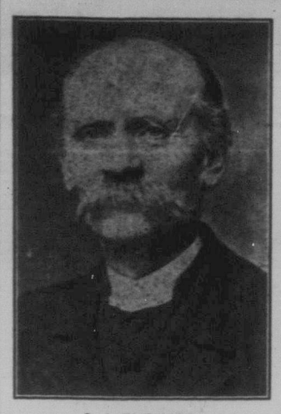

C. J. ENGVALL.

Pastor C. J. Engvall torde genom sina artiklar i S. C. T. vara bekant för den svenska allmänheten i Canada. Han är värd en gärd av aktning från denna allmänhet, då han trots de svenska missionsprästernas "intelligenta" bannlysningsbulla mot Svenska Canada-Tidningen haft det moraliska modet att medarbeta i denna tidning.

Pastor Carl Johan Engvall är född 1858 i Karlskoga, Värmland. Efter att ha studerat privat och tagit en kurs i praktisk skola, genomgick han de övre klasserna vid Missionsskolan i Kristinehamn. 1880 kallades han till av Svenska Missionsförbundet att verka som missionär i Kongo. 1888 kallades han till missionär i Ural, Ryssland och 1884 förflyttades till Kronstadt som sjömansmissionär. Vistades i Ryssland och Finland till 1896, då han förflyttades till London. 1911 förflyttades pastor Engvall till Sunderland. Sommaren 1914 vistades pastor Engvall i Petrograd som sjömanspastor, men världskriget omöjliggjorde vidare verksamhet där. 1916 kom han till Amerika på ett kortare besök, men stannade tills vidare. Leder f. n. Missionsförbundets bibelskola i Winnipeg.

OM MAGEN SMÄRTAR, DRICK VARMT VATTEN

"Om dyspeptics, de som lida av gas, vind och flatulence, mag acidity eller surhet, gastrik katarr, halsbränna etc., vilja taga en tesked av ren bisurated magnesia i ett halvt glas av hett vatten omedelbart efter måltid, skulle de snart glömma, att de någonsin haft magsjukdom, och läkare måste se sig om på andra platser efter patienter." Vid förklaringen av dessa ord sade en välkänd New York läkare, att de flesta magsjukdomar bero på mag acidity och jäsning av födoämnen i magen tillsammans med ett otillräckligt blodförråd. Hett vatten ökar blodförrådet och bisurated magnesia ögonblickligen neutraliserar för mycken magacid och stoppar födojäsning, och kombinationen av de två är därför mycket lycklig och att föredraga framför bruket av artificiella saker, stimulentia och mediciner för dålig matsmältning.

VACKRA SILKESRESTER
för "Crazy Patchwork"
Ett mycket fint urval av sidenbitar av god storlek för att göra täcken, soffakuddar, dynor etc. Stort försökspaket endast 25c.; 5 paket för en dollar.
PEOPLES SPECIALTIES CO.
P. O. Box 1836 Winnipeg.

The LIGHTFOOT TRANSFER
SPECIALITET:
MÖBEL- OCH PIANOFLYTTNING
PACKADE OCH SKEPPADE
Stora vagnar—pålitliga män
KONTOR: 544 Elgin Ave., Winnipeg.
Kontorstelefon Garry 5071 Nattelefon Garry 1227

Tel. St. John 1617 Allt i den elektriska branschen
ELMWOOD ELECTRIC CO.
Elektriska kontraktörer.
A. SADDINGTON - MANAGER
Speciellt uppmärksammas uppsättandet av Ledningar för Ljus och Lampor i färdigbygda hus. Lampor finnas.
388 TALBOT AVE. ELMWOOD
GEVÄRS- OCH VELOCIPED-REPARATÖRER.

A. S. BARDAL
BEGRAFNINGSBYRA.
Begrafningar utföras skyndsamt och till moderat pris.
HYRKUSKVERK.
Första klassens droskor.
Kontorstelefon: Garry 300 och 375.
Bostadstelefon: Garry 2151.
BARDAL BLOCK,
643 Sherbrooke Str., Winnipeg

MADAM R. FERNIE,
Massös.
Manicure, Ansiktsmassage, Behandling av huvudsvålen, Elektrolysis, Chiropody.
919 Somerset block, Winnipeg.

KRÄFTA
och tumörer framgångsrikt behandlade (borttagna) utan knif eller smärta. Allt arbete garanteras. Kom eller efterskrif fri sanatoriebok.
DR. WILLIAMS SANATORIUM,
3023 University ave.,
Minneapolis, Minn.

Skandia Hotel
och
SVENSKA CAFEET,
413 Logan Avenue,
Winnipeg, Man.
Kom ihåg "SKANDIA" är det enda verkligt skandinaviska hotellet i Winnipeg. Glöm nu icke att skrifva ned adressen, så ni kan finna den.
De, som komma in med nattågen, ombedjas hänvända sig till
Room 14, 307 Patrick Street.
M. A. MEYER,
Ägare.

J. E. Stendahl
328 LOGAN AVENUE
Dam- och Herrskrädderiaffär.
Lager af tyger i modärna färger.
Pressning och Cleaning utföres prompt och billigt. Gör ett besök. Belåtenhet garanteras.

HUR BLIR DET MED EDERT FOTOGRAFI?

Mellan vänner är den mest personliga gåvan ett fotografi. Vi ha ekipering för alla slags fotografier.
ATELJEN ÄR ÖPPEN OM KVÄLLARNA.
RELIANCE ART STUDIO
616½ Main Street,
Hörnet av Logan Ave. Ing. från Logan.
Näst intill Dingwalls butik.

C. H. NILSON
DAM- OCH HERRSKRÄDDARE.
Största skandinaviska skrädderiaffär
208 Logan Ave.
Andra dörren från Main St.
Winnipeg, Man.
Telefon Garry 117.

JOHNSON
BAGGAGE TRANSFER
FLYTTNING UTFÖRES.
Phone Garry 244.
294 Park Street.
WINNIPEG. MAN

FREDA SIMONSON
Concert Pianist
and
Teacher of Pianoforter
Late pupil of Milan Sokoloff.
Studio, 522 Dominion Street,
Phone Sh. 3573.

Jag botar män

Fri undersökning.

MEDELS HEMBEHANDLING.
Det är lika lätt och effektivt att underkasta sig behandling i sitt eget hem som på vårt kontor. Ni kan spara tid och pängar Ni får den bästa behandling. 25 års erfarenhet.
Specialister på hårdnackade kroniska och nervsjukdomar.
Vi bota ont i ryggen, nedstämdhet, dåligt minne, förlust av livsmodet och annat, som hindrar eder i edert arbete. Botar även blodförgiftning, njur- och urinsyresjukdomar.
Fria läkarråd. Skriv efter bok och symptomschema, som sändes i omärkt kuvert.
Svenska talas och skrives.
Rimliga arvoden.
HINZE MEDICAL INSTITUTE
20 och 22 Washington Avenue,
Minneapolis, Minn.

ÖNSKAS
Farmare önskar hushållerska, mellan 25 och 30 år.
Tillskriv
O. Peterson,
Hughenden, Alta.

Värdefull vinterläsning.
Vi skola per omgående sända eder portofritt sju nummer av Svensk Familj Journal samt de nästutkommande tre nummer (inalles omkring 1,000 boksidor) rikt illustrerad, inberäknande vackert Tacksägelsedagsnummer och elegant Julnummer; 20 vackra postvykort, Jul- och Nyårskort, samt en boklista över flera tusen böcker, som nu säljas till betydligt reducerade priser, om ni sänder oss 40 cents i "Postal Money Order" för att bestrida postarvodet, och nämner denna tidning.
C. RASMUSSEN CO.,
722 So. 4th St. Minneapolis, Minn.

Uppfinnare.
Skrif till mig idag och erhåll listan öfver uppfinningar, som behöfvas och min illustrerade bok om patenter på svenska språket. De sändas FRITT.
H. J. Sanders,
Patentadvokat,
10é Webster Building, La Salle & Van Buren Sts., Chicago, Ill.

En av de äldsta och bäst kända svenska fastighetsfirmor i Västra Canada

J. P. JOHNSON & COMPANY

Skriv efter kartor och upplysningar om

FARMLAND I ALBERTA

Den provins, som vunnit anseende genom veteodling och kreatursavel.

Vi hava till salu land i stora områden och smärre stycken. Över 200,000 acres att välja från.

Nära skolor, kyrkor och handelsplatser.

I somliga distrikt finnes Rural Free Delivery och nästan vartenda ett av de gamla settlementen äro försedda med regeringens landsortstelefoner.

Utmärkt jordmån. Ymnigt rägnfall. Härligt klimat.

Priset varierar från $10 till $45 per acre, beroende på odlad areal, byggnader och avstånd från järnvägen.

LÄTTA AVBETALNINGSVILLKOR.

AGENTUR FÖR

Canadian Pacific Railway and Hudson's Bay Land

i Alberta, Saskatchewan och Manitoba, och de enda autoriserade agenter i Wetaskiwin distriktet. Skriv efter bolagets broschyr om dess nya tjugo-års avbetalningsplan och de regler som gälla därför.

VÅRT LÅNE-DEPARTEMENT

erbjuder eder de bästa fördelar som stå att få på något ställe. Vi representera många gamla, välkända bolag, såväl som privatpersoner, vadan vi kunna skaffa eder pängar mot god säkerhet. Dessutom giva vi eder ständigt fördelen av vår långa erfarenhet i denna bransch, genom att alltid visa eder vägen till det billigaste och bästa sättet att erhålla lån, och vi upprätta de med lånen förknippade handlingarna till billigaste pris.

Lån på odlade och bebyggda farmar mot 6—8 proc. ränta.

REFERENSER:—Imperial Bank, Merchants Bank och Canadian Bank of Commerce.

J. P. JOHNSON & COMPANY

Real Estate, Insurance, Loans, Steamship Agents Notaries, Conveyancers, Etc.

WETASKIWIN, ALBERTA.
P. O. DRAWER 348.

Svenskarnas Jul.

För Svenska Canada-Tidningen

Ett knippe jultankar av ARNE.

I kväll skall julbordet dukas i alla svenskars hus i Canadas vida land. Bortavarande barn skynda till fadershuset för att efter gammal sed fira julen i dess sköte — och lycklig den, som kan så göra.

I de trakter där granskogen växer skall även granen få sin plats i alla svenskars hus. Men där granskogen står hundra mil bort, där tar man in en poppel, kläder de nakna grenarna med grönt papper och hänger så mycket grannlåt på den att du icke kan se det är en poppel. Och blir man satt i omständigheterna går det lika bra, ringdansen går lika lätt kring en maskerad poppel som kring granen själv. Det enda man saknar är barren på golvet och barrdoften.

Det är mycket som kommer för ens tankar när man börjar tänka på svenskarnas jul — hur det var förr och hur det går till nu — här och hemma. Kan man väl hjälpa att, just denna jul gå dessa tankar mest hem till Sveriges jul!

Skall man fira jul alls därhemma? Vad kostar en gran i år och det som skall vara på den? Förr har alltid ett ljus lyst i varje fönster. Men i år drar man säkert ner rullgardinerna. Ack, när jag tänker på julgrisen, gröten, äpplena, nötter av alla möjliga slag, de många julgåvorna och den rikt smyckade granen ocoh fars och mors stålsnde anleten och när jag tänker på att i år Sverige är ett svältande land, är det som försvunne med ens längtan efter julen och det gamla hjärtliga "Go' Jul!" kommer icke mera så lätt. Och hur skall jag egentligen kunna önska mina landsmän en "glad och trevlig" jul i år, då jag vill att alla svenskar denna jul skola tänka på **Sveriges jul?**

Sverige lider.....

Under "normala" förhållanden fanns det tusentals fattiga hem som aldrig fingo fira en riktig jul och åter tusen arma småttingar som i julens värma tid fingo frysa och svälta. Hur skall det då icke vara denna jul!

Stackars alla tusen svältande barn i Sveriges fattiga land! Stackars alla rådlösa mödrar och fäder! "Vi få ingen jul i år" skall varje barn viska mellan sig och en tår därvid spegla ögats sorg.

Tänk på Sverige!

Duka ditt julbord som förr, lys upp varenda vrå i ditt hus och dra undan gardinerna; sätt dubbelt med ljus i julträdet och dubbelt så mycket grannlåt; giv de små dubbelt med julgåvor — låt ringdansen gå dubbelt så länge —

Men giv gamla Sverige en plats vid bordet, ett ljus och en tanke; giv plats i ringen för alla Sveriges klagande små..... Låt barnen ha roligt!

Öppna alla orglar, spelen och sjungen Sveriges jul ännu en gång; låt den svenska sagans guld denna enda kväll fånga barnens sinnen! Tala om Sverige denna enda gång för de små — ditt land och mitt — fädrens land och barnens — fredens och sväl tens Sverige — framtidslandet.

Må denna jul bliva **Sveriges Jul!**

Arne.

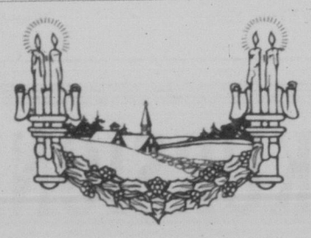

Midvinterns mörka dagar.

För Svenska Canada-Tidningen

Av CHARLEY ERICKSON.

Våra s. k. hedniska förfäder firade också julhögtiden i december alldeles som vi. De firade den såsom en gärd av tacksamhet mot Solen för att den, efter en bitter kamp mot mörker och död, hade vunnit seger över onda makter. Ty vid årets slut är det ju som solens herravälde börjar att visa sig. Mörkret måste vika, dagarna bliva längre. De första yttringarna av nytt naturliv börja visa sig.

Midvinterns nätter här i vårt kalla klimat tyckas likasom räcka varandra handen, som om de ville kväva allt liv, sol och ljus i ett förkrossande famntag. Varför förtvivla vi icke, varför inviga vi oss icke till döden och natten? Varför stänga vi icke dörren för allt liv?

Jo, därför att vi veta att det blir sol och sommar igen. Helios, den stora solguden, kommer tillbaka föryngrad och skön. Efter midvinternattens kalla mörker vill en dag komma, då solljuset åter börjar öka sig, då dess gyllne strålar få större och större makt för varje dag. Den dunkla, vintergrå himmelen vill åter smila. Ty intet kan betvinga och underkuva solen, den allt besegrande. Själva livet kan icke dräpas, det kan endast stannas en tid i sina yttringar. Själva ljuset kan icke släckas, det kan endast skylas en tid av mörkrets makter.

I sanning, det var en vacer sed dessa "hedningar" hade, då de firade denna midvinterfäst till solens ära. Det är skönt att kunna tro på ljuset när det är som mörkast omkring oss. Då kan man bära de korta, grå vinterdagarnas tunga med friskt mod, och man kan med dubbel glädje hälsa de gyllne dagar, då solens ljus och värme åter skall finna vägen till oss och taga oss alla i famn — — —.

Och tron och hoppet på detta solvarv, på denna Helios kamp och seger mot mörka makter skulle jag vilja överföra på människolivet. Ty vi behöva i sanning både stark tro och hopp i denna tid, då mörker och onda makter tyckas vara de allena härskande.

Är då solen helt försvunnen? Är människornas förnuft helt och hållet bortblåst? Är endast "vilddjuret" kvar, vilddjuret som frässar i blod? Ja, så ser det verkligen ut! Ty enligt vad dessa tiders sannsagor meddela oss, skulle vi nästan tro att vårt människosamhälle vore vigt till döden och natten, till ruin och förstörelse — —.

Ett djupt mörker vilar över jorden, ett mörker uppfyllt av fasa. Tusenden av dräpta människor täcka slagfälten. Varje dag förblöda tusenden i granathålorna och skyttegravarna, och varje dag drivas nya tusenden fram till döden. Det tyckes inte vara någon ände på mördandet. Intet ljus synes. Mörkret tyckes bliva tätare, barbarnatten mera fasansfull — — —.

Men vi, som tro på ett solvarv, veta att ett sådant vill komma, för människorna såväl som för naturen. Fasorna måste få en ände, solen måste bryta fram! Vi sätta vår tro till detta, och denna tro ger oss kraft till att hålla modet uppe i detta sociala midvintersmörker. "Den sociala demokratien är framtidens sol", sade den döende Garibaldi — och det måste bliva den verkliga demokratiens genombrott i världen, som efter fredens morgongryning skall framtrolla den mest strålande dag i mänsklighetens historia, den dag, vars blå fredshimmel icke fördunklas mera av krigets hotande moln — — —.

Och som natten alltid är mörkast och kallast strax före den första daggryning — som vintermörkret är tätast strax före solvarvet, så hoppas vi, att denna mänsklighetens svartaste vinternatt nu innebär förebud om ljusets tillbakavändande, om gryningen av en vårmorgon, om en sommardag, i vars vänliga klarhet resterna av det förstörda mänskosamhället få njuta av sol och ljus — — —.

Det är Demokratien, som bär denna världsfackla i sina händer. Låtom oss bli eniga om att tända den! Vi arbetardemokrater borde tända den flamma som skall blända midvintertidens och skumraskets guld- och blodtörstiga makter, under vad namn de än gå, under vad "djurmärke" de ha förenat sig, om under namnet "Union government", "Koalitions"- eller "Win-the-War"-regering; det är ändå Esaus händer, om också rösten är Jakobs —.

Ty genom mörkret går folkens längtan efter sol och dag. Det växer ett oemotståndiligt begär fram i allas våra bröst om ett ändtligt och evigt slut på alla brodermord — en hunger efter befrielse från det kaos, vartill den nuvarande samhällsordningen med sina fasor och gruvligheter har fört oss.

Måtte den tid icke vara alltför avlägsen, då demokratiens sol vill gå upp över världssamhället! Jag menar här verklig demokrati och icke sådan som skall genomföras med kanondunder och bajonettspetsar. Jag menar en demokrati, där mänskligheten är hällen för mera än Tyskland, England och Frankrike, mera än Europa, mera än Amerika, där broderskapskänslan är den drivande kraften och landgränser äro bagateller.

Och vi tro att en sådan tid skall komma lika säkert som naturens solvarv mitt i den mörkaste vintertid. Det är flera och flera tecken som göra att hoppet om en sådan tid icke må uppgivas. En gång — måtte det bliva snart — skall mänsklighetens stora solvarv inträffa, ett solvarv som vill beteckna vändpunkten i människosläktens vandring mot livet och ljuset. Då kunna vi fira världsfredens glada julhögtid i skenet av Demokratiens sol och endast de fasansfulla minnena från denna mörka midvintertid skola vara kvar. Och då skola vi kunna säga till varandra det som nu endast är en tom hövlighetsfras, ja, en blodig ironi, men som då är stämplat med verklighetens prägel:

En god och glad Jul!

JULEN 1917.

Juldikt för "Svenska Canada-Tidningen"
Av *G. H. SILVER.*

Högvälvd, azurblå himlens kupol
famnar jorden, vars vidder vila
under ett snöhölje, dunmjukt, skimrande,
— tungt försänkta i vinterns ro....
Himmelens tusenden stjärnor sila
sitt strålande ljus — det klara, skimrande —
utöver ödslig och vintrig mo;
— utöver nejder, där strålarna brinna
lekfullt bland snökristaller och spinna
silverne nät, som glittra och glimma
så underbart härligt i midnattens timma!....

Fridfullt, högtidsstämd vilar vår bygd.
Andakt sig lägrar kring bygdehusen
och djupt i skogens dunkel, där dignande
granarna stå, — med snöbörda tung;
— medan från stugornas fönster ljusen
sprida en ljusflod, vars flöden välsignande
gjutes som hälsning till gammal och ung....
— Ty se, det är julnattens helgade timma
då himmelens stjärnor och julljusen glimma,
då hela naturen sin hälsning vill bringa
den morgon, då Kärlekens fridsklockor ringa.
— — — — — —

Snabbt försvinna timmarnas tal.
Stjärnorna blekna, — dess skimmer försvagas.
Redan i öster visar sig dröjande
tjuset från morgon, som börjat att gry....
— Himlen ljusnar.... Det börjar att dagas.
Det glöder!.... Se, morgonens drottning sig höjande
inviger högtid, som alltid är ny!
Och rymden tycks dallra av himmelska toner,
som ljuda så härligt för jordens millioner;
— ett Kärlekens budskap i morgonväkten:
"Frid vare på jorden, till alla dess släkten!....."

* * *

Bjällerklang i morgonväkten,
facklor, vilkas lågor glimma
skymta fram bland trädens stammar,
— varest vägen slingrar fram....
Och Naturens tysta stillhet
uti helgad morgontimma,
störes utav bjällrors klara
klockeklang och mänskors glam....
Se, därborta skymtar redan
snabba slädars mängfald, medan
kyrkoklockans första klämtning
ljuder över bygd och by,
— kallar bygdens folk till högtid,
som vart år är evigt ny! —
Högtidsstämda skaror träda
in i templets salar ljusa,
— medan helga toner ljuda
ifrån klockans vigda malm.....

Andaktsfulla, hjärtevarma
prästens ord i kyrkan eka,
då han talar varmt om Kärlek,
om Försoning och om Frid;
— då med eldigt nit han rör vid
hjärtesträngar svaga, veka
och han någon kallnad känsla
väcker milt till livs därvid!.....
— Livets strid man tycks förglömma
då man lyssnar till de ömma
ord om frälsning och försoning
och om kärlek underbar, —
— och ett skimmer utav lycka
strålar omkring en och var!.....
Slutad är en varm predikan
om vad Helig Skrift förkunnar
och ur manget mänskohjärta
smyger sig en bön till Gud.....

Jubelfyllda orgelns klara
vågor genom valven brusa
och ur mänskobrösten stiga
varmt och känsligt julens psalm;
— medan utur hjärtan stiga
varma böner, innerliga,
till den Gud, som en gång höjde,
— denna stora, sälla dag —
glädjebudet: "Frid på jorden
mänskorna ett gott behag!".....

.....Än en gång ge valven genklang
utav sång från allas munnar,
— härlig, stämningsmättad sång, som
höjes upp vid orgelns ljud!.....
Slut är fästen..... Man förnimmer
att det ljusa lyckoskimmer,
vilket strålar som förklarat
uti mängens anletsdrag,
fötts av budet: "Frid på jorden,
män'skorna ett gott behag!".....

* * *

Helgdagsstämningen ger vika.... Verkligheten kall och hård
åter står framför ens sinne — Fridens ljusa tempelgård,
— såsom drömd i morgonväkten, medan ottesången brusat,
åter fallit uti spillror; — än ett hopp är hårdhänt grusat....!
— Frid på jorden?! — Vartill båtar det att söka fridfull stämning
då ens själ, ens hjärtas känslor sargas utav dov beklämning;
då för själens inre målas, hemska bilder, denna dag,
— bilder från en värld i lågor, varest Våld och Död är lag!.....

Fåfängt söker man att söva samvetsrösten i sin själ;
— fåfängt är att genom narrspel känslors allmakt slå ihjäl!
— För en liten stund kanhända, kan du låta djärva drömmar
lekfullt, ystert ila fram mot Lyckans land för lösa tömmar....;
— dock, då Verklighetens hårda allvar sig i sadeln svingar
och med järngrepp dig till verklighetens hårdhet åter tvingar,
— var är då de sköna drömmar, som du hänryckt tänkt och drömt?
— Var är då de Fredens ljusa bilder, du i hjärtat gömt?! — —

"Frid på jorden och till män'skorna ett ädelt, gott behag!"
Huru bittert ljuder icke detta budskap, denna dag!
Vilken blodig ironi och vilket hån sig tyckes dölja
under ordens sköna formning, — då vi Ödets framfart följa;
— då vi se hur Våldet råder och hur Krigens lågor brinna,
medan Kärlekens och Fridens ädla vågor smälek vinna!
— Vilket hån mot allt vad heligt, ädelt glöder i ens själ,
att med illusioner söka tiga känslorna ihjäl! — —

Det är svårt att kunna blunda och att ögat täppa till
för de syner, man får skåda, — huru gärna än man vill!
Ser du bilden? — Fredens genius nu med bräckta vingar ligger
blodstänkt uppå Ärans fält och varmt om män'skors bistånd tigger....
Ser du flammorna, vars röda tungor sig i luften slingra;
— ser du städerna som brinna bakom rökmoln som sig skingra,
— och de tjocka moln av gamar, som ses sväva i det blå
för att frossa uppå fältens offer, — ser du dem också?! —

Ser du Julens ljusa ängel med förtvivlan i sitt bröst
sväva över ödesfälten för att bringa frid och tröst
till de hjärtan, vilka hårdnat utav Hat i strider vilda,
— till de själar i vars djup ej längre finnas känslor milda?....
— Ser du ödesdoken, vilka hänga över oss så tunga,
medan långt, långt bort i fjärran Krigens hemska åskor runga;
kan du hänge dig åt ljusa framtidsdrömmar — denna dag
medan Kärleken ger vika — mer än förr — för Maktens lag?!.....

Samvetslös är Verkligheten..... Maktens hemska spökgestalt
följer dig och hånfullt grinar dig tillmötes överallt.
Om ditt dystra sinne du vill söka lisa med att glömma;
— om du blundar för att kunna endast ljusa drömmar drömma,
— genast känner du dess järngrepp och du vaknar upp med smärta,
med en känsla, som om någon sökte riva ut ditt hjärta! — —
Och så talar man om Friden! — Vilden blodig ironi! —
Julens fridssång nu är vorden blott en grym disharmoni.....
— — — — — —

Dock, på djupet av ditt hjärta varma känslors böljor gå,
vilka spränga vilt och söka sina fjättrar sönderslå;
— vilka kämpa för sin frihet och att själens yta hinna,
att Förtvivlans mörka makt med friska källsprång övervinna;
— det är *Hoppets* alltid varma böljeslag, som kraftigt brusa
och Förtvivlan överröstar, med sin sång om nya, ljusa
tidevarv, då världens släkten lyda *Hjärtats* milda lag
och ej ödmjukt böja sig för Styrkans, Maktens hårda slag!

Fastän världens öden stundom synas utan hopp, — likväl
glöda Hoppets underbara varma känslor i ens själ! —
Då Förtvivlans natt är nära glöda de som bäst och sia
att en gång skall världen likväl hägnas utav tider fria,
— då de skola skingra sig, de mörka tunga ödesdoken
och då världens folk befrias ifrån fjättrarna och oken;
— och då Krigens hemska vådeld slutat härja kring vår jord
och en verklighet skall bliva profetians helga ord!.....

Biblioteksfrågan.

För Svenska Canada-Tidningen

Av RUDOLF EINHART.

Med anledning av det i dessa dagar bildade Svenska Nationalbiblioteket i Canada skulle jag vilja draga den svenska allmänhetens uppmärksamhet på vissa sidor av frågan, som jag anser förtjänta av särskilt erkännande.

Med stöd av en vid mötet i Round Lake uttryckt opinion togo några av svenska kulturinträssen besjälade män initiativet till biblioteksföreningens bildande. Trots svårigheter och hinder från vissa håll har bibliotekskomitén redan hunnit framlägga sitt stadgeförslag. De utmärkande dragen i detta stadgeförslag äro sådana, att det obetingat borde få varje svensk mans gillande. Det är först och främst från all sekterianism. Det är till sin karaktär allmänt svenskt och förutsätter inga förutfattade meningar utom övertygelsen om önskvärdheten att bevara och sprida svensk kultur i Canada. Det är tillräckligt preciserat att giva stadga och ordning åt biblioteksrörelsen, på samma gång som det är nog elastiskt att adoptera sig till de många olika villkor, under vilka givetvis en svensk biblioteksrörelse måste arbeta i ett land som Canada.

Den direkta fördelen av en svensk biblioteksförening är så påtaglig, att därom behöver ordas mycket litet. Det är icke nog med, att den, om den bedrives rätt och röner det understöd den förtjänar, kommer att avsevärt höja våra landsmäns upplysningsnivå; den kommer också att göra livet ute på prärien framför allt under de långa vintrarna betydligt angenämare, än vad nu är fallet. Många nybyggare ha misslyckats, endast emedan de ej kunde uthärda ensamheten. Mer än en har förlorat förståndet av samma orsak. Mången har tagit sin tillflykt till rusdrycker för sällskaps skull. Och när rusdrycker tillgripas av den ensamme för att skingra ensamheten, få de ofta en ödesdiger makt över människan. En man med god literatur har däremot alltid gott sällskap. För honom medför ensamheten ingen skräck, Den är tvärtom välkommen.... Den långa vintern blir då den kroppsliga vilans och den andliga träningens tid. Det är endast på sådant sätt, man kan draga den fulla valutan av nybyggarelivets tjusning.

Om emellertid godt resultat säkerligen icke komma att dröja länge att visa sig som en direkt följd av biblioteksföreningens verksamhet, så blir det kanske ännu mera i dess indirekta betydelse för svenskhetens bevarande som vi så småningom bliva i stånd att tillfullo uppskatta dess värde.

Sedan ett par år tillbaka ha gång efter annan förslag framkastats om grundandet av en högskola för svenskarne i Canada. Ehuru förslaget i allmänhet bemötts med starka sympatier, kan det dock icke på dessa två år sägas ha kommit något närmare sitt realiserande. Varför icke? Jo helt enkelt därför att en icke-kyrklig organisation saknats att göra propaganda för ett förslag, vars omfattning komme att icke blott draga avsevärda ekonomiska utgifter för den svenska allmänheten utan också nödvändiggjorde, att en stor del av denna allmänhet för tillfället gjorde sig kvitt sina älsklingsfördomar och sin vidskepelse. Så till vida har prästerskapet varit den enda korporation, som genom sin organisation varit i stånd att arbeta för folkhögskoletanken. Deras strävan har emellertid icke vunnit något gehör hos det stora flertalet av den svenska allmänheten, helt enkelt därför att denna allmänhet ställer sig skeptisk gent emot ett skolföretag under prästernas kontroll. Därför kunna vi icke klandra våra landsmän. I världens mest upplysta länder är man ense om, att prästerna icke äro passande att leda en allmänt medborgerlig uppfostran. Detta i trots av att prästerskapet i dessa länder står på en betydligt högre nivå både vad lärdom och föredragsamhet beträffar än vad fallet är här i Canada.

Tidsandan fordrar, att vårt undervisningsväsen, utom på det rent religiösa området, undandrages kyrkans överinseende. Dess läggning och karaktär måste överensstämma med tidsandan, sådan denna tolkas av en mogen folkopinion. Nu kan man näppeligen tänka sig en organisation, som bleve bättre i stånd att både väcka och kristallisera den allmänna opinionen än just biblioteksföreningen. Med dess filialer utplanterade lite varstans över hela Canada bleve den en makt, som alltid vore mobiliserad att slå ett effektfullt slag för svenskhetens främjande på de mest olika områden, och på intet bättre än just på undervisningens.

Sedan bibliotekskomitén blev färdig med sitt stadgeförslag, har från strängt puritanskt håll gjorts vissa invändningar mot detsamma. Stötestenar ha blivit lagda i biblioteksföreningens väg. Invändningarne hava två huvudpunkter. Först och främst vill man hava intaget i stadgarne, att ingen omoralisk eller kristendomsfientlig litteratur tillhandahålles på föreningens bibliotek; för det andra vill man — man var tydligen rädd, att den första stenen icke skulle kunna stjälpa lasset — att två medlemmar från varje kyrkosamfund skulle tillkallas av komitén och med dessa revidera hela stadgeförslaget.

Vad nu den första invändningen beträffar, så är den helt och hållet orimlig, därför att det "omoraliska" och till stor del även det "kristliga" äro i konsten begrepp, som nästan helt och hållet regleras av en persons läggning och subjektiva uppfattning. "För den rene är allting rent", och, vi kunna tillägga, för den smutsige är allting smutsigt. En målning kan värka upplyftande ända till religiös exstas hos den rene. Hos mannen med den smutsiga fantasien uppväcker precis samma målning endast de lägsta impulser. På samma sätt med en bok, som egentligen endast är en målning. Tag t. ex. en bok som "Quo Vadis" av Henryk Scienkiewicz. "Quo Vadis" är det arbete, för vilket författaren erhöll Nobelpriset. Det är kanske också det bästa skönlitterära verk som utkommit på de sista femtio åren. Puritanernas trånga bröst hava emellertid brännmärkt det som osedligt, "omoraliskt" på grund av den ypperliga skildringen av Roms utsvävningar. För den rene läsaren bliva emellertid dessa skildringar endast en bisak, visserligen inträssant, om han har något kulturhistoriskt inträsse, ty de äro säkerligen den mästerligaste framställning av livet i Neros Rom, som skrivits på något modärnt språk. Men dock en bisak. Vad som vida överglänser det kulturhistoriska i boken är skildringen av det förfinande inflytande, som kristendomens lära utövar på förhållandet mellan man och kvinna, mästerligt målat i Venicius själsstrider under sitt förhållande till sin älskade. Och vad som kanske övergår även detta, är den enkla, korta men överväldigande dramatiska scenen mellan Petrus och Frälsaren, då den förre i ett svagt ögonblick låter sina trosfränder övertyga sig att fly från Rom under Neros förföljelser, men mötes på vägen av den senare som tillropar honom: "Quo Vadis, Petre?" — Varthän går du Petrus? — Varpå Petrus åter vänder till staden och trotsar den tidens lögnare och imperialister som en man. Jag för min del får säga, att "Varthän går du Petrus" har ringt i mina öron långt efter det skökornas och rouéernas skrän på Neros trädgårdsfäst tystnat.

Puritanerna säga emellertid, att "Quo Vadis" är "osedlig", "omoralisk".

Då "Quo Vadis" är omoralisk, är det klart, att en stor del av världslitteraturen komme att stå sig ganska slätt inför Winnipegpuritanernas censur. Jag rent ryser för det öde, som komme att drabba en Strindbergs eller Bellmans ryggar under deras oblidkeligt styva moraliska linjal. Liksom den största och bästa delen av skönlitteraturen bleve "omoralisk", komme naturligtvis en hel del rent vetenskapliga arbeten att stämplas "okristliga". Man behöver visst icke ha någon skarpare syn för att bli på det klara med, att om puritanernas förslag accepterades, våra bibliotek bleve fyllda med idel huspostillor och "själaskatter".

I berörandet av puritanernas andra begäran skall jag endast i förbigående omnämna det omedvetet humoristiska i deras logik. Bibliotekskomitén anmodas först att utfästa sig till att ändra stadgarna i överensstämmelse med deras första fordran och sedan gå in på att revidera hela förslaget med tillhjälp av två medlemmar från varje kyrkosamfund: lutheraner, missionsvänner, metodister, baptister, frälsningsarmén, "holy jumpers" och Gud vet, vad de nu alla heta, dessa individer och samfund, som tack vare sina pittoreska andliga och fysiska "krumbukter" vänta att bliva insläppta av Sankt Peter i himmelrikets fröjder. Huvudsynpunkten, från vilken man bör bedöma deras andra moment, är följande: Ett antal fördomsfria och för svensk kultur inträsserade män av mycket olika livsåskådningar och säkerligen representerande minst 75 proc. av Canadas svenskar ha med berömvärd energi utfört rödjningsarbetet för ett svenskt nationalbibliotek. De ha kommit tillsammans med endast en förutfattad mening, nämligen den, att bortkasta alla förutfattade meningar och endast besjälas av idén att slå ett slag för svenskheten i Canada. Resultatet har blivit över förväntan gott. De ha framlagt ett stadgeförslag, som även av puritanen borde kunna accepteras. Det är nämligen ingenting i stadgarne, som förhindrar, att på platser, där det "kristliga" elementet är i flertalet, huspostillor och "själaskatter" kunna anskaffas i tillräcklig mängd att tillfredsställa även den glupskaste puritanska aptit. Nu komma emellertid ett annat antal män, vilkas enda sammanhållande band är den andliga tvångströjan och fanatismen och begära, att hela detta arbete skall omintetgöras, att de 25 proc. skola sätta en tvångströja på de 75 proc. Sådant bleve den oundvikliga följden, ty märk väl, 2 personer skulle tillkallas från varje kyrkosamfund, och dessa äro många! Det kan naturligtvis endast bliva en tolkning på detta tillägg, nämligen den, att Winnipegs puritaner vilja giva biblioteksföreningen dödsstöten redan vid födseln. Svaret kan icke häller bliva annat än: ett artigt men bleklagt nej.

Jag får på det allvarligaste uppmana alla landsmän att icke låta vilseleda sig, utan hysa fullt förtroende för de personer, som grundlagt nationalbiblioteket. Deras heder och sociala anseende såväl som deras oegennyttiga och uppoffrande arbete berättigar dem att förvänta av Eder denna gärd. Deras moraliska stamina borgar för,

(Forts. å sid. 9.)

Bland Svenska Canada-Tidningens Medarbetare.

E. L. HOLMGREN.

E. L. Holmgren är född 1893 i Östersund, Sverige. För 13 år sedan kom han med sina föräldrar till Winnipeg. Han genomgick här public school, varefter han vann inträde i St. Johns tekniska högskola. 1912 inträdde han i Manitoba universitet, där han studerade till elektrisk ingeniör. Våren 1916 avlade han en lysande ingenjörsexamen, varefter han fick anställning som ingeniör i Peterboro. Ingeniör Holmgren står i första tvångsutskrivningsklassen och tillhör numer flygkåren.

Ingeniör Holmgren har nedlagt ett synnerligen gott arbete i nykterhetsarbetets tjänst. Han har skrivit en hel del utmärkta artiklar för S. C. T. och är en regelbunden medarbetare i Framåt i Port Arthur.

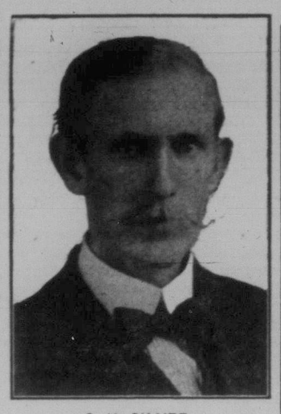

G. H. SILVER.

G. H. Silver föddes i Järpen, Jämtland, 1889. Kom till Canada 1910, där han genast slog sig ned på homestead i Bergland, Ont. Mr Silver är inträsserad goodtemplare, vilket han varit sedan julen 1903 och han tillhör f. n. logen Linnea i Bergland. Han säger sig alltid ha haft lust för verssmideri och författarskap. Han har endast genomgått vanlig folkskola, men har genom självstudier och det aktiva arbetet för I.O.G.T. skaffat sig en betydlig allmänbildning och skolat sig en god del. Redan vid 14 års ålder började mr Silver skriva för Jämtlands Tidning i Östersund. Han skrev där under signaturen "Thord Björke", vilken signatur han sedan använt. Han har lämnat många värdefulla bidrag — utom för S.C.T. — för Svenska Amerikanaren, Skandinaviska Goodtemplaren (där han är regelbunden medarbetare), Svenska Socialisten och Framåt.

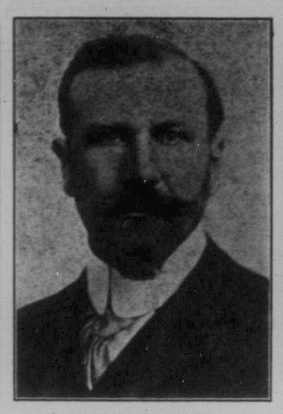

RUDOLF EINHART.

Rudolf Einhart är född i Skåne 1875, där hans fader var lantbrukare. Han genomgick högre allmänna läroverket i Lund och avlade studentexamen där 1892. Studierna fortsatte han vid Lunds universitet, där han 1896 avlade filosofie kandidatexamen. 1898 utvandrade han till Amerika, men stannade icke där länge, utan begav sig ut i Boerkriget, i vilket han kämpade på boernas sida. Han blev i detta krig tillfångatagen av engelsmännen och fick tillbringa 18 månader i fångenskap i Indien. Efter krigets slut kom han snart åter till Amerika, och 1906 slog han sig ned i Forgan, Sask., där han numer är ägare till en präktig farm.

Mr Einhart är som bekant i besittning av en mycket god penna och hans artiklar ha vunnit allmänt erkännande av svenskarna i Canada.

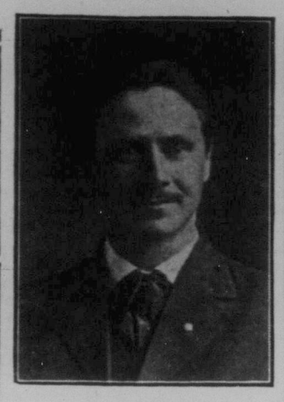

AXEL J. CARLSON.

Axel J. Carlson är född i Västerås, Sverige, den 13 maj 1891 och härstammar från en gammal goodtemplarefamilj. Förenades med Goodtemplarorden vid 7 års ålder i ungdomsloge och 1906 överflyttades medlemsskapet till de äldres loge "Västerås" och sedermera till logen "St. Ilian." Mr. Carlson utvandrade till Winnipeg år 1911 och inklarerades i logen Framtidens Hopp. Tillhör nu logen Skandia i Dubuc, Sask.

Vid Can. Skand. storloges bildande 1914 valdes han till storlogens studieledare och är nu I. O. T:s Dep. i storlogen. I studie- och litterärt arbete är han mycket inträsserad, vilket nog hans artiklar i denna tidning bär vittne om. Mr. Carlson skriver ofta under signaturen "Arne".

Mr. Carlson är även den egentlige iniativtagaren till Svenska Nationalbiblioteket, och svenskarna i Canada böra därför känna sig särskilt tacksamma mot honom.

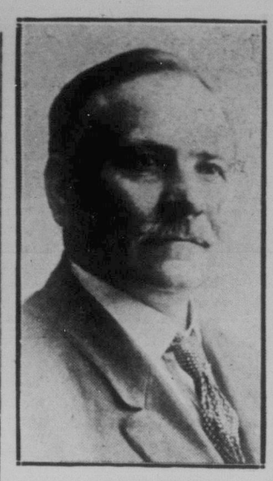

O. L. HOLMGREN

O. L. Holmgren föddes den 28 juni 1867 i Fölinge socken, Jämtlands län. År 1893 var han med och grundade "Jämtlands Kuriren" i Östersund, i vilken han ganska flitigt medarbetade. Vi finna honom senare som delägare i ett accidenstryckeri samt en snickerifabrik i Vapland, Nelden. Det senare var 1896. Redan i unga år hade mr Holmgren anslutit sig till de aktiva nykterhetsvännerna.

År 1904 utvandrade mr Holmgren med sin familj till Canada och slog sig ned i Winnipeg, där han alltsedan varit bosatt. Han har sedan hitkomsten varit en synnerligen verksam medlem av logen Framtidens Hopp av I. O. G. T.

Mr. Holmgren har även understundom skrivit utmärkta artiklar för S. C. T.

NÅGRA BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR.

För Svenska Canada-Tidningen

På grund av uppmaning av S.C.T:s redaktion att insända några biografiska meddelanden rörande min egen person, så vill jag härmed villfara redaktionens vänliga begäran. Ehuruväl jag vet, att det är ett jämförelsevis begränsat antal som kan hava inträsse i dessa anteckningar.

Undertecknad föddes år 1873 den 10de juni i Attmars socken, Medelpad, Västernorrlands län, Sverige. Mina föräldrar Lars och Helena Henrikson voro hemmansägare, och bland de första banbrytarna i den så kallade "separatiströrelsen" på 1850—60-talet. De blevo sedermera förenade med baptistsamfundet och fingo lida icke så liten förföljelse från statskyrkligt håll i förstone på grund av sitt avfall från den då i Sverige "allena saliggörande kyrkan" och dess lära och praktik i vissa stycken.

Undertecknad förenades också med baptistsamfundet år 1889; emigrerade till Amerika samma år. Att ingå i några detaljer med hänsyn till omständigheter och levnadsrön under denna min första vistelse i Amerika är överflödigt, och förbigås därför vidare detaljering därom.

Reste hem till Sverige efter knappt två års vistelse i Amerika, på enträgen begäran av min fader, som blivit sjuklig. Ämnade då att stanna hemma på fädernetorvan och vårda mig om mina ålderstigna föräldrar. Men då min fader omkring ett år efter min hemkomst avled, så tog "Amerikafebern" — äventyrslustan — åter fatt på ynglingen. Dessutom var jag då i beväringsåldern. Därför "skuddade man åter Sveas stoft av fötterna", som mången annan, och reste åter till fjärran västern. Sysselsatte mig något med byggnadsyrket hos en bror, som var byggnadskontraktör. Ett par år tjänade jag också som läkareassistent på ett sjukhus nära Berkeley, Californien.

Under denna tid begynte jag mera på allvar att använda alla lediga stunder för privata studier och något översättningsarbete, samt smärre bidrag till samfundspressen; och lite värsmideri. Religionsfilosofi inträsserade mig mest. Och Dr. Henry Drummonds arbeten voro mest tilltalande samt F. W. Robertsons från Brighton, Engl., en av eng. högkyrkans ädlaste och mest suggestiva män.

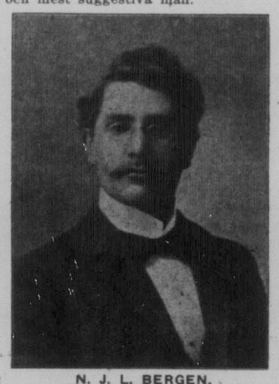

N. J. L. BERGEN.

Drummonds "Naturens lagar i andens värld", "Kristendomens program", "Det största i världen" hade stor inflyteise på mitt religiösa temperament och syntes klara luften för mig inom det religiösa området. En av dessa skrifter översatte jag till svenska språket och lät trycka en upplaga på 2,500 ex. av densamma. Kom vid den tiden att göra bekantskap med Fil. Dr. Nelander, som då var pastor för svenska lutherska kyrkan i San Francisco. Han blev mig till stor uppmuntran genom att inträssera sig i mitt literära försök. Han skrev nämligen de vackraste vitsord såväl om bokens värde som om översättningen. Och till råga på sin välvilja mot mig (trots att han visste att jag var baptist), så rekvirerade han flera hundra exemplar av pamfletten och delade ut till vänner och församlingsbor. Hade jag fått vara i beröring med honom ofta eller någon längre tid, så vem vet hur det hade gått! Men ödet ville något annat synbarligen.

Reste så tillbaka till Minnesota till några släktingar, dit min moder också hade anlänt efter faderns död. Då kommo mina literära försök och den kunskap jag hade inhämtat väl till pass. Emedan jag blev där av flera pastorer och församlingar enträget uppmuntrad och anmodad att egna mig åt evangelii tjänst, predikoverksamheten, vilket ock skedde. Har sedan dess tjänat både svenska och engelska konferenser som missionär och församlingar både i U.S. och Canada som pastor; blev nämligen vederbörligen examinerad och ordinerad till pastorskallet på en engelsk konferens i Alberta 1902. Blev samma år förenad i äktenskap med Emma M. Olstad, äldsta dottern till Ludvig och Eli Olstad, från New Norway, Alberta. Min hustru är född i U. S., således amerikanska av norsk börd.

Under den tid jag var missionär Baptistsamfundet och pastor, lät jag utgiva tvänne smärre arbeten. Det ena, som handlade om "Människans samvete", blev väl mottagen. Det andra arbetet, "Biblisk Katekes", den skulle jag icke utarbetat och utgivit, ty, "hast du mir gesehen", der begick jag den synden att förråda att jag var villifarande i läran. I synnerhet väckte uttrycket: "alltings återställelse" — ett bibliskt uttryck för övrigt, Apg. 3: 21 — uppseende! Det luktade "russellismen", "universalismen" m. m. Upp till den tiden kände jag russellism blott till namnet! Skrev så några artiklar i "Canada" (S.C.T:s dåvarande namn) under rubriken: "Meditationer i religiösa och politiska förhållanden". Då bröt stormen lös t. o. m. från C.P:s högkvarter på Logan ave. Då var praktiskt min sista timma som samfundstjänare slagen. Det blev trängre och trängre. Och det oundvikliga återstod: resignation från tjänsten, med senare thy åtföljande helt utträde ur baptistsamfundet.

Har de senare fem åren och något mera egnat mig åt lantbruk, för att försörja de mina; har dock använt den tid, jag möjligen kunnat spara för att förkunna "rikets evangelium" samt hålla föredrag över socialekonomiska frågor och förhållanden.

Har också varit uppmanad några gånger att låta uppställa mig som kandidat för det provinsiella parlamentet både som representant för den val krets inom vilken jag nu bor: Victoria, och inom Wetaskiwins valkrets. Men jag har avböjt dessa uppmaningar och hedersbetygelser av mina vänner, huvudsakligen av det enkla skälet, att jag anser mig icke äga de nödvändiga betingelser som sådana viktiga poster kräva. Det är med mig, som någon upplyste om häromdagen fallet är med vår nye provinspremier: "Han har ingen college-bildning". Och det är detta som i flesta fall väger tungt i vågskålen i dessa tider. Detta var också en av orsakerna, varför jag nekade att låta mitt namn få ingå i en ansökan om upprättandet av ett svenskt konsulat för Edmonton och norra Alberta, som komiterade från ett massmöte av våra landsmän i Edmonton, sammankallat för detta ändamål för några år sedan, bådo mig göra. Vi torde hava mycket bättre beredda och utrustade män för sådana poster här ute, bara våra svenskar vore angelägna nog att frammana dem.

Med all aktning och välönskan för allt vårt folk och S.C.T.

N. J. L. Bergen.

EN LIVSSKILDRING

eller

Några data ur mitt syndfulla och förfelade liv.

För Svenska Canada-Tidningen

Enligt vad som har blivit mig berättat, blev jag född på en söndag. Själv har jag endast dunkla minnen från denna riksviktiga händelse, jag var nämligen så ung den gången. Jag är således söndagsbarn och enligt gamla traditioner äro sådana lyckans utkorade gunstlingar. Men den enda intima förbindelse som jag har haft med lyckans gudinna är, att denna nyckfulla slyna förärat mig ganska många åsnesparkar.

Till börden är jag dalsländning. Enligt Göteborgarnes matematik skall nittionio dalsländningar och en ko utgöra jämt hundra nöt, och som matematiken är den enda exakta vetenskap som man känner, så ville det vara förmätet av mig att bestrida faktum. Men Anders Fryxell, historieskrivaren, och Jakob Bonggren, skalden, m. fl. "famösa" "Honoratiores" var ju också "dalsnöt", så jag har ju i alla fall gott sällskap på klövervallen.

"Och far min, salig, han var en skeppare han, han", står det i en gammal visa. Och far min plöjde Vänerns och Kattegats böljor under många år, och red ut mången bris med sin smäckra galeas "Venus". Under denna tid dyrkade han visst också "Backus" ett litet grand, följaktligen får han dragas med "podager" på gamla da'r. Ty att dyrka både "Venus" och "Backus" i ungdomen skall ju ha menligt inflytande på "systemet" och "kommer efter" som Arbogaölet.

Allt sedan mina grönaste slyngelår har jag lidit av en, som det ser ut till, obotlig sjukdom: skrivkläda. Sina första symptomer visade denna sjukdom alla redan vid 12 års ålder, då den bröt ut i Nidvise-skrivning i en i lärdomsstaden Uppsala utkommande veckotidning "Trumf" eller "Triumf", som den senare kallades. Det var för det mästa visor, med och utan både rim och reson, som jag knåpade samman. Och det fröjdade storligen mitt barnsliga hjärta att se dem på "pränt", undertecknat med mitt fulla namn och adress. Men den benknotiga skolläraren, som skulle plugga de första lärdomsfrön i mitt "poetiska" huvud, tyckte synbarligen inte detsamma, ty både jag och mor min, som dock var alldeles oskyldig i min "skaldekonst" fick uppsträckning av både honom och församlingens lille smällfeta prost — med det resultatet att detta gav mig stoff till mera nidskrivning. Jag var således oförbätterlig. Och det var väl närmast för att bli mig kvitt, som prosten lät mig "slippa fram", utan att bli "överligare".

Till mina ljusaste barndomsminnen kan jag väl räkna mina otaliga strövtåg runt om i min hembygds härliga natur omkring den förtjusande Laxsjöns väna stränder, där gamla, aristokratiska adelslott och herresäten omväxlade med hemtrevliga bondgårdar och torpstugor, där mörka, dystra gran- och furuskogar och mystiska bergsgrottor voro ägnade att sätta liv i ungdomsfantasien. Och att i min lilla segeljolle flacka omkring i vikarna "där fisken spratt och fisken bet", samt sätta långrev över grunden, ligga raklång på båtbottnen och läsa, läsa, som ju alltid har varit min favoritsysselsättning, under det solen gassade och båten fick driva vind för våg. Åh, oförgätliga minne! Och låt mig inte glömma lilla tösen, den rödkindade torpardottern, första flamman, förstfödslokärleken. Hon måste vara med för att göra den idylliska tavlan fullständig.

"Men vid femton års ålder blev stugan för trång", står det återigen i visan. Och fastän jag inte behövde att trängas i stugan med en massa småsyskon — jag var enda barnet — så blev längtan att komma ut i världen för stark och en vacker vårmorgon snörde jag min ränsel och lämnade mitt barndomshem som jag sedan har återsett endast en enda gång.

CHARLEY ERICKSON.
alias "Fia Jansons Brorson".

"Jeg vil op, jeg vil ud, jeg vil over de höie fjelde", skaldar Björnson och så var det med mig. Mot väster, över Kölen stod min håg, till Norge, som då var Sveriges krångliga lillebror och som i de dagarna sprattlade värre för att slita det unionella syskonbandet, vilket dock icke lyckades förr än jämt 13 år efter min ankomst. Jag var således där då unionsstridens vågor gick i högsvall. Likasom i tiden för närvarande ingen kan gå oberörd av dagshändelserna i det världsdrama som nu utspelas, var det i Norge, och väl också i Sverige. Knappast någon kände sig icke inträsserad av den politiska kalebalik, som utkämpades mellan de båda "brödrafolken". Och icke mindre inträssant var den strid som norrmännen förde med varandra inbördes. De var delade i två stora partier med var sina åsikter i de unionella frågorna. Det var Storborgarpartiet, Högern, som höll på unionen och därför kallades Svenskepartiet och Vänstern med alla dess avskuggningar, som gjorde sitt bästa för att lösa den Gordiska unionsknuten med att helt resolut avhugga den.

Det var under denna tid som jag började inträssera mig för offentliga ärenden. Unionsstriden satte mig till en början i en dilemma. Jag var ju svensk och som sådan skulle jag väl sluta mig till "Svenskepartiet", högern. Men som jag alltid har varit besjälad av ett slags rebell-anda, och som jag allaredan då hade fått radikala idéer i knoppen, så blev vänstern, trots sin "svenskätarpolitik", det parti till vilket jag slöt mig.

Det var i staden Sarpsborg, belägen i Smålenenes amt vid Glommenelven, mitt mellan de båda städerna Fredrikshald och Fredriksstad, som jag nedslog mina bopålar. Vid min ankomst dit var staden, om den förtjänade detta namn, en veritabel kåkstad, härjad som den hade varit av en mängd eldsvådor. Otaliga gånger hade den också, under fejder mellan de båda "brödrafolken" blivit avbränd och raserad av svenskarne, och såväl staden som trakten däromkring bär tydliga minnesmärken efter gångna tiders blodiga bardalekar. Men det är andra tider

(Forts. å sid. 11.)

Hon: — Jag trodde, att hon var sjuk, till sängs i lungsjukdom.

Han: — Ja, hon var så, men jag rekommenderade henne att taga Dr. Strandgards "T. B." Medicin.

Dr. Strandgards "T. B." medicin är oöverträfflig som botande och läkande vad lungsjukdomar och sjukdomar i andningsorganen beträffar.

Efterskriv broschyr och intyg. Korrespondens inbjudes.

DR. STRANDGARD'S MEDICINE CO.

263—265 Yonge Street, Toronto, Ont.

FARMARE!

Sänd Eder säd i år till

ADANAC GRAIN COMPANY, LTD.

Ni kan vara säker på reell behandling.

Vår 30 års erfarenhet i spannmålsaffären står till till Eder tjänst.

Vi äro "Licensed and Bonded".

Sänd eder nästa vagnslast märkt:

Notify:

ADANAC GRAIN COMPANY, LIMITED.

1203 Union Trust Bldg., Winnipeg, Man.

EXKURSIONER TILL ÖSTRA CANADA

Från Winnipeg till

Toronto	$40.00	Montreal	$45.00
Hamilton	40.00	Ottawa	45.00
Belleville	45.00	Quebec	49.90

Dessa biljetter till salu från punkter i Manitoba, Saskatchewan och Alberta till punkter i östra Canada d. 1 till d. 31 dec. 1917. Returtid tre månader.

Det är mera nöje, komfort och mer att se, då ni går till Minneapolis, St. Paul eller Duluth och den utmärkta vägen

NORTH WESTERN LINE

Genom Milwaukee — utmed Lake Michigans strand — eller genom Devils Lake region och Madison

TILL CHICAGO

Från	
MINNEAPOLIS och ST. PAUL	Två morgontåg till Chicago Tre kvällstågs till Chicago
Från DULUTH	Två dagliga tåg till Chicago

Speciella broschyrer om exkursioner och tidtabeller på begäran.

BILJETTKONTOR:

333 Main Street, Winnipeg.

A. R. WITHERSPOON, General Agent

MAGSJUKDOMAR

FÖRORSAKA MÄNGA TILLSTÅND som leda till

FÖRSTOPPNING, BLINDTARMSINFLAMMATION, HUVUDVÄRK, REUMATISM, NERVOSITET, SÖMNLÖSHET

Ni kan behandla symptom och icke fästa eder vid orsaken, tills ni dör. Ni kan taga medicin och besöka läkare, ignorerande naturen, tills ni är utfattig.

Men ni blir aldrig frisk, förrän orsaken till magsjukdomen är kurerad.

Beviset på detta faktum är att ingenting, som ni hittills gjort, har givit eder permanent bot.

VILL NI UPPMÄRKSAMMA DETTA PÅSTÅENDE?— VI BOTA

permanent varje fall, akut eller kroniskt, milt eller svårt, som följer vår kombinerade naturliga och vetenskapliga behandling. Ni behöver icke besöka oss, om vi ej bevisa det.

MINERAL SPRINGS SANATORIUM

DEPT. 1 WINNIPEG, MAN.

HAR NI SMAKAT ROSTAT KAFFE?

Om ni har, har ni undrat över den totala frånvaron av även den minsta bitterhet. Det är emedan de små, jämna, rena, krossade kornen av Red Rose Coffee äro alldeles fria från bittra agnar eller daml. Ni smakar den verkliga rika kaffesmaken—och endast den. Red Rose Cofree är av sådan kvalitet, att ägg ej behöves för att klara det. Det är lika lätt gjort som Red Rose Tea och kommer från kannan ljust och klart med en lukt som fyller rummet och hjärtat med glädje. Det är

673

Red Rose Coffee

10 CENTS VÄRDE av vanlig **KEROSENE** eller kol-olja skall hålla denna lampa brinnande i 30 timmar och producera **300 ljuskrafter** av det finaste, mest vita och mest kraftiga ljus, som någonsin varit känt. Ingenting att nöta ut eller som kommer i oordning. Absolut tillfredsställelse garanteras. Agenter förtjäna $25 per vecka på lediga stunder. Ni kan göra detsamma. Eftersänd vårt anbud, medan edert territorium är öppet.

Inga vekar att klippa. Ingen lukt. Ingen rök.

MOORE LIGHT CO.,

1459 ALBERT STREET, REGINA, SASK.

Julkväll.

Mel.: Sjung om studentens lyckliga da'r.....

Sjung om julkvällens lyckliga tid.
Låtom oss glömma, om blott för en stund,
Sorg och bekymmer, nationernas strid
På sargade jordklotets rund.
Låt friden få bo
Uti våra tjäll!
Låt oss slå oss till ro
På julhögtidskväll!
Glöm all sorglighet
Och förtret
För en stund var blott lycklig och säll!
Hurra!

Ät blott din lutfisk på gammaldagsvis,
Julgröten också må stå på ditt bord.
Engelsk plumpudding och skinka av gris,
Det är ju mat för en lord.
Och om du har
Trots all prohibition
Lilla nubben så rar,
Du är som en patron,
Du i familjekrets
är tillfreds,
Som du levde i fredliga da'r.
Hurra!

Canadas svenskar, jag önska Er må
Julfröjd och glädje av olika slag!
Ostörd jullycka till stora och små
Denna hjärtliga önskan mottag.
Ut till bygd och by
Här från storstadslarm
Denna önskan skall fly
Från min svenska barm,
Det är julens högtid,
Glöm all strid
För den signade julkvällens charm.
Hurra!

Fia Jansons Brorson.

Förbudet i "Nort-Dakota".

Kåseri för S.C.T. av Arne.

Förord.

Denna historia ä för dem som treskas må mäj å säjer att inte förbudet i Nort Dakota vatt effektift. Si nu har ja vatt i närheten tä då lanne å en norsk fördättа polis ha sagt att då å förbjudi i Nort-Dakota. Å att då å sannt då å sannt för då sa norsken. Författaren.

•

Paragraf Ett.

Jens Kirketak, redaktör och socialist, va en rikti fyilkaja när då va blött i Nort-Dakota, å en som ville dra på å supa te å mä sen då ble torrt i då lanne å inge mer brännvin stog att komma åt. Å att de inte fanns nåt då sa lagen å ordningsstadgan, den tog hand om alla som sa att då fanns. Kirketak sa att då fanns.

Nu har man treskat mä mäj å sagt att inte förbude ä riktigt i N. D., å bara för te visa svart å vitt på tväss imot så ska ja tala om va polisen sa om säj å Kirketak, som sa att då fanns.

Då va val i Nort-Dakota. Va för slags val ä inte riktitt klart än, men att då va val då sa norsken, polisen.

Nu skulle liksom Kirketak, som va go mä te räkna socialistisk addisjon räkna rösterna i lag mä nära andra partimedlemmar av annan kulör å hjärtelag.

Men så va då — ja visst ja, plassen där röstningen va va i ett överguvi tomt-hus mä uppstärs på å på nedersta botten va vale. Kirketak va äkuntant å uppsyningsman, så det skulle gå rättvist te väga, å då va fäll fler såna än han, för Kirketak va sällan mä å såg på vale, utan höll mäst te en trappa upp. Ingen visste va di gjorde där, men polisen som sagt då här han hadde nys på å stog å vakta ute ve knuta. Rätt som då va så kom Kirketak ut mä en kar å polisen hörde tydlitt å klart att Kirketak sa att då fanns — uppstärs. Å dom gick dit å söp, för när Kirketak kom ner så va han full å högljudd. Han skrek så det hördes över hela Nort-Dakota och ville allt slss mä, för han va en av de starkaste baggar i hela lanne. Men lagen va starkare än han, för polisen, som sagt då här, han gick fram och sparka Kirketak i nädan, så glase gick sönder å brännvine rann ut å blon mä. Sen tog han Kirketak i kragen och sa att han skulle tan te finkan, män då blev han så rädd att han ba säj fri den gången.

Så nu ser man på då här att förbude ä riktitt. Då ä förbjudi, annars hadde inte polisen, som sagt då här, sparkat sönder flaskan å ändan för Kirketak. Så nog ä då förbud allti.

Paragraf Två.

Men Kirketak va sån att han skulle va utan lag å inte utan brännvin, å då va då som gjorde att polisera tog en e sist.

av in nu har förbude arbeta så bra i Var-Dakota, att man har bara en fathäll kvar där. Dom andra ha di dit ut te nödvändighetsanrättningar d den stor allmänheten. Nu va den llen redan fullsatt när Kirketak kom skulle in. Då va en pojk som slagi ior si, som satt inne på en ti, så Kir ak blev allt satt i brannstasjon te att mä, å den va rätt bremä cellen, skorna ett fönster mä inge glas, bana mässgaller för, som vätte in te brannstasjon. Nu säjer lagen te om att man behöver inte låsa en cell, så döra får stå olöst. Då ä förbude som gjort då. Men en brannstasjon står då inte nå om, så den ska va låst.

Så en fånge, som sitter inne på en ti, kan gå ut å vädra säj iblann å komma tebaks når han ä vädrad, å då gjorde nu pojken, som slagi mor si. Men han kom tebaks mä en flaska mä brännvin i, å så satt han å söp i cellen. Kirketak hadde brännvinsnässa, så han kände luktene mä däsamma, å så titta han in i cellen genom gallre, å när han fick se flaskan, skulle han krypa genom gallre. Men si han kom bara halvvägs, å då fastna han å kom varken in eller ut. Å där satt Kirketak å skrek, så att te slut så kom allt polisen, som sagt då här. Han tog flaskan utå pojken, som slagi mor si, å ställden uttaför döra å stängden, men låsten inte. Han ställden just så långt bort att pojken inte kunde nån när han stack armen genom gallre ättern. Å där satt han å titta på flaskan. Polisen sa ten att han inte fick öppna döra å ta flaskan. Å då gjorden inte häller, å då ha förbude gjort.

Hadde det inte vari förbud så hadde inte Kirketak behöva satt fastklämd mila gallre i 2 timmar te straff extra.

Paragraf Tre.
Avslutning.

Å ä då nu nån som kommer å säjer att inte förbude ä effektivt i Nort-Dakota, så vill inte ja vara nökterhetstalare nä mer, för då kan ja inte visa svart å vitt på nänting utå av ja säjer. Då ä förbud i Nort-Dakota, å då ä lag där som säjer att då ä, å så te på köpe å då lag på kapitolium i Vaschingtän som understödjer va lagen i Nort-Dakota säjer. Då ä slut med frivilli dricking där å då slut överallt, om inte förr så når ja fått fari gårdmilla å protistera.

Pungt.

Från Svenska Ganada-Tidningens Tryckeri.

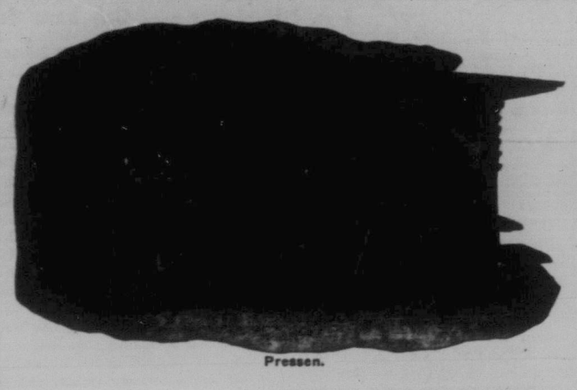

Pressen.

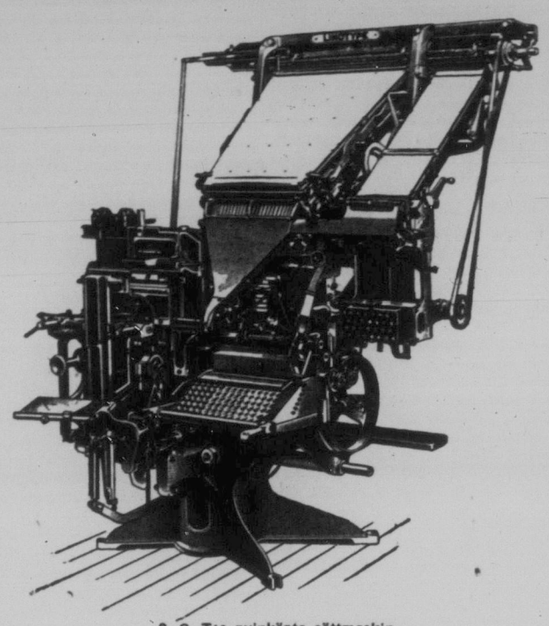

S. C. T:s nyinköpta sättmaskin.

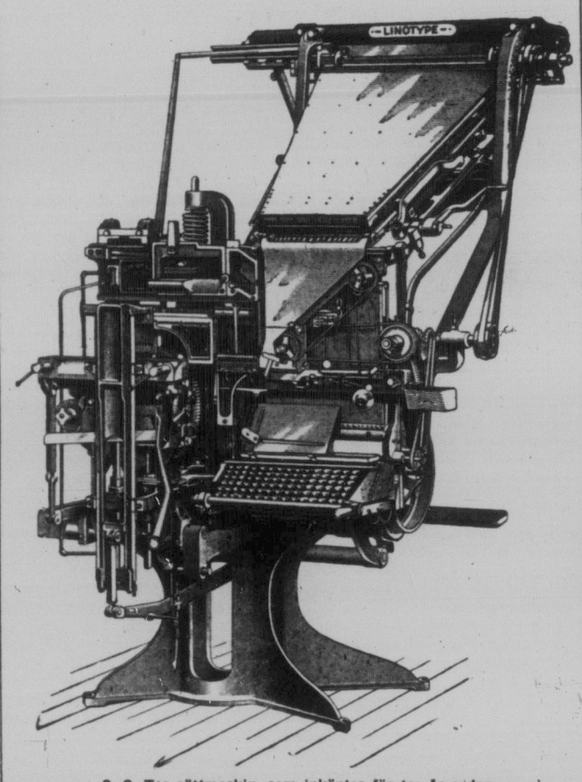

S. C. T:s sättmaskin, som inköptes för tre år sedan.

Fredspriset.

Det har tillerkänts Internationella Röda Korsets komité i Géneve.

Nobels fredspris, som de senaste åren nästan fallit i glömska, har nu åter helt plötsligt låtit höra av sig — samtidigt med fredsryktena från olika håll i en fredlös värld. Ett telegram från Kristiania i tisdags f. v. omtalade att norska stortingets Nobelkomité tillerkänt årets fredspris till Internationella Röda Korsets komité i Géneve. Det beslöts också enhälligt att till detta pris lägga den särfond, som bildats av fjorårets, vilket som bekant ej utdelades.

Ett förslag till fredspristagare.

Enligt ett telegram från Stockholm av den 5 dec., har en flygel av de norska socialisterna, som äro utpräglade pacifister, inlämnat ett förslag till Nobelstiftelsen, att fredspriset måtte tilldelas de två bolsjeviki-ledarna Lenine och Trötzky. Som bekant utdelas fredspriset av norska stortinget. Ordföranden i den komité, som handhar förslagen till pris, är statsrådet J. G. Löviand. I den skrivelse, vari han erkände mottagandet av förslaget, sade han, att förslaget inkom för sent att tagas under övervägande i år, men skulle bolsjevikiregeringen bestå och visa sig i stånd att skapa fred och ordnade förhållanden, ansåge han det fullkomligt i sin ordning att de nämnda personerna komme i åtanke vid prisets utdelande nästa år.

Tretton hängda.

Från Fort Sam Houston, San Antonio, Texas, meddelades i tisdags f. v. att tretton negersoldater, medlemmar av Tjugufjärde regementet Förenta Staternas infanteri, densamma dagen blivit hängda för delaktighet i det upplopp som i Houston, Texas, ägde rum sistlidne 23:dje augusti, varvid sjutton personer dödades och tolv sårades. Som bekant kommo de vita och svartingarne i ett visst kvarter i luven på varandra. De svarta soldaterna blandade sig i leken till sina egnas förmån. Och sådant kan hända i ett s. k. civiliserat land!

Skämtlynne.

From önskan. Hon:—Jag såg i går er bror kyssa min syster.

Han: — Jag skulle hällre önskat att det varit hans bror, som hade kysst hennes syster.

•

Bäst att passa på! En liten historia från länsresidenset i Gävle berättas av en tidning. Den är i varje fall illustrativ för landshövding Hamiltons utförsgåvor som rapp expeditionskarl.

Landshövdingen satt ordförande för en samling pampar från staden och länet — landsting eller vad det nu var för något — samt drog igenom ärendena från föredragslistan, efter vanligheten med flytande fermité. Numro ett — rörande barnmorskans o. s. v. — eller vad det nu gällde. Ingen hade något att erinra, klubban föll ögonblickligen, och ärendet numro två lästes och avfärdades sammalunda. Numro tre — fyra — fem — sex hade inom två minuter gått samma väg.

— numro sju — — —

— Hä — — —

En bondgubbe, som hade något ord på hjärtat beträffande ett anmält ärende och nu började finna farten vådlig, hade hajdande sträckt fram en redlig arbetsnäve.

— Herre greve å landshövding! När vi kommer te numro sjutton ska ja be å få ole!

•

A.: — Var det en god vän till dig, han, som nyss bjöd dig en cigarr?

B.: — Jag är inte riktigt säker på det.... jag skall röka cigarren först.

•

En ursäkt. En liten flicka råkade slå omkull en kopp kaffe.

— Men, kära barn, utbrast modern, att du skall bära dig åt så, att det goda kaffet rinner på den bästa duken!

En gäst invänder: — Men, bästa fru, var inte ond på barnet, kaffet var minsann inte starkare än att det mycket väl kunnat falla omkull av sig själv.

•

Beväringen 115 Boman har fått i uppdrag att räkna över manskapet inom truppen, men som han känner med sig, att han är skral i matematiken, invänder han:

— Säj kaftin, vure då inte bätter om var å en åtte manskapet räknar sej själv, så behövde en te minstingen inte befara att de ble nåt fel — — —

•

Dåligt sällskap tyckte han.

Karl Pettersson var anklagad för fylleri och stod nu inför domaren.

— Vad har ni att anföra till ert försvar? frågade domaren. Ni ser ju ut som en ordentlig människa och borde egentligen blygas att stå här.

— Det gör mig ont, herr domare, sade Pettersson ödmjukt, men under resan från staden kom jag i dåligt sällskap.

— Vad var det för slags sällskap?

— Det var en mängd absolutister.

— Vill ni mähända påstå att absolutisterna äro dåligt sällskap, utbrast domaren. Jag tror, att de äro det bästa sällskapet för folk som ni.

— Ursäkta, herr domare, säger Pettersson, men ni misstar er. Jag hade nämligen en liter med mig, och den måste jag under sådana omständigheter dricka ensam.

•

Tandvärk — trolovning.

Tandvärken tvingade torparen Truls Truison traska till Trosa tandläkare, Tobias Tullberg. Trött traskade Truls tre trappor till tandläkarens tambur, träffade tandläkarens Tilda.

Truls: — Träffas tandläkaren?

Tilda: — Tiden tilländalupen. Träffas tisdag, tio till tolv.

Truls: — Tvi tusan! Trevlig tur! Traskät tre timmar.

Tilda tänkte trösta Truls, tog tången. Truls tittade tvivlande till Tilda. Tösen tog tag. Truls tumlade till tröskeln. Tandläkaren tillkom. Tablå.

Tilda talade. Tandläkaren tog tag. Tanden till tratten. Tösen triumferade. Truls tog taskan.

Tandläkaren: — Tre tolvskillingar tillräckligt.

Truls tackade, tittade tränande til. Tilda, traskade trallande tillbaka till torpet.

Tidstecken: Trosa tidning tillkännagiver:

Trolovade:
TRULS TRULSON
TILDA TUVESON

•

Mothugg. Guvernanten: — Det får jag säga dig, Greta, att när jag var så gammal som du, kunde jag verkligen mycket mer än du.

Lilla Greta (gråtande): — Ja, men fröken hade säkerligen också en myc ket bättre guvernant än jag.

•

Poesi och prosa. Skär det dig inte in i själen, frågade den poetiskt anlagde ynglingen, när du ser löven falla för höstens kalla andedräkt och vintern med köld och mörker stå för dörren?

— Nej, det gör jag inte, svarade den praktiskt anlagde vännen.

— Vill du säga mig, huru du kan vara så okänslig?

— Min far är vedhandlare.

•

Hans åsikt. Damen (lyssnande till en ung flickas pianospel): — Tycker ni inte, att hon spelar alldeles för tyst?

Herrn: — Ah, piano kan man inte spela tyst nog!

•

Motbevis. Mannen (förargad): — Du saknar då fullkomligt sinne för sparsamhet!

Frun: — Vasa, har inte jag sinne för sparsamhet, jag som till och med ännu förvarar min brudklänning för att kunna begagna den nästa gång jag gifter mig.

SVENSKA KRAVATTNÅLAR

Med Svenska Vapnet "Tre Kronor" i blått och gult, tillverkade av Sterling silver för det billiga priset av endast $1.00
Sänd in Eder order genast till
THE SWEDISH CANADIAN SALES, LIMITED.
208 Logan Ave., Phone Garry 117. Winnipeg, Man.

DET FINS HOPP
FÖR DEN SJUKASTE GENOM ATT I TID ANVÄNDA
DR. PETER'S
KURIKO
Intet fall har varit så elakartadt, intet lidande så hopplöst, att icke detta gamla långbeprövade ört-läkemedel har gjort godt. Rheumatism, Lefversjuka, Malaria, Dålig matsmältning, Förstoppning och en hel mängd andra sjukdomar försvinna snabbt genom dess bruk.
Den är ärligt beredd af helsogifvande rötter och örter. Den är icke till salu å apoteken, utan hos agenter, som speciellt tillsatts af egarne
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.,
19—25 So. Hoyne Ave., CHICAGO, ILL.

SISTA TILLFÄLLET

att få en

Genuin NY EDISON

till det

Gamla Priset

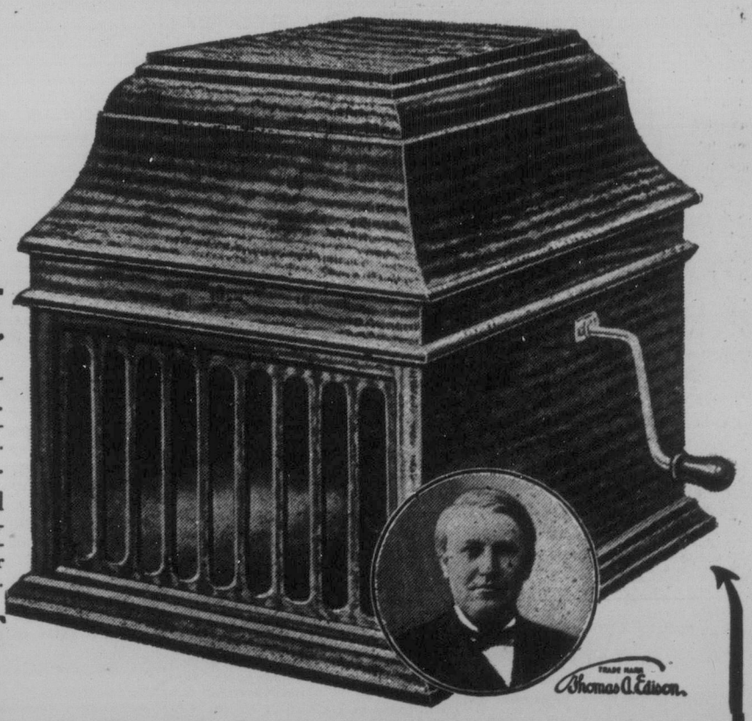

Här är edert tillfälle, då priserna ovillkorligen komma att ökas den 1 januari. Det allra sista meddelandet i denna tidning innan den stora prisstegringen på den nya Edison. Order om ökning har kommit från Mr. Edison själv. Höga kostnader för material och arbete har gjort det nödvändigt. Mr. Edison är ledsen att priset måste höjas, men förhållandena tvinga därtill. Om ni därför önskar en ny Edison nu, är tiden inne. Uppskjut icke.

Fortfarande ENDAST

$1.00

Mr. Edison säger: "Tusentals musikälskare, många i mycket moderata omständigheter, ha planerat hela året att köpa en fonograf i höst. Vad än andra tillverkare göra, får det icke bli någon höjning i priset på Edison-fonografer förrän den 1 januari 1918". Alla ha nu ett tillfälle att komma in på det gamla priset. Men de, som ej skynda, komma att förlora.

efter fritt försök!

SKYNDA PA
eller blir ni efter!

Tusentals personer komma att förlora detta anbud, om de icke skynda — skynda. Glöm icke att låta mig sända Eder Edison katalog, givande eder alla detaljer om den stora prishöjningen. Ni skall just ha tid nu och icke mera tid att låta mig omtala för eder det stora tillfälle ni har och få eder order. Så "bärga höet, medan solen skiner" och sänd in kupongen. Det finnes ingen orsak, varför ni skulle spara dessa pängar. Ni skall alltid bli förtretad på Eder själv, om ni icke gör det. Så sänd kupongen nu. Detta är icke en sak, som kan uppskjutas. Kom ihåg nu eller aldrig.

Ja, vi vilja sända eder den nya Edison, produkten av världens största uppfinnares snille, fonografen med den underbara diamant stylus reproducer och edert val av senaste Diamond Amberol rekord på **Fritt Försök, utan en penny kontant.** På detta anbud kan ni få den genuina Edison, instrumentet som giver eder verklig, hemlikнande musik, den finaste och bästa av alla fonografer till en liten del av det pris, som begäres för imitationer av Mr. Edisons stora instrument. Tag detta tillfälle i akt. Sänd kupongen idag — NU!

ROCK-BOTTOM DIREKT ANBUD

Om efter det fria försöket, ni beslutar att behålla Mr. Edisons utmärkta nya instrument, sänd oss endast $1.00. Betala återstoden på de lättaste månatliga avbetalningsvillkor. Tänk på det. En $1.00 avbetalning och några dollars i månaden för att få denna nya stil — Mr. Edisons stora fonograf med Diamond Stylus reproducer, det bästa musikaliska resultat — samma Diamond Amberol rekord — ja, den största valuta för $1.00 kontant, återstoden på de lättaste månatliga avbetalningar. Övertyga eder själv — fritt försök först. Inga pängar kontant, ingen C.O.D., icke en cent att betala, om ni icke vill behålla instrumentet. Sänd kupongen.

Vår nya Edison katalog sändes fritt.

Edert namn och adress på ett brevkort eller i ett brev (eller just på en kupong) är nog. Ingen obligation därför att man efterfrågar katalogen. Skaffa detta anbud — medan detta anbud varar.

F. K. BABSON, Edison Phonograph Dist's.
Dept. 298, 355 Portage Ave., Winnipeg, Man.
U. S. KONTOR: Edison Block, Chicago, Ill.

SISTA TILLFÄLLET
KUPONG
F. K. BABSON, Edison Phonograph Dist's.
Dept. 298, 355 Portage Ave., Winnipeg, Man.

Mina herrar:—Var god och sänd mig eder New Edison katalog och fullständiga upplysningar om edert fria anbud på den nya modellen Edison Phonograph.

NAMN .....

ADRESS .....

SvenskaCanadaTidningen

Printed and published every Wednesday by the CANADA WEEKLY PRINTING COMPANY, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its office and place of business, 325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

Telephone: Garry 3174.

P. M. DAHL, Manager. NILS F:SON BROWN, Redaktör.

PRENUMERATIONSPRIS:

Helt år, i förskott	$1.00
Helt år, efterskottsvis	1.50
Halft år	0.75
Helt år till Förenta Staterna	1.50
Helt år till Sverige	2.00
Halft år till Sverige	1.00

Prenumerationsmedel kunna sändas såväl i registreradt bref som genom Post eller Express Money Order eller Postal Note. Dessa senare, som ej behöfva registrerna, böra göras betalbara till The Canada Weekly Printing Co., Ltd.

Prenumerant, som önskar sin adress ändrad, ombedes att insända både den gamla och den nya adressen.

Insända prenumerationsmedel kvitteras endast å den gula adresslappen.

ANNONSPRIS PÅ BEGARAN.

Efterfrågningar, 3 gånger, ... $1.50
Dödsannonser med svart ram och kors $1.50
Förlofningsannonser, önskas, etc., 50c per gång å utrymme icke öfverstigande ¼ tum, enkel spalt. Betalning för småannonser bör alltid insändas i förskott.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Onsdagen den 19 December, 1917

Tjugufem år.

Tjugufem år ha i år förflutit, sedan Svenska Canada-Tidningen grundlades. Ett kvarts sekel är en ganska betydande tid i en tidnings historia, och många förändringar hinna under denna tid inträffa. Även för S. C. T. ha de tjugufem åren varit synnerligen skiftesrika. Denna tidning har utfört pionirarbetet på pressens område i Svensk-Canada. Dess lott har även varit pionirärens. Arbetet har oftast varit hårt och otacksamt. Under det senaste decenniet har väl himmelen ljusnat något, men ännu leva vi här i Svensk-Canada i vissa avseenden i en pioniärtid, då mark med möda måste brytas.

Under en stor del av dessa förflutna tjugufem år har S. C. T. varit den enda tidningen på svenskt språk i Canada. Den är än idag den enda svenska nyhetstidningen i Canada av betydelse, den enda allmänna och ledande nyhetstidningen i Svensk-Canada. Nu, liksom förr, söker den fylla denna uppgift, trots betydliga svårigheter av alla slag.

Det är ett glädjande tecken, att den svenska allmänheten i Canada mer och mer börjar sluta upp kring Svenska Canada-Tidningen. Det är ett tecken på att det svenska folket börjar vakna, om det nu sovit. Den framgång, som kommit S. C. T. till del under de senaste åren, har emellertid aldrig kommit oss att glömma våra företrädares goda och fruktbringande arbete. Vi ha aldrig glömt, att S. C. T. har pioniärerna att tacka för den solida grund, som lagts. Vi vilja därför nu till alla våra företrädare, ingen nämnd och ingen glömd, rikta ett varmt och uppriktigt tack, liksom vi även rikta ett tack till den svenska allmänheten i Canada, som stött och stöder Svenska Canada-Tidningen.

Vid S. C. T:s 50 års-jubileum få väl kanske icke de, som nu äro fästa vid tidningen, vara med, men de önska alla, att Svenska Canada-Tidningen den dagen må ha förmått utveckla och utvidga sig, och att den då fortfarande är vad den idag strävar efter att vara: svenskarnes i Canada verkliga och sunda språkrör.

Jul.

Vi fira i år den fjärde krigsjulen, och världen är ännu icke helt förödd — förunderligt nog. Folken synas kunna uthärda mer än man anade, då man med oro firade den första krigsjulen. Människan är ett härdigt och segt ting, som även den fjärde krigsjulen törs drömma om fred, icke blott ett slut på det närvarande eländet utan även en evig världsfred. Utsikterna för en dylik ära både mörka och ljusa. Något snart slut på slaktningen skönjes knappast, men en förändring i sinnelaget tyckes bliva allt mer allmän, en förändring till det bättre. De äro julen 1917 lätt räknade, som våga stå upp och prisa kriget. Julen 1914 voro de icke så få.

Så länge det finnes liv, finnes det hopp. Och så länge vi människor ännu icke helt utrotat varandra, våga vi tro på freden, på en lyckligare framtid, våga vi hoppas, att vi åtminstone nästa jul utan blodig ironi ha rätt att instämma i den gamla julhälsningen:

Frid på jorden, människorna ett gott behag!

En vädjan.

På förekommen anledning ser sig S. C. T. nödsakad vädja till sina skribenter att fara varsamt fram, då de i sina brev beröra de nuvarande förhållanden. S. C. T. skulle helst vilja giva obegränsad yttrandefrihet, men den har myndigheter, bakom vilka stå krigstidslagar, som ej tillåta det. Några ovarsamma rader kan draga obehag och elände icke blott över brevskrivaren, utan även över tidningen.

Vi ha alltid utövat en synnerligen lindrig censur, men det kan hända, att vi hädanefter bli nödsakade tillgripa en skarpare. Våra läsare kunna vara övertygade om att dylika åtgärder icke vidtagas med något större nöje utan helt enkelt därför att vi likt biskop Brask äro därtill nödda och tvungna.

Innan Ni går vidare i texten, läs Rudolf Einharts briljanta artikel "Biblioteksfrågan". Den är värd ett noggrant studium.

*

"Svenska Socialisten" i Chicago giver Svenska Canada-Tidningen följande erkännande, vilket torde höra till det ovanliga från det hållet, när det gäller en "borgerlig" tidning:

"Utan att skryta kan med fog påvisas att Svenska Socialisten varit den enda tidning på svenska språket i Amerika (Canada undantaget) som vågat stå klart antimilitaristisk och fientlig till kapitalismen i system, med kriget som följd. Våra stora svensk-amerikanska tidningar hava icke endast prostituerat sig i det bestående samhällets tjänst, utan även sökt negligera och förringa vårt arbete. Det är därför så mycket mera glädjande kunna konstatera, att en frisinnad och välredigerad tidning i Canada, som inom parantes aldrig dagtingat för höga vederbörande inom Canadas gränser, nämligen Svenska Canada-Tidningen, giver oss ett erkännande för någon tid sedan".

*

Vi tacka för erkännandet, och för att återbörda komplimangen, bedja vi få säga: Om vi försattes i sådan ställning, att vi endast skulle få läsa en svensk-amerikansk tidning, skulle vi utan tvekan säga: Bort med de chauvinistiska svensk-amerikanska blaskorna och giv oss Svenska Socialisten! Ty även med den nödvändiga munkorgen på kommer den som en frisk fläkt från söder, och står den på ett tusen gånger högre plan än lakejorganen. Ehuru man kanske icke gillar allt, som skrives i S.S., kan man dock med varm hand rekommendera den i dessa vargatider.

*

Och "Svensk-Amerikanaren" i Chicago förvånar sig över S.C.T:s oförskräckthet:

"Det har ofta sagts att Canada har större mått av frihet än Förenta Staterna. I närvarande stund är detta sannt åtminstone vad yttrandefriheten beträffar. Om vi skulle yttra oss så om vårt lands regering som en viss svensk tidning i Canada yttrar sig om sitt lands regering, löpte vi fara att vår maka blev änka i en hast".

Canada Nyheter.

210 personer ha blivit blinda till följd av den förfärliga explosionen i Halifax.

Valet i Halifax har uppskjutits till den 28 januari på grund av den stora olyckan där.

Tvångsutskrivningen har blivit suspenderad i Halifax på grund av den stora olyckan där.

Den första sessionen av Saskatchewans fjärde legislatur prorogerades i lördags. Inalles hade 79 billar antagits och erhållit kunglig stadfästelse.

Av våda blev härom dagen 11 år gamla Annie Fetekow i Hamilton, Ont., skjuten av sin broder, som är 14 år gammal. Brodern försvann genast och har sedan dess icke varit synlig.

Ganska svårt kadad blev i fredags kväll i Toronto Sir George Foster, Canadas handelsminister. Ett lokomotiv körde på honom, då han gick över några järnvägsspår. Han är nu på bättringsvägen.

Nominationer. I Clanwilliam ha till reeve nominerats P. Christopherson och till councillers J. Sundmark, C. Gusdal, L. Johnson och V. Wallstrom. Till councillor i Strathclair har bland andra nominerats H. Hanson med acklamation.

Anklagad för "criminal libel" har Arthur T. Wilgress, Kings Printer för Ontario, blivit. Han är även redaktör för Brockville Times och hade i sin tidning insinuerat, att det skulle vara lätt att använda Röda korsmedel för politiska ändamål.

Begär skadestånd. Ägarna till "Grit", den liberala tidningen i Hamilton, ha stämt krigsministern och stadens polismyndigheter, emedan dessa med våld hindrat en upplaga av tidningen att komma ut. I denna skulle en artikel mot konskription ha förekommit.

Arresterad har John Johanson, rorgängare på den norska ångaren Imo, som sammanstötte med ammunitionsbåten Mont Blanc och förorsakade den ohyggliga olyckan i Halifax, blivit. Man misstänker naturligtvis, att han står i tysk tjänst. Undersökning av olyckan pågår för närvarande.

Wadena, Sask. — I baptistkyrkan hålles predikan söndagen den 23 dec., kl. 7.30 e. m. Juldagen predikan kl. 2 e. m. och på kvällen kl. 7.30 söndagsskolans julfäst. Inträdet är fritt, men kollekt upptages för att bestrida utgifterna. Annandag jul möte hos O. Creutz kl. 2 e. m. Vi hälsa vårt skandinaviska folk hjärtligt välkommen till dessa möten. — P. M. Meyer.

I sanslöst tillstånd med huvudskålen inslagen hittades vår landsman Alfred Backlund bakom Shaunavon hotell i Shaunavon, Sask., vid 7-tiden på söndagsmorgonen den 2 december. Han dog på aftonen samma dag utan att ha återfått medvetandet. Huruvida mord eller olyckshändelse föreligger har icke ännu, när detta skrives, kunnat utredas, meddelas till denna tidning.

Baptistkyrkan i Stockholm, Sask. — Otta juldagsmorgonen kl. 6 f. m. Söndagsskolfäst fjärdedagsjul, d. 28 dec., kl. 2 e. m. Gott program och kaffe med dopp utlovas. Kollekt upptages. Söndagen den 30 dec. söndagsskola kl. 2 och möte kl. 3 e. m. Nyårsafton vaka kl. 10 e. m. Församlingens årsmöte den 5 jan. kl. 2 e. m. — OBS.! Söndagsskolan börjar använda "The Cross och Crown system" från och med julfästen. Allmänheten inbjudes vänligen till våra möten och fäster. — Alf. Johnson.

Inwood skandinaviska kvinnoförening i Inwood, Man., avhåller sin syföreningsauktion i Skogan skolhus lördagen den 29 dec., kl. 3 e. m. Föredrag kommer att hållas av mr P. M. Dahl från Winnipeg. Sång och musik, samt en präktig julgran för barnen. Kaffe serveras fritt, men de damer, som möjligtvis kunna, ombedjas vänligen att taga med en "basket". Alla skandinaver, unga och gamla, äro hjärtligt välkomna, och hoppas vi få en riktigt trevlig afton. Stallrum finnes på platsen. — Komitérade.

Svenska lutherska kvinnoföreningen i Kelliher, Sask., hade försäljning av handarbeten lördagen den 8 dec. Det vittnade om att slöjdlusten ingalunda dött ut bland våra svenska kvinnor. De handgjorda artikiarna voro förfärdigade med smak och urskiljning och inbringade den vackra summan av $140. Efter försäljningen serverades kaffe och en frivillig kollekt upptogs, som inbringade den nätta summan av $7.15. Viktor Strandberg förde klubban med stor ledighet. Leve våra flitiga kvinnor! — H. J.

Stockholm, Sask. — Den under många år, av många motgångar hemsökta familjen Eric Gustafsson, har återigen drabbats av sorg i det deras son Gustaf Mauritz, som varit sjuk sedan 1910, hemförlovades den 11 dec. i en ålder av 13 år, 11 mån., 13 dagar. Det ena efter det andra av barnen ha under de senare åren drabbats av olycka eller sjukdom i en eller annan form. I somras brann deras hus och just som de fått tak över huvud igen, dog äldste sonen. Här besannas ordspråket: En olycka kommer sällan ensam. Tidigt lärde den hädangångne att älska sin frälsare och i tro på honom, som ger evigt liv, avsomnade Mauritz i frid. Att den hemsökta familjen har många vänner som sympatisera med dem, bevisades tydligt av den stora, deltagande skara som samlades vid baptistkyrkan, där begravningen ägde rum. Bland den blomstergärd som prydde kistan märktes: en krans från baptistförsamlingen och en från ungdomsföreningen Syskonkedjan. Mauritz var medlem av den senare. De vackra kransarna voro förfärdigade av Peter Larsen i Brandon. Kistan inbars under tonerna av en sorgmarsch spelad av mrs. Rocock. Därefter talade pastor Johnson över ämnet: Himmelen, påvisande att om ock himmelen under vissa tider för mången ter sig som en avlägsen, främmande plats, kommer den dock med tiden närmare själen och blir en älskad ort, allt eftersom våra kära samlas där. — Alf. Johnson.

Avliden romanförfattarinna.

"Jenny Brn" skattar åt förgängelsen.

Den 7 okt. bortgick med döden en svensk romanförfattarinna, som under en lång följd av år varit synnerligen populär i Sverige, företrädesvis inom de breda lagren, och likaledes varit mycket omtyckt av den följetongsläsande allmänheten i Svensk-Amerika. Ja, näst efter Maria Sofia Schwartz har ingen svensk romanförfattarinna stått så högt i kurs här som den nu avlidna, fru Jenny Ödman, förr Braun ("Jenny Brn"). Senast hitlända Sverige-tidningar meddela att hon avlidit i Sidmouth i England, efter ett par års svårt lidande. Hon sörjes av två döttrar.

Hon var född i Stockholm den 20 mars 1847, således vid sin död 70½ år. Vid 22 års ålder gifte hon sig med dr S. M. Ödman, dåvarande redaktör för tidningen "Fäderneslandet" i Stockholm. Det var i denna tidning hon började skriva sina följetonger, som snart visade sig träffa den stora allmänhetens smak i en grad, att de icke oväsentligt bidrogo till tidningens spridning.

*

Krigets förbannelse.

Mrs. Charles Magnusson i Two Harbors, Minn., kastade i måndags syra i ansiktet på sin son Arthur, då han låg och sov. Sonen hade blivit tvångsutskriven, och man tror, att modern grubblade så mycket över detta, att hon blivit rubbad, och på detta sätt ville söka hindra sonen att ingå i armén. Man tror, att hans syn skall kunna räddas. Moderns sinnestillstånd däremot lär vara ganska betänkligt.

Till Svenska Lutherska Canada-konferensens pastorer och sekreterare.

Canada-konferensens referat för år 1917, är sedan en tid tillbaka utsänt till de respektiva församlingarna i konferensen. Referaten blevo i år betydligt försenade, på grund av att tryckeriet icke fick dem färdiga så fort som vi väntat.

Glömmen nu icke, att till konferensens kassör, pastor O. E. Olmon, Stockholm, Sask., insända den stadgade avgiften av 10 cents för varje referat mottaget (se referatet, sidan 68). Önskligt vore, att mera kunde insändas, på grund av att 10c. avgiften icke på långt när betäcker utgifterna som äro förenade med utgivandet av referatet.

L. HEINER,

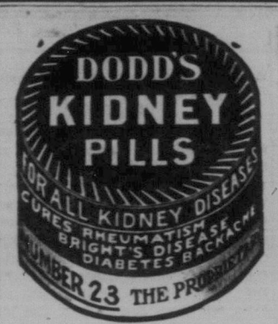

Dodd's njurpiller för alla njursjukdomar. Botar reumatism, sockersjuka, diabetes och ryggverk. De säljas för 50c. pr ask, eller sex askar för $2.50, hos alla handlare eller vilja vi sända dem vid mottagandet av betalningen. Dodd's Medicine Co., Ltd., Toronto, Ont.

VÄRLDSKRIGET

Tyskarna segerrika på västfronten och i Italien. — En hel konvoj sänkt i Nordsjön.

Vapenstillestånd i öster.

Onsdagen den 12 december.

Japanska trupper lära ha landsatts i Vladivostok. — Fredsvillkoren mellan Ryssland och Tyskland lära innesluta en förordning om att Tyskland skall kontrollera de ryska vetemarknaderna för 15 år, importen till Ryssland av alla tyska varor tullfritt och inget territorium, som nu innehaves av tyska trupper, återlämnas. — Tyskarna lära sända stora truppmassor till västfronten för att besegra de allierade, innan Amerika är färdigt att handla. Häftiga artilleriduelller pågå på denna front. — Albrecht von Graefe Goldebec, en inflytelserik medlem av den tyska riksdagen, har i den pangermanska tidningen Deutsche Zeitung anhållit om att den tyske kejsaren måtte abdikera. — Avmobiliseringen av de ryska trupperna ha redan börjat och fredsunderhandlingar ha autoriserats. I Rumänien har även vapenstillestånd ingåtts med Tyskland. — Det österrikiska krigsfartyget Wien torpederades och sänktes i söndags kväll. Nästan hela besättningen räddades.

Torsdagen d. 13 december.

Ett kraftigt anfall gjordes i går av tyskarna mot britterna mellan Bullecourt och Queant (omkring tio mil väster om Cambrai). Tyskarna erhöllo fotfäste i 500 yards av den brittiska frontlinjen. — 14 brittiska handelsfartyg av mer än 1,600 ton ha under den förflutna veckan blivit sänkta. — General Allenby, befälhavaren för de brittiska styrkorna i Palestina, har intagit Jerusalem och tagit kontrollen över den heliga staden. — Två sammanstötningar vid Mohilev och Tamanovka ha ägt rum mellan bolsjevikerna och kossackerna med de senare som segrare.

Fredagen den 14 december.

Skeppsbyggningen i Storbritannien måste ske i större skala, om man skall kunna motstå undervattenskriget, har Sir Eric Geddes, förste amiralitetslord, förklarat i underhuset. — Österrikarna och tyskarna ha levererat ett synnerligen kraftigt anfall mot italienarna och lyckats få fotfäste på Monte Spinoncia. — General Kaledines, kossackgeneralen, belägrar Ristov-on-the-Don. Inom Rostov ha bolsjevikiska trupper sammandrabbat med kossackerna, som förstört bolsjevikernas huvudkvarter.

Lördagen d. 15 december.

Häftig artillerield äger f. n. rum på västfronten. Öster om Ypres ha tyskarna i en lokal attack tagit trancheer på en front av 300 yards. Tyskarna ha tillbakaslagit brittiska anfall öster om Bullecourt. — Ett fördrag lär ha ingåtts mellan Ryssland och Tyskland. Tyskarna ha redan börjat erhålla fettämnen och andra mycket nödvändiga saker från ryssarna. Handelsförbindelserna mellan Ryssland och Tyskland ha på flera platser upptagits. — Lord Robert Cecil har förnekat, att den brittiska regeringen någonsin genom en neutral regering gjort några fredsovertyrer, såsom tyskarna påstått. — Från Berlin meddelas, att kejsar Wilhelm i sitt julbudskap ämnar göra ett slutligt fredsanbud, och om detta förkastas, lägga ansvaret för blodsutgjutelsen 1918 på de allierade. — Britterna ha återvunnit en del av den mark på Ypresfronten, som nyligen tagits av tyskarna. — Britterna ha åter avancerat i Palestina, nordost om Jerusalem.

Måndagen d. 17 december.

Österrikarna och tyskarna avancera fortfarande bland bergen i norra Italien. Öster om Brenta ha de avancerat sin linje till Caprille hill, en dominerande punkt vid San Lorenzodalen, som leder till de venetianska slätterna. — En överenskommelse om vapenstillestånd mellan bolsjevikregeringen i Ryssland och centralmakterna har undertecknats. Det gäller från och med idag till den 14 januari. Därefter fortsätter det automatiskt, om icke sju dagars uppsägning gives. — En konvoj från Skottland till Norge, bestående av 2 torpedbåtar, 10 handelsfartyg och två luftskepp, har blivit sänkt.

Meddelanden från och om de skandinaviska länderna.

Per telegraf.

Underhandlingarna mellan Sverige och Amerika angående livsmedelsexport komma att upptagas ånyo. Enligt ett telegram från Stockholm av den 6 dec. ha Marcus Wallenberg, bror till f. utrikesministern, samt Gunnar Carlson, chef för Transatlantiska Ångfartygsaktiebolaget i Göteborg, utsetts att såsom Sveriges representanter möta ombud från Amerika i London för underhandlingars upptagande.

I ett telegram från Washington omnämnes att dessa underhandlingar gälla Holland lika väl som Sverige. Dr. A. R. Nordvall, som tillsammans med dr Hjalmar Lundbohm någon tid vistats i Washington för underhandlingar, kommer att avresa till London för att tjänstgöra som sekreterare åt de svenska representanterna. Dr Lundbohm torde kvarstanna här i landet någon tid.

De amerikanska och engelska representanterna skola uppträda gemensamt vid dessa underhandlingar, som komma att omfatta livsmedelsexport med kompensation i tonnage samt alla andra med situationen sammanhängande frågor.

*

I ett telegram från Stockholm till Chicago Tribune, daterat den 9 dec., berörés bland annat den verksamhet i välgörenhetens tjänst, varåt mrs Morris, amerikanske ministerns fru, ägnar en stor del av sin tid. Det är ej blott till de lidande och behövande i de krigförande länderna mrs Morris' omsorg sträcker sig, hon utövar en storartad välgörenhet även mot fattiga och behövande i Sverige. Hon blev nyligen offentligt tackad av kung Gustaf för sina bemödanden att bispringa fattiga barn i huvudstaden, som voro undernärda på grund av livsmedelsbristen. Mrs Morris delar ej blott med sig av sin rikedom, hon ger sin personliga tjänst.

Minister Morris är själv mycket aktiv och ger allt för att åvägabringa en bättre förståelse mellan Sverige och Amerika. I detta avseende skiljer han sig betydligt från flertalet utländska diplomater i Stockholm, som i regeln sätta sig på sina höga hästar och äro rädda att deras värdighet skall förlora på att de äro rent mänskliga. Som en följd av minister Morris' bemödanden åtnjuter han inom svenska kretsar ett högt anseende. På tal härom yttrade Aftonbladet härom dagen: "Under sin vistelse i Sverige har mr Morris strävat att åvägabringa ett hjärtligare förhållande mellan Sverige och Amerika, och har sökt skapa en vänligare stämning, och häri har han lyckats."

Vad som framkallade kung Gustavs särskilda tack till mrs Morris var att hon avser att under julen låta uppföra ett tre-akts stycke, "Prinsessan Törnros", av Zacharias Topelius. Mrs. Morris har översatt stycket till engelsk värs och det kommer att uppföras den 27 och 28 dec. Behållningen skall tillfalla nödställda barn i Stockholm. Ett femtiotal svenska och amerikanska barn komma att deltaga. Styckets uppförande kommer att övervaras av kronprinsessan och hennes barn. Efter dess slut komma julklappar att utdelas till de närvarande barnen.

*

Ett telegram från Stockholm i söndags å. d. meddelade att en handelstraktat ingåtts mellan Sverige och Österrike-Ungern, varigenom Sverige får en hel del varor som det behöver, särskilt smörjoljor.

*

Drottning Marie av Rumänien har — berättades från Stockholm i torsdags å. d. — sänt mrs Ira Nelson Morris sitt porträtt med namnteckning till tack för det bistånd hon givit rumänierna. I ett egenhändigt brev, som åtföljde porträttet, erkänner drottning Marie tidigare tjänster och uttrycker sin tacksamhet för det inträsse mrs Morris visat samt för vad som uträttats av Amerikanska Röda Korset.

*

Ett telegram från Köpenhamn i lördags å. d. omtalar att greve von Luxburg välbehållen anlänt till Bergen med ångaren "Bergensfjord" och fortsatt resan till Tyskland. Ett annat telegram i måndags, detta från Buenos Aires, säger att greve von Luxburg ännu befinner sig i Argentina. Man kan tro, vilket man vill.

REDOVISNING.

för donationer till Svenska Nationalbiblioteket. Fritz Kilman, Dryden, Ont., $2.00.

FÖR JULSÄSONGEN.

Om julsäsongen och nyåret skall bliva en glad tid, måste eder mage ovillkorligen vara i gott skick. Om den är affekterad, är all glädje och gott humör borta. Triner's American Elixir of Bitter Wine skall förebygga alla magsjukdomar. Ni kan lita på detta botemedel. Det skall befria eder från förstoppning, flatulence, huvudvärk, megrim, nervositet etc. På apotek. Pris $1.50. För att övervinna reumatism, neuralgia, lumbago och andra liknande sjukdomar, måste ni använda en medicin, som tränger till roten av sjukdomen. Triners Liniment verkar på det sättet och är sålunda det mest pålitliga i dylika fall. Det är även oumbärligt för vrickningar, sträckningar, svullnader, trötta muskler och fötter etc. Pris 70c. — Jos Triner Co., Mfg. Chemist, 1333-1343 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Ett sovande folk.

Och huru det skall väckas.

För Svenska Canada-Tidningen, av NILS F:SON BROWN.

Bearbetning efter ett tal inför Logen Framtidens Hopp av I.O.G.T.

Det är nu över ett halvt år sedan det från den officiella kristendomens håll framslungades den satsen: "Det svenska folket är ett sjunkande folk". Det kan nog icke förnekas, att detta påstående var ett djärvt påstående, lika djärvt som det var opåkallat. Och vad motiveringen beträffar var den mer än lovligt svag. Tesens framställare menade nämligen, att det svenska folket är ett sjunkande folk, emedan det icke bedes så mycket i de svenska nutidshemmen, emedan husandakten i dessa hem synes vara på upphällningen. Detta kan naturligen vara ett vittnesbörd om att tidsandan bland det svenska folket är sådan, att det vänder sig från religionen. Men de yttre böneåthävornas frånvaro från de modärna svenska hemmen behöver nödvändigtvis icke vittna om frånvaron av en verklig och djupt religiös känsla, ty sådan lever oftare utan dylika åthävor. De kristnes Mästare sade ju en gång något om att den verkliga gudstyrkan sker i anda och sanning.

Men även om det skulle så vara, att den stora massan av det svenska folket vänder kristendomen ryggen, kan detta folk därför icke betecknas sof ett sjunkande folk. Ty en person eller ett folk råkar ej på förfall, därför att det upphör att tro på religionen, lika litet som den är förfallen, som fattas av religiös känsla. Ett folks religiösa hållning kan och får aldrig uppställas som gradmätare på ett folks ståndpunkt. Om religionen icke förmår övertyga och hålla ett folk kvar, då ligger felet hos religionen själv eller hos dess förkunnare.

En annan det sjunkande folkets profet, ehuru ej så från i tonen som den första, har påstått, att det visserligen är betänkligt, då ett folks hjärta upphör att klappa för kristendomen, men att ett folk i alla fall står ganska högt, om det endast behåller det kristna namnet och de yttre kristna åthävorna. Konsekvensen av detta påstående blir naturligen, att ett kristendomshycklande folk är bättre och står högre än ett folk, som ärligt säger ifrån, att det icke vill bära ett namn det ej förtjänar. Och denne profet är svensk protestant, men har icke kommit längre än till det stadium, som kyrkan före reformationen befann sig på, då man bad och mässade, medan kristendomen var en död bokstav, och då man ansåg att dettta var det högsta plan en människa kunde nå. Han synes icke häller fatta, att just benägenhet för hyckleri är ett synnerligen betänkligt karaktärsdrag hos ett folk, att ett hyckiande folk lätt blir ett sjunkande folk.

Ett framåtskridande och allt mera upplyst, i flera avseenden ädelt, ehuru icke felfritt folk som det svenska folket i Sverige är säkerligen icke ett sjunkande folk. Icke heller det hårt arbetande svenska folket i Amerika torde vara ett sjunkande folk, och vad svensk-canadensarna beträffar, tror jag ej på tesen om det sjunkande folket. Man behöver endast göra en resa genom västra Canada och besöka en del av de många svenska farmarhemmen på prärien, för att bliva omvänd, om man tillåventyrs hör till dem, som satt sin lit till det sjunkande folkets profet. Ett folk på förfall bildar icke dylika hem. Icke heller anses ett förfallet invandrarfolk vara ett synnerligen önskvärt folk, såsom faktiskt det svenska i Canada är. Vi kunna därför med ganska lätt hjärta tilbakavisa tesen om ett sjunkande folk.

En annan tes har emellertid i dessa yttersta dagar spikats på det svensk-canadensiska folkets port, och den tesen lyder: "Det svenska folket i Canada är ett sovande folk." Den frågan har många gånger den senaste tiden framställts till mig: "Är det svenska folket i Canada verkligen ett sovande folk?" Jag har aldrig på denna fråga förmått svara med ett bestämt och avgörande "ja" eller "nej". Men jag har efter moget övervägande kommit till den bestämda uppfattningen, att stora lager av vårt svensk-canadenska folk verkligen i viss mån sova. Denna sömn — om den är lätt eller tung, har jag ej förmått avgöra — tager sig uttryck på mångahanda sätt. Jag vill här endast nämna några få: likgiltigheten för svensk kultur, svensk odling, svensk litteratur, svensk samling, överhuvudtaget avsaknad av nästan alla inträssen utom de rent materiella, dollarförvärvet. Denna likgiltighet för högre, kulturella inträssen är i viss mån förklarlig och ursäktlig. Den svensk-canadenske pioniärens steg har sällan varit en dans på rosor. Där han satt prärien under plogen eller huggit den täta skogen, där har arbetet ingalunda varit lätt. Tvärtom har det oftast varit en rent yttre, uppslitande kamp för tillvaron, där knappast någon tid lämnats övrig utom för det rena brödförvärvet. När han sedan kommit på stadigare ekonomiska ben, har han blivit så van att leva ett liv utan högre inträssen, att han andligen dåsat till, eller har den rent mänskliga instinkten att förtjäna mera till den grad tagit överhand, att han lever som en slav, som ej unnar sig mer än brödet för dagen, även när hans ekonomi tillåter honom att leva på ett helt annat sätt.

Även torde avsaknaden av kompetent och upplyst ledarskap gjort sitt till att det svenska folket slumrat till. Detta ledarskap har som bekant hittills huvudsakligen kommit från det kyrkliga hållet. Huru litet vuxna sin uppgift dessa kyrkliga ledare varit, förstår man, då man ser, att de efter många och långa års arbete icke förmått väcka det svensk-canadenska folket, om de nu överhuvud taget ansett det vara med sina inträssen förenat, att detta folk väcktes. Det gick till sist så långt, att andra, utom kyrkan stående personer, sågo sig nödsakade söka göra något för det svenska folkets väckelse. Och när detta initiativ från behjärtat håll nyligen togs, då skedde det under den mest oerhörda smutskastning från visst prästerligt håll.

Det är nog ganska sant, som mr. Axel Carlson sade, att de svenska farmarena i många fall plöja, så, skörda, mjölka och — sova, att i deras hem oftast icke påträffas många andra böcker än bibeln, psalmboken och Eatons katalog — och det kan vara i ganska välbergade farmarehem. Det torde även vara ett faktum, att många svenska föräldrar både i stad och på land försumma sina barns utbildning. De kunna vara ganska rikt begåvade med denna världens goda, men ändock se de intet hellre, än att barnen så fort ske kan avbryta sin skolutbildning och gå ut att förtjäna pängar. Hur det förhåller sig med den svenska samlingen, det kanske viktigaste, då det gäller att föra ett folk framåt, känna vi alla. Misstro och avund möter man över allt bland svenskar, slitningar dem emellan höra till de dagliga företeelserna. Vi bära nog litet var på skuld härvidlag, men oftast komma dessa söndrande bedrifter från det håll, som nästan alltid möter försök att samla det svenska folket kring höga och ädla mål med en flod av smuts.

Jag tror icke, att det svenska folkets sömn är så djup, att det ej kan väckas. Jag är tvärtom övertygad, att detta folk på djupet bär på sadana kulturella instinkter, att det, om det tages på rätta sättet, skall vakna. Och om så sker, då skola vi säkerligen få se underbara ting, ty det ligger gärna i svenskt kynne att handla med kraft, bara man en gång kommit i tagen.

Och huru skall då detta folk väckas? I vilken ända skall man börja, om nu det uttrycket tillåtes? Det låg säkerligen icke så liten kännedom om den mänskliga naturen i allmänhet och den svenska i synnerhet bakom den tanken, som vid sommartinget vid Round Lake kom till uttryck, då först av allt en folkbiblioteksrörelse bland svenskarna i Canada förordades. Det är säkerligen så, att inträsset måste väckas genom att försöka locka svenskarna att läsa god och uppmuntrande litteratur. När deras vetgirighet en gång blivit väckt, då skall den taga sig många andra uttryck, som vi hittills icke drömt om. Då skall säkerligen en fri, svensk högskola, eller ännu bättre flere svenska högskolor i Canada bliva en möjlighet. Jag erkänner villigt, att tider och förhållanden f. n. äro sådana, att realiserandet av den tanken knappast är möjligt, och jag tror, att vi, såsom föreslagits, tills vidare göra klokast i att låta oss nöja med svenska lärostolar vid våra statsuniversitet, vilket vi kunna erhålla. Men därför få vi ej släppa tanken på egna högskolor, utan agitera för den och vad mera är, söka samla medel till dylika skolor, vilka böra stå på fri grund och som på samma gång, som de präglas av svensk anda, skola giva de unga svenskarna lika stora möjligheter — om icke större — som de rent canadensiska skolorna.

Utom den rena skolundervisningen, både den högre och lägre, finnes ett annat upplysande medel, nämligen föreläsningsverksamhet. Om en sådan så småningom skulle kunna inarbetas i samband med folkbiblioteksrörelsen, skulle vi säkerligen komma ett icke obetydligt steg framåt. Det är med nöje jag konstaterat, att goodtemplarna härvidlag föregått med gott exempel. Det vore sannerligen önskvärt, att de övriga svenska föreningarna ville följa deras exempel. Av dans och kortspel ha vi nog och övernog.

Ett folks kulturella ståndpunkt mätes även efter den litteratur, det förmår alstra. Även på det området är det svensk-canadensiska folket ganska efterblivet, ty den svensk-canadensiska litteraturen är mer än torftig. Visserligen ha vi några ypperliga förmågor, såsom en G. H. Silver och en Rudolf Einhart, men de äro allt för få. Och dock tror jag säkert, att det finnes slumrande förmågor litet varstans i bygderna, förmågor, som endast skulle behöva väckas, skolas och uppmuntras för att storligen rikta vår svensk-canadensiska litteratur. Om litterära pristävlingar med värdefulla pris kunde komma till stånd eller stipendier utdelas till goda författarförmågor, skulle säkerligen mycket härvidlag vinnas. Den svenska pressen i Canada lever ännu i så pass betryckta ekonomiska omständigheter, att den icke förmår stor finansiell belöning giva åt våra skalder och prosaförfattare.

Om pressen själv vore nog en hel del att säga, men jag står den allt för nära för att anse det anständigt vara att yttra mig därom. Dock vill jag säga, att endast en fullt fri, demokratisk och orädd press är värd det svensk-canadenska folkets understöd. Men för att denna press skall kunna vara sådan, måste den både moraliskt och pekuniärt stödjas av den svenska allmänheten.

Det finnes även på andra områden än det rent litterära slumrande för-

(Forts. å sid. 7.)

UNIONREGERINGEN SEGRAR

De reaktionära makterna i Canada, med Sir Robert Borden i spetsen, vunno i måndags en avgörande seger.

BLOTT 90 PLATSER FÖR SIR WILFRID LAURIER, VARAV ENDAST TRE I VÄSTRA CANADA.

TVÅ FRANSK-CANADENSISKA MINISTRAR BESEGRADE

Arbetarekandidaten Rigg i North Winnipeg lider ett förvånande nederlag.

Brandon Colleges president hembär en lysande seger åt de reaktionära.

När tidningen går i press meddelas, att liberalerna antagligen erövrat tre platser i västern, nämligen en i Manitoba, en i Alberta och en i British Columbia.

Canadas mörka och reaktionära makter vunno i måndags en seger, knappast en rättfärdig sådan. Det är mångahanda knep, som använts i detta val, från War Time Elections Act till utstrykandet av utländska namn från röstlängderna och utestängandet av kvalificerade medborgare från deras självklara rösträtt. Den chauvinistiska hetskampanjen har även spelat sin roll, och de hysteriska soldatfruntimrens röster vägde ganska tungt. Vi skola återkomma till denna sak redaktionellt i nästa nummer av Svenska Canada-Tidningen, ty det behövs sannerligen, att hela saken framläges i dess nakenhet. Vi skola även i nästa nummer vederbörligen behandla de få skandinaver, som i detta val gått imperialisternas ärenden, som agerat "imperialisternas legodrängar".

Den s. k. unionregeringen med Sir Robert Borden i spetsen vann i alla fall en "seger" i måndags. När detta dagen efter valet skrives, ser det ut som om Laurier endast får 90 platser av 235 i underhuset. Bordens majoritet blir säkerligen över 50. Quebec stod naturligtvis ganska enigt bakom Laurier. Liberalerna vunno där 62 platser av 65. I Maritimeprovinserna erövrade de 18 platser av 29, där val höllos. I Ontario vann Laurier säkerligen icke mer än 10 platser. I västern var resultatet för liberalerna sämst. Det ser ut som om de i alla de fyra västliga provinserna erövrat endast en plats av 56, nämligen Provencher valkrets, där J. P. Molloy, liberal, avgick med seger. T. o. m. Hon. Frank Oliver i West Edmonton anses, när detta skrives, ha förlorat.

Två kabinettsministrar, Hon. P. E. Blondin och Hon. Albert Sevigny, båda fransk-canadensare, blevo besegrade, och fransmännen ha sålunda ingen representation i regeringen och förmodligen vilja de icke heller ha någon i en dylik regering.

SIR ROBERT BORDEN.

I Winnipeg förvånade resultatet kanske mer än någon annanstans. South Winnipeg trodde nog litet var vara sålt åt reaktionismen, och det förvånade därför icke, att Geo. F. Allan, unionistkandidaten, erhöll 12,717 rösters majoritet. Men att major George W. Andrews i Centre Winnipeg skulle erhålla 13,276 rösters majoritet, trodde icke många, och ännu mindre, att den populäre arbetarkandidaten Rigg i North Winnipeg skulle besegras av den okända storheten dr Blake, unionist. Mr Riggs nederlag torde vara ett av de märkligaste i detta märkliga s. k. val. Och inför detta nederlag måste man ovillkorligen betvivla, att allt gått rätt till.

I Manitoba erhöllo Dr. Whidden i Brandon och jordbruksminister T. A. Crerar i Marquette, båda unionister, de största majoriteterna. Det kan vara av ett visst intresse för oss svenskar att komma ihåg, att presidenten för Brandon College, dr. Whidden, går imperialisternas ärenden.

Detta är i stora drag valhistorien sådan den i går, tisdag, var känd. En hel del omändringar komma säkerligen att äga rum, då alla resultat bli kända. Soldaternas vid fronten röstning är ännu icke känd. Deras röster kunna visserligen ändra en hel del, men svänga själva det huvudsakliga valresultatet förmå de nog icke.

VALRESULTATEN

	Union	Liberal	Uppskjutna
Manitoba	13	1	1
Saskatchewan	16	—	—
Alberta	12	1	—
British Columbia	12	1	1
Prince Edward Island	—	4	—
Nova Scotia	5	9	2
Ontario	71	11	—
Quebec	3	62	—
New Brunswick	7	4	—
	139	93	4

Från pioniärtiden.

(Forts. fr. sid. 1.)

lingen började enmansarbetet växa mig över huvudet. Dock var företaget icke dömt att brista. Genom mina goda vänner, John Mattson, J. M. Kullander, J. A. Sandgren, Rev. A. G. Olson, Olof Norlén med flera organiserades 1904 ett bolag, som satte tidningen i stånd att fortgå oavbrutet och nya krafter kommo till, som energiskt fortsatte arbetet och kryssade affären genom de ekonomiska motvindarne till lugnare farvatten.

Tidningsföretaget bär i mycket dragen av ett "homesteadsarbete". Ett fritt och öppet fält utan skrankor och fördomar begränsande företagsamheten, sporrade ynglingen att pröva lyckan. Ett värv att fylla och krafter och hjälp flöto till, då egna medel tröto.

Jag tillönskar "Svenska Canada-Tidningen", dess redaktion och utgivare fortsatt framgång med arbetet till det svensk-canadensiska folkets gagn och välfärd.

OBS.!

Förnya ofördröjligen Eder prenumeration! Tidningens pris blir från och med den 1 januari $1.50 om året. Passa på och erhåll den för endast $1.00.

Se uppropet å sidan 9!

MADE IN CANADA

TILLBAKAVISA ALLA SUBSTITUT OCH ANHÅLL OM

ROYAL YEAST

DEN BÄSTA JÄSTEN I VÄRLDEN.

E.W.GILLETT CO.LTD.
TORONTO, ONT
WINNIPEG MONTREAL

Ett sovande folk.

(Forts. fr. sid. 6.)

mågor, såsom på målningens och musikens område. Här skulle en svensk högskola ha ett verksamhetsfält, och även här skulle pekuniär uppmuntran kunna uträtta mycket.

Jag skall icke trötta eder, ärade läsare, med ytterligare detaljer. Jag vill endast betona, att den första och viktigaste förutsättningen för det svenska folkets väckande, för realiserandet av de nyss nämnda företagen är ett samlande och enande svenskarna emellan. Det är ett glädjande tidens tecken, att ett första steg i dessa dagar synes ha tagits mot det målet. Vi böra alla känna oss synnerligen tacksamma mot svenskarna vid Round Lake, som givit Canadas svenska befolkning uppslag till nationell samling, och som på ett så förståndigt sätt utpekat de linjer, som böra följas. Även är det glädjande att se, att det finnes svenska män, som genast stodo redo att offra medel och krafter i detta ädla värv, män som av osjälviska motiv och utan några egennyttiga baktankar togo sig an detta hårda och till synes otacksamma arbete, och som ej låtit skrämma sig av mörkmännens smädekör. Jag kan försäkra eder, ärade läsare, att dessa svenska män i Svenska Nationalkomitén på ett synnerligen hänsynsfullt sätt handlagt alla frågor, och att de redan, ehuru det ännu icke synes så mycket utåt, utfört ett ovanligt gott arbete. Jag är övertygad, att dessa män icke skola stanna blott vid de frågor, som av sommartinget vid Round Lake ålades dem att utreda, utan gå vidare och om möjligt söka bilda ett hela Canada omfattande svenskt folkförbund för tillvaratagande av alla svenska intressen, både andliga och materiella, i detta vårt adoptivland. Jag har inget som helst uppdrag från Svenska Nationalkomitén att här plädera för den, och jag vet, att det ej behöves. Den svenska allmänheten har på ett storslaget sätt visat, att den vill stödja komitén.

Om nu detta svenska folkförbund med alla dess grenar, folkbibliotek, högskolor, författarstipendier o. s. v. skulle komma till stånd, då skall säkerligen ock svenska namnet höjas i detta land, svenskarnas ställning och inflytande förbättras. Då skola vi snart ha mer än två svenska legislaturledamöter i Canada, då skola vi säkerligen bliva representerade även i Ottawa, då skall det icke, såsom nu, höra till det ovanliga att möta svenska universitetsprofessorer, svenska läkare, svenska advokater och andra svenska män och kvinnor i framskjuten ställning. Och om detta eventuella förbund lägger sitt arbete efter fullt folkliga linjer, skola vi säkerligen både i parlament och annorstädes bliva representerade av svenske män, vilka äro något mer än yrkespolitiker, män med fasta demokratiska principer, som icke, såsom så ofta sker just i dessa dagar, sälja sig och svika folkets sak, med ett ord män, som förmå vinna och behålla icke blott den svenska befolkningens utan hela den canadensiska befolkningens aktning och förtroende. Det är sådana män både Canada och Svenskfolket behöver. Och det är sådana män, som skola framträda ur den svenska folkstammen, om denna kan väckas.

Understöd S. C. T.!

Jul- och Nyårshälsningar

EN GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR tillönskas av
E. A. HOFLIN, med familj,
KINGMAN, ALTA.

EN GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR tillönskas vänner och bekanta, samt S. C. T:s läsekrets.
P. E. PETERSON,
VALBRAND, SASK.

EN GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR tillönskas av
FAMILJEN LINDBERG,
WALDECK, SASK.

EN GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR tillönskas våra många vänner, kunder och bekanta.
EDBLAD BROS.
WESTEROSE, ALTA.

EN GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR tillönskas av
Mr. och Mrs. Aron Johnson,
ABBY, SASK.

EN GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR tillönskas vänner och bekanta av
MAGNUS ANDERSON,
ANTELOPE, SASK.

Den Norska Amerika-Linjen

"BERGENSFJORD"

Avgår från New York den
5te Januari och 23dje Februari

Passagerare resa från Winnipeg 4 dagar tidigare med Soo och B. & O banorna via Washington, D. C.

När ni skriver efter respass och instruktioner, var god och uppgiv ålder samt om ni har första eller andra medborgarpapperet, och hur länge sedan ni uttagit detsamma.

BILJETTER FRÅN SVERIGE utfärdas till Amerika och Canada.

HOBE & CO., G.N.W.A.
123 So. 3rd Street, Minneapolis, Minn.
—eller—
P. M. DAHL S. S AGENCY,
325 Logan Avenue, Winnipeg, Man.

PROF. SUTTON'S
Droglösa Botemedel

Sändas per post:—
Katarr, 50c., Eczema, 50c., njurlidande, $1.00, ögonvatten 50c., liktorn, 25c., magmediciner 50c., elektriska fingerringar $2.50, skosulor 5c., bälten $2.00 till $1.00, ormar $1.00, binikemask $5.00. Krigsskatt 5c. extra.

PROF. SUTTON,
229 Pacific Ave.
WINNIPEG, MAN.

FRITT! FRITT!

Alla kristna borde läsa dessa pamfletter:

"Var äro de döda?" "Efter kriget — vad?" "Det himmelska Jerusalem".

Förklarade enligt Skriften och sända fritt på begäran.

Eller vi vilja sända de fyra pamfletterna här ovan och en speciell broschyr "Vad säger Skriften om Helvetet?" (78 sidor) med postporto för 10 cents.

SPECIELL BOK OM SPIRITISM, 112 sidor, 10 cents, porto betalt.

BIBLE STUDIO CLUB,
Box 1622, Winnipeg, Man.

ANVÄND ICKE BRÄCKBAND

BROOK'S APPLIANCE, den modärna, vetenskapliga, underbara uppfinningen som botar bråck, sändes på försök. Inga besvärande fjädrar eller stoppningar. Har automatiska luftkuddar. Binder och drager de brutna delarna tillsammans. Inga salvor.

C. E. BROOKS

Varaktig, billig. **Sändes på försök för att bevisa det.** Skyddad genom U. S. patent. Katalog och mått-blanketter sändas fritt. Sänd namn och adress idag.

C. E. BROOKS, 352A State Street, Marshall, Mich.

PASSANDE JULPRESENTER

FONOGRAFER FÖR FRÅN $34.00 TILL $475.00

Svenska och norska skivor (kunna spelas på vilken maskin som helst). 10 och 12 tums skivor, pris 85c. till $1.50. **Svenska kravattnålar** av förgyllt och emaljerat silver med svenska vapnet, $1.00. **Broscher** från $1.50 till $2.75. **Svenska snusdosor,** med eller utan spegel, av silver och nickel; pris från $1.10 till $1.50. — Skriv till eller besök

THE SWEDISH CANADIAN SALES, LIMITED
208 LOGAN AVE. Box 734. WINNIPEG, MAN.

GÖR RESAN I KOMFORT TILL
VANCOUVER VICTORIA NEW WESTMINSTER
Där det moderata vinterklimatet lockar eder
SPECIELLA RUNDRESE-

EXKURSIONS BILJETTER

Till salu vissa dagar.
DECEMBER JANUARI FEBRUARI

Se de CANADENSISKA KLIPPIGA BERGEN
500 mil av sköna scenerier
Utsträck eder resa denna säsong till
HONOLULU
"Stilla Havets Paradis"
Fullständiga upplysningar av närmaste agent för
Canadian Pacific Railway
"Världens största väg"

Hvarför icke

sända efter ett par dussin flaskor eller en liten kagge MALTUM eller MALTUM STOUT att förhöja trevnaden under helgdagarna?

MALTUM STOUT styrker kroppen, förbättrar aptiten och bidrager till vederkvickande sömn. Det hjälper en att uthärda kylan.

Flaskor eller kaggar. — Rekvirera nu från eder specerihandlare, från konditoriet eller apoteket, eller direkt från

E. L. Drewry, Limited
WINNIPEG, MAN.

Speciell Exkursion från Winnipeg

—FÖR—

S.S. "BERGENSFJORD"

AV DEN NORSKA AMERIKA-LINJEN
FRÅN NEW YORK LÖRDAGEN DEN 5te JANUARI, 1918.

Sista tillfället att komma med exkursionen från Winnipeg.

Den speciella exkursionen kommer att avgå från Winnipeg den 30 december och skall gå via Soo Line till Chicago och Pennsylvania Ry. till New York. Priset på en tredje klass biljett från Winnipeg till Norge är $135.00.

Härnedan återfinnas passregler.

PASSREGLER

För att undgå icke nödvändig tidspillan, är det nödvändigt att sörja för att ha pass i ordning i god tid för avresan. För eventuella passagerare givas följande upplysningar:

För Canadensiska medborgare. Alla canadensiska medborgare måste vara försedda med pass från myndigheterna i Ottawa. För application form hänvänder man sig till immigrationsmyndigheterna antingen i Winnipeg, Moose Jaw, Calgary eller Saskatoon. Man ber om application form for Passport to be sent to Dept. of External Affairs, Ottawa. När man utfyller application formen, måste man noga följa instruktionerna på baksidan. Två fotografier måste medfölja application formen. Applicationsformen måste visiteras av den svenske generalkonsuln i Montreal.

Svenska medborgare. Alla svenska medborgare måste hos det svenska generalkonsulatet i Montreal ansöka om pass. Detta göres per post eller medels personligt besök hos generalkonsulatet. Om ni ansöker om pass per post, uppgiv fullständigt namn, ålder, när ni kom till Canada, var i Sverige ni är född, höjd, vikt, ögon och hår, och varför ni vill resa till Sverige, samt edra föräldrars namn. Ansökningen måste beedigas inför en J. P. eller Notary Public. Ansökan måste åtföljas av 2 fotografier och $2.70.

P. M. DAHL STEAMSHIP AGENCY
325 LOGAN AVENUE WINNIPEG, MAN.

Luthers hammare.

Av ERIK AXEL KARLFELDT.

Ord till andra avdelningen av Hugo Alvéns kantat vid reformationsfästen i Uppsala universitets aula.

Så stilla faller blad på blad
och vinden andas matt
och dimman sluter Luthers stad
i gråa armars natt.

Det är som väntan, lång och dov,
som trängtan till en röst
att väcka allt som länge sov
i alltför ändlös höst.

Då är det som skälvde kyrkans mur,
det hamrar på dess port:
Vaknen upp, ty nu slår tidens ur
ett timslag sällsamt stort.

Du vandrare, stå still och hör
dess fasta hammarklämt.
En värld som föds, en värld som dör
just här ha möte stämt.

Den första klang av en signad dag
far ut under himmelens rum,
en angelus som ringer lag
och evangelium.

Nu lossnar vid slagen den första sten
i påvekyrkans mur,
nu skiner dit in på de dödas ben
en strimma av liv och natur.

Stån upp, I själar, som maran tryckt!
Nu delar sig dimman i höjd
och brusande sträcker sig morgonens flykt
och livet klingar av fröjd.

Gån ut i de tyska ekarnas sal,
I skalder, och sjungen Guds lov.
Nu spelar en ljuvlig näktergal,
där uggla och uv höll hov.

Du riddare, sadla din häst och drag
under frihetens nya banér
till ljusets stora riddareslag
och andarnas friska tornér.

Du Zion, gläds; men bäva, Rom,
du hedniska Babylon,
ty nu är släggan rest till dom
i handen på bergsmannens son.

Och är han själv ett stoft, en dvärg,
så är hans hammar gjord
av den metall som krossar berg:
Guds rena, klara ord.

Den väcker gnistan av granit,
den tänder en vissnad värld
och glödgar ässjan väsande vit
där Gideon härdar sitt svärd;

Den klappar med dånande glädjeslag
på själva himmelens port
och slungar sin trotsiga blixt av dag
mot fursten i mörkrets ort.

LUTHER OCH DJÄVULEN.

En psykologisk Luhterkaraktäristik av D:r JOHN LANDQUIST.

"Doktor Martinus, välbekant i himlen, på jorden och i helvetet", kallar sig professor Martin Luther i sitt testamente. Vår kyrkas stiftare har icke vid alla tider hyst den heroiska självförtröstan som antydes i dessa av humor lätt färgade ord.

Martin Luther hade i föräldrahemmet uppfostrats med största hårdhet, och den första förnimmelse i vilken hans jag vaknat och den väsentliga han själv mindes från sin barndom var ångest — ångest för fadern, bergsmannens, barbariska kroppsliga aga. Denna ångest följde honom genom livet. Ur den spirade hans ungdoms sjuka syndaångest: den jordiska fadern hade förvandlats till och efterträtts av fadern i himmelen, och han ängslades att genom förseelser och försummelser av obetydligaste art ha ådragit sig hans misshag och vara utsedd till fördömelse. Men ännu senare, då han blivit tidsålderns hjälte och den gamla världens omstörtare, levde ångesten kvar inom honom: den uppträdde i intermittenta svåra depressionstillstånd, i anfäktelser då han omedelbart förnam djävulens närvaro och talade och stred med mörkrets furste. Med djävulen hade han ätit mången nypa salt, kunde han försäkra i sitt fria sinnestillstånd; men visst är att dessa besök voro för honom svåra hemsökelser.

Luther har själv känt sammanhanget mellan dessa själssjuka tillstånd och barndomens erfarenheter. På tal om dem skriver han: "Om en sådan fruktan injagas hos en människa, så kan den svårligen åter utrotas under hela livet, ty oftersom hon darrat för varje faderns eller moderns ord, så kommer hon hädanefter under hela livet att rädas för ett prasslande blad". Och han tillägger: "Det är ett ont ting när barn för det hårda straffets skull bli sina föräldrars gramse". Den store reformatorn har i allt sitt fria och djupa gemyt icke kunnat helt försona sig med sin barndom, och det antyder just att den givit sår som ej övervunnits.

Luther var sålunda en från begynnelsen i sitt nervsystem märkt man. Slöare sinnen må ha blivit oberörda av tidens uppfostringsprinciper i hem och skola, men honom, snillet, anden, känslig över de normalas mått, sårade de. Ångesten leder — än rätt, än vilse — hans ungdomshandlingar. Första gången han får verkliga ångestanfall är i byskolan, där tio Guds bud och den latinska kalendern inpiuggas under slag och skällsord. Under studenttiden, då han kände leda och avsmak för det juridiska studiet, vartill hans far satt honom, återkommo de med större våldsamhet än någonsin förr, enligt vad Melanchton berättar. De utförde här den betydelsefulla funktionen att avlägsna honom från detta studium. Men den modlösa och hopplösa stämningen, som gjorde honom människoskygg, väcker enligt en vanlig process till liv och förenar sig med en skuldkänsla, känd från barndomen: han tror sig förnimma Guds vrede över honom. Han började tänka på att vinna befrielse för sitt sinne i klostret. Då på en vandring blixten vid ett oväder slår ned rakt framför honom, ropar han: Hjälp, kära Sankt Anna, jag vill bli munk! Han ansåg sig, enligt den stränga uppfostran han fått, böra hålla detta som han själv kallat tvungna löfte. Han har därmed valt det mest olyckliga läkemedel han kunnat finna på. I klostret ansätta honom försyndelseidéerna först på allvar. Fastorna och sömnlöshet revo upp honom. Han trodde sig vara förkastad, ett vredens barn. Det hände han i stunder av förtvivlan reste sig i trots och hädade Gud, kallade honom djävulen. "Det är den värsta anfäktelsen", skriver han sedermera, "då man ej vet om Gud är djävulen eller djävulen Gud". Blixten blev orsak till nya grubblerier. Hade han känt verklig ånger? Hade han bikt tat alla synder? I allehanda frågor av samma art fördjupar han sig med det melankoliska grubblets typiska pedanteri och tvivelsjuka. Han meddelar sig med sina klosterbröder, men de känna icke hans anfäktelser och till och med biktfadern säger: Jag förstår er icke. De andra munkarna voro uppenbart särdeles friska människor. Luther hade gått under, om ej hans faderlige vän, Staupitz, Augustineordens generalvikarie, en människokännare, som såg hans stora gåvor, för att rädda honom förpassade honom ut ur klostret. Staupitz påtrugade honom sin egen professur vid Wittenbergs nya universitet, och med denna nya verksamhet ute i livet begynner Luthers tillfrisknande.

Luthers ärkefiende mera fruktansvärd för honom än påvar och furstar, var sålunda den melankoliska modlösheten, förbunden med en under barndomen uppjagad skuldkänsla. Det var i kamp mot denna hans oerhörda kraftnatur förvärvade denna strålande tro, som försatte riken, detta vilda, väldiga mod, som drog hela den norra europeiska mänskligheten med sig. Slående har ärkebiskop Söderblom vid ett föredrag i Engelbrektskyrkan påvisat hur denna Luthers särskilda erfarenhet kan tränga in i hans betraktelser över människolivet: då han förklarar sjätte bönen: Inled oss icke i frestelse, uppräknar han i främsta rummet som frestelser, icke vad man väntat, människans sinnliga begär utan "vantro, förtvivlan och andra svåra synder och laster". Förtvivlan var en synd, och för honom den närmast liggande, som han var mest angelägen att bli räddad från. Luther förringade inte syndaskulden, men han förstod som djup själakännare att skilja den verkliga från den inbillade, som djävulen ingav. Och han visste att för all skuld ger Gud den som tror förlåtelse.

Det synes oss, att man i den för Luthers teologi karaktäristiska sats, som han med så märkvärdig styrka förfäktade, att det är tron och icke gärningarna som frälsar människan och gör henne fri, kan spåra Luthers egna själserfarenheter, ja, att man utan inblick i dessa ej rätt fattar den. Tron såsom han skildrar den i skriften En kristen människas frihet är i själva verket detsamma som livsmodet, ej det rent animala, men sådant en moralisk människa kan känna det, eller själens frihet och hälsa. Tron på Kristus som försonare av världens synd var den form genom vilken hans tillfrisknande försiggått. I denna tro hade han vunnit befrielse från sin melankoli och sin synd. Till sitt väsen var tron samvetsfrid och själshälsa, som till den förra står i förhållande av både orsak och verkan: Luther visste att han efter alla kval var så genomarbetad och förvandlad att han ej mer kunde uppsåtligt göra något orätt, och med lättandet av det nervösa och psykiska trycket, med den nyvunna tryggheten kom en oerhörd kraftkänsla. Kampen mot neurosen hade varit en så väldig kamp att för Luther sedermera all livets andra möda blev lätt. Den som kämpat med djävulen och vunnit kunde gott säga sig att medicerna och Kari V voro ringare motståndare. I denna kraftkänslas fullhet måste handlingarnas betydelse bli ringa. Gärningarna kommo ju alldeles av sig själva! De voro blott det höga livsmodets utflöde i den fysiska världen. En god man, skriver han, gör goda gärningar, men goda gärningar göra icke en god man. Han vet att gärningen ej behöver betyda en befriad människa. Tron är det konstanta, det kontinuerliga i människan, själslivets ström. Gärningarna äro enstaka, avgränsade och kunna efterhärmas. Tron är människan själv, ty det väsentliga i människan är hennes mått av tillförsikt. Den har alltefterson svag eller stark bestämt hennes liv och skall bära henne till hennes framtid. Gärningarna äro blott hennes meritista. Att Luther sätter tron först bevisar en insikt så djup att den knappast ännu hunnit bli modern. Han vill därmed säga: Befrien edra själar, så fallen eder livet till!

Blott utifrån denna dyrt köpta tillförsikt och självkraft förstår man rätt den evangeliska frihet Luther tillstadde och idkade i bruket av livets gåvor. När fan blir gammal, blir han munk, är formuleringen för en vanlig mänsklik utvecklingsgång. Luther hade varit munk när han var ung, och därför kunde han le, när han blev gammal. Han kände askesens luktan och faror. Han kände alla den sjuka människans hemligheter, och därför kunde han bli en så stor själasörjare. Han gav en gång en melankoliger, som plågade sig med sin smula synd, det rådet att han borde visa djävulen sitt förakt genom att synda något litet.

Den sjuka kroppen sänkte väl intermittent alltjämt råd ned honom i den psykiska anfäktelsernas kvalfulla sfär. Han hade icke sällan anfall av depression, stundom förenade med svimning, åtföljda av gråtparoxysmer, vid vilka någon vän måste vara närvarande och inge honom förtröstan. Med ålderns tilltagande sömnlöshet blevo besöken av djävulen allt vanligare. Ofta har han på natten promenerat i sitt sovrum med den onde, som plågade honom outsägligt. Han föreföll honom hans synder eller sökte bringa hans tro att vackla. En gång vid midnatt, då han vaknade, började djävulen en dispyt med honom om nattvarden: "Vad, höglärde, om I med sådan mässa drivit blott avguderi och tillbett och förehållit andra att tillbedja icke Kristi lekamen och blod, utan bara bröd och vin?" Det bästa "husmedel" varmed han brukas lyckas göra honom förlägen och förjaga honom är drygt skämt och hån, vilket Luther tyder så att Satan är en högmodig ande, som icke tål förolämpningar. Han berättar i ett av sina bordstal: "Det satt en gamlefar och bad; då åstadkommer djävulen att det tycktes bedjaren att han hör svingrymtande, därmed ville han hindra bönen. Då sade den gamle: Jasså, djävul, det var rätt åt dig; du ville göra dig till en ängel, så har du blivit en so. Då upphörde grymtandet, ty djävulen kan icke fördra att man föraktar honom". Det betyder att löjet förmår bjuda melankolien spetsen och hålla människan fri.

Djävulen var objektivationen av Luthers ångestkänsla, tvivel och förtvivlan. Liksom den religiösa tron blev uttrycket för hans andliga hälsa, så lyckades han i djävulstron begränsa och hålla utom sig sin själssjukdom. Med denna föreställning bidrog han emellertid till att ge ny fart inom protestantismen åt medeltidens djävulsdyrkan. Men det vore fåvitskt att gå till rätta med honom därför. Man träffar ej fulla sanningen med anmärkningen att han okritiskt delade sin tids vidskepelse. Djävulen hade för honom en fruktansvärd realitet: han var personifikationen för vad han upplevat av det onda och av psykisk sjukdom. Han representerade de mörka makter han övervunnit. Utan denna hårda kamp hade han aldrig blivit den store reformatorn. De lärda humanisterna hade ingen personlig bekantskap med djävulen, men därför blevo de också grunda och räddhågade för människor. Den hårda uppfostran Luther genomgick i sin barndom hade också sin kreditsida: ångesten för synden blev till omutlig fasthet gentemot världen. Genom förtvivlans skumma rike hade Luther nått upp till sitt höga mod och hans sinne vunnit denna härliga frihet som alltjämt verkar med kraften av en elementär andemakt i hans tidigare reformationsskrifter och som stärkte och samlade folkgrupper av alla klasser över Tyskland till resning mot Roms glänsande, men murkna välde. Djävulstron var det pris för vilket reformationens andliga befrielse måste köpas av den sjuka människonaturen.

Fridstörare.

För S.C.T:s Julnummer.

På en stol längst fram satt gubben med skägget, och argusögonen tittade då och då upp över glasögonen. Han var barnens lärare i söndagsskolan och en beskedlig gubbe — så länge icke prästen var i närheten. Men nu var denne med ocoh detta förstörde hela julgransfästen. I gubbens närhet sutto hans döttrar med sammanknäppta händer. Men vad liv i de jäntorna när icke far och prästen voro med.

Barnen stego fram den ene efter den andre och viktnade om Jesus, barnens vän och läste bibelspråk utantill. Och de som voro osäkra på sina stycken kastade först en prövande blick på läraren och klarade sig sedan bra, bugade så ryggen, knakade och strålade av stolthet när applåderna kommo.

Prästen predikade så rörande och vackert att mammorna gråto; orgeln brusade och barn och föräldrar förenades i kraftig sång.

Men i ett hörn stod den klädda julgranen och väntade.....

Tänk att vara mellan fem och tio år och sitta i timtal och bara tänka på bibelspråket, medan granen står och väntar och ljusen brinna. Då vet man vad det vill säga att vara liten — vara barn.

Men äntligen — Tjo hej! Nu är det slut på prästens långa predikan. Granen föres under stoj och glam av ivriga tioårsarmar fram på golvets mitt. Nya ljus sättas i de nedbrunnas ställe; en stor låda med äpplen och en med karamellpåsar bäres fram och alla få sin del. De små människorna äta och argusögonen tindra belåtet. Prästen smilar åt en mamma och bådanicka och le åt de små — som äta av alla krafter för att få händerna fria och sedan ge sig av i en svindlande ringdans kring granen. Halvätna äpplen och smetiga karamäller på sin plats under bänkarna — nu skall det bära av. De minsta placeras mycket riktigt mellan de större och här och var ställer sig en äldre i ringen. Det tycks bli livat av — Lille Far själv är med och de livade jäntorna, Alle och Kalle, de styvaste pojkarna i lek och dans — men nu börjar ringen röra på sig.

Men du stora jul — vad är detta. Orgeln spelar en gånglåt och de livade jäntorna börja sjunga. Det låter som ginge man till en begravning. En och annan av barnen hugger i, med osäkra, ovilliga stämmor, men det vill icke gå. Oj, oj, oj, vad det låter illa och ser illa ut! Alle och Kalle försöka få liv i leken — men möta därvid argusögonen, som säga: "Du understår dig icke"! De kasta förstulna blickar på jäntorna, men de sträcka endast på nackbenet och instämma: "Du understår dig icke"!

Det rycker och sliter i stackars 5- och 10-års armar och prästen tror att de ha roligt.

Men nervid dörren sitter John — julglädjens enda återstående hopp och till honom riktas nu bedjande barnaögon. Länge har han sett att barnen icke hade roligt, och nu kan han icke hålla sig längre. Han ställer sig mellan de minste och så stämmer han upp trallen han lärt för mer än 20 jular sedan: "Nu ä dä jul igen! Nu ä dä jul igen! Och julen varar ju te påska. A dä ä inte sannt! A dä ä inte sannt, ty däremellan kommer fasta." — Hej vad det går! Nu är det jul! Granen skrattar så det dallrar i riset och småfolket är eld och brand. Men nere vid dörren pålsa prästen och lille far på, under det de beklaga tidsandan. De kunna nu icke vara med längre. Så länge man "gick" runt julgranen var allt bra, men djävulen kom med i ringen när tempot blev raskare och barnens unga bröst hävdes i kraftig sång och därför så...

Ja, adjö med er, struntgubbar, ni som aldrig varit barn — aldrig dansat kring julgranen, aldrig sprungit och äldrig sjungit! Adjö med er — vi reda oss väl utan er, menade John, i det han skrek sitt: "Helt om"! och ringen drog iväg motsols. Den ena trallen avlöste den andra, glädjen stod hög som solen i midvintertid.

Borta på en bänk sutto "jäntorna" och tjurade. De skulle så innerligt gärna velat vara med, men för skams skull så..... John bara sjöng och alla hade roligt.

Vem var fridstöraren?

*

Några dagar därefter.....

Åter sutto barnen som gipsbilder på sina platser och än en gång stod granen och väntade och — skämdes. På scenen lekte barnen världskrig. Granen grät och suckade — det ena ljuset efter det andra slocknade..... Skådespelet slutade med att tysken blev utkastad av de "andre" — men applåderna kommo icke så livliga denna gång — en några par junfruhänder gjorde sig den mödan. Flaggor, uniformer och krigssånger — Svenska barn och svenska föräldrar..... En skolläraregloр — Banfäst i juletid. Granen plundrades utan vidare ringdans. Barnen ville hällre ha folkleкar och åter stodo Alle och Kalle och John med småfolket i ringen. Man lekte "Musikanter ifrån Skara", "I Dalaskog", "Klara solen" och alla de där vackra lekarna som blivit dessa barns förtjusning.

Men med blixtrande ögon sutto de snälla mamsellerna från söndagsskolefästen och missunnade barnen deras glädje. Man kunde gärna gå hem med dem, menade den ene — en skolfröken. Och hur det kittlade i benen hennes! Alle, Kalle och John visste var skon klämde, men de läto sig icke störas. Alle var "smart", menade skolfröken och Kalle va så "mean", och John va "crazy". Missbelåtenheten spred sig till de andra fröknar na och även till det starkare könet. Så pojkarna funno sig föranlåtna att sluta med leken. Nu voro förresten de yngsta trötta och mammorna ville gå hem. De hade i alla fall fått ut sin rätt, småfolket, och om Alle, Kalle och John förlorat i gunst hos skolfröken, ha de dock vunnit småfolkets hjärtan, och dessa äro vida mera värda än alla skolfröknars tillsammans.

Och nu: Vem var fridstöraren?

Arne.

Litteratur.

Anthology of Swedish Lyrics from 1750 to 1915. Translated in the original meters by Charles Wharton Stark. The American-Scandinavian Foundation, New York.

Dessa översättningar av svensk lyrik från 1750 till 1915, från Bellman till Anders Östling, äro i allmänhet ganska väl gjorda. Alla Sveriges främsta lyriker under denna tidsperiod äro representerade i boken, de senaste decenniernas icke minst. Även har författaren skrivit en ganska klar överblick över denna diktarperiod samt korta biografiska uppgifter om de olika skalderna.

Denna överblick över svensk lyrik på engelskt språk kan på det varmaste rekommenderas till en och var och torde särskilt lämpa sig för personer, som icke behärska det svenska språket, men som önska göra sig förtrogna med svensk skaldekonst.

Boken är synnerligen smakfullt utstyrd och vackert inbunden.

LINGON

Bruna Bönor, Medwurst, Mesost, Fiskbullar, Knäckebröd, Norsk Fetsill, Torr och färdiglutad Lutfisk.

Swedish Importing and Grocery Co. Limited

Phone Garry 3250 — 406 Logan ave.

O MÄN O

som ha lust till att lära känna sig själfva, skulle skrifva efter ett exemplar af N. Rosenberg Co:s berömda bok

"LIFVETS HEMLIGHETER"

Boken omhandlar **lifvets hemligheter, äktenskapet, många slags sjukdomar, hemliga synder,** deras följder, förebyggande och hur man kan bota sig själf i hemmet, o. s. v., och är i högt grad intressant. Sändes **fritt i försegladt omslag** till en hvar som på ett postkort eller i bref insänder sin adress till den pålitliga läkarefirman

N. ROSENBERG CO., 117 N. Dearborn St. Suites 209-210, Chicago, Ill.

Värdefull Svensk Bok FRITT!

Hvarje man borde sända efter ett exemplar af den intressanta och lärorika Svenska Rådgifvaren

"Goda Råd"

Denna berömda med flera illustrationer försedda läkarebok, som Doktor Leigh skrifvit speciellt för svenskar i Amerika, lämnar många värdefulla råd och upplysningar för unga män, omnämner alla för männen säregna sjukdomar, deras följder, förebyggande och huru de kunna botas i hemmet o. s. v. Boken handlar äfven om Lifvets Hemligheter och borde läsas af hvarje ung man. Om ni varit offer för oförstånd i era unga år, eller systemet blifvit försvagadt genom utsväfningar i senare år, bör ni skrifva efter boken. Ni kan blifva återställd till fullkomlig hälsa och styrka genom Dr. Leighs behandling. Boken sändes alldeles gratis och portofritt i försegladt omslag till alla, som insända namn och adress till

Dr. L. K. LEIGH, 177 N. State St., D. 14, Chicago, Ill.

En Godtkjöpsfäst hos Over-Land House Furnishing Co.

NÅGRA FÅ VALUTOR FÖR DENNA REALISATION

1 Sängkammarmöblemang av Ivory emalj. — Byrå, chiffonier, toalettbord, säng, gungstol och stol. Kontant endast **$92.50**

1 Sängkammarmöblemang av grå emalj.—Samma antal möbler som ovan, endast **$89.50**

1 Sängkammarmöbel av mahogny — samma antal möbler som härovan. Kontant, endast **$118.50**

1 Matsalsmöbel — Fumed quartered ek, buffet, porslinsskåp, extensionbord, sex stolar, för endast **$90.00**

TRASMATTOR

Stort utval av färger i följande storlekar:

Storlek	Reguliärt	Speciellt
27x54	$ 2.75	$ 1.95
36x63	5.75	4.05
4.6x7.6	10.00	7.65
6.0x9.0	15.00	11.75
9.0x10.6	25.00	17.85

Comforters och yllefiltar minus 25 proc. rabatt.

RULLGARDINER

Endast 200 rullgardiner; grön färg, uppsatta på goda rullar. Storlek 3x6. Speciellt **39c**

TRYCKTA LINOLEUMMATTOR

Tjock skottsk kvalitet linoleummatta i block- och blomstermönster i många färger. Lämplig för vilket rum som helst. Reguliärt $1.00 kvadratyarden. Speciellt **73c**

KOM IHÅG! EDER KREDIT ÄR GOD HÄR!

OVER-LAND

HOUSE FURNISHING CO., Ltd.

580 MAIN STREET — Hörnet Alexander Ave.

Roa eder medan ni lever. Förena eder med vår

XMas Grafonola Club

Priser från $24.00 till $475.00

Betala litet kontant, återstoden på lätta avbetalningsvillkor en gång i veckan, eller månaden, som det passar.

JULRECORD

Dessa julurval, valda från världens bästa julmusik, utvaldes såsom representerande de bästa Columbiarecord av några av de bästa Columbia artister. Julens ande höres genom hela listan.

58246—10 in.—$1.00—Single Disc.
Stille Nacht, Heilige Nacht, Elena Gerhardt, soprano.

A2391—10 in.—85c.
O Little Town of Bethlehem. Columbia Double Mixed Quartette.
While Shepherds Watch Their Flocks by Night," Columbia Double Mixed Quartette.

A2385—10 in.—85c.
Hark! The Herald Angels Sing. Howard Kopp. Chimes with Organ.
O, Come, All Ye Faithful. Howard Kopp. Chimes with Organ.

58256—10 in.—$1.00—Single Disc.
O! Tannebaum. Elena Gerhardt, soprano, and Max Boch, tenor.

2373—10 in—85c
The Star of Bethlehem. Henry Burr, tenor.
Nazareth. Andrea Sarto, baritone.

A264—10 in.—85c.
Hark! The Herald Angels Sing. Henry Burr, tenor.
Tell Mother I'll Be There. Columbia Male Quartette.

A1078—10 in. 85c.
Adeste Fideles. Chimes, Thomas Smith.
On a Christmas Morning. Descriptive. Prince's Orchestra.

A1859—10 in.—85c.
O, Come, All Ye Faithful. (Adeste Fideles.) Columbia Mixed Quartette. In English.
Silent Night, Hallowed Night. Columbia Mixed Chorus.

A1076—10 in.—85c.
Christmas Carols. Medley. Mixed Quartette.
Star of the East. Roma Devonne, contralto, and Mixed Quartette.

A5886—12 in.—$1.50.
Oh! Holy Night. Charles Harrison, tenor, and Columbia Mixed Quartette.
Star of Bethlehem. Reed Miller, tenor.

A387—10 in. 85c.
Christmas Time at Pumpkin Center, Laughing Story. Mr. and Mrs. Cal. Stewart and Company.
Home, Sweet Home. Mixed Quartette.

A5952—12 in.—$1.50.
In a Monastery Garden. Columbia symphony Orchestra and Male Chorus. (With bird voices by Sybil Anderson Fagan.)
Sonata. Opus 31, No. 3 Minuet. Columbia Symphony Orchestra.

A235—10 in.—85c.
Nazareth. George Alexander, baritone.
Ninety and Nine. Henry Burr, tenor.

A268—10 in.—85c.
Lead, Kindly Light. Baritone solo.
One Sweetly Solemn Thought. Henry Burr, tenor.

A889—10 in.—85c.
Lead, Kindly Light. Chimes.
Rock of Ages. Chimes.

A1414—10 in.—85c.
Stand Up, Stand Up for Jesus. Trinity Church Chimes.
Great God, What do I See and Hear. Trinity Chimes.

A2048—10 in.—85c.
Beautiful Isle of Somewhere. Columbia Stellar Quartette.
Home of the Soul. Columbia Mixed Quartette.

A2112—10 in.—85c.
Christmas Melodies. Introducing "Christmas Expectations" and "O Sanctissima." Violin, flute and harp trio.
Christmas Bells. Violin, flute and harp trio.

EXTRA SPECIELLT

Ryktbara White Rotary Symaskin

behöver ingen introduktion, en mycket populär modell, fint avputsad i quartercut ek, rolled edge, automatisk lyftbara, nickelpläterat handhjul, två stora och en hemlig låda vid änden av bordet, och en fullständig uppsättning av de senaste uppfinningarna för

$55.00

Andra lämpliga presenter

PARLORLAMPOR
GOLVLAMPOR
SERVERINGSBRICKOR
TEVAGNAR
LJUSSTAKAR
RÖKBORD
MÄSSINGSJARDINIERER
EJERDDUNS SÄNGTÄCKEN
UTVALT LINNE
GARDINER MATTOR

FÖR BARNEN

DOCKSÄNGAR DOCKVAGNAR
BABYSLÄDAR
MOTHER HUBBARD SKOR

Artiklarna härovan äro lämpliga för presenter och utbjudas under helgen endast.

J.A.BANFIELD

492 MAIN STREET
TELEFON GARRY 1580.

En uppkomling

BERÄTTELSE FRÅN KUSTLANDET
AV GUSTAF JANSON

(Forts. fr. föreg. nr.)

"Ja, adjö nu!" Mörk småskrattade belåtet och gick. Han skrattade fortfarande, tyst och ihållande, när han tog plats i vagnen och for hem.

Men den blivande riksdagsmannen satt med huvudet framåtlutat och grubblade, så att hjärnan värkte. Efter en stund reste han sig häftigt och utropade:

"En så'n knepig bondlymmel, nu förstår jag, varför jag å ingen annan bör väljas. Nej, det här var sannerligen för starkt, jag är väl ingen barnunge, som man kan kugga hur som hälst, heller!" Doktorn skrattade nervöst, men hans skratt lät långt ifrån lika förnöjt som Mörks nyss förut. "Tre år tror han sig behöva för att få fast fot här i trakten, tre år.... Min efterträdare kommer, så snat jag lever, att heta Johannes Mörk." Doktorn teg en stund, sedan tillade han nästan klagande. "Man ska' få se, att han lyckas i det också, den karlen har en oförskämd tur. Åh va ska' jag göra, mot dylika människor hjälper varken att vara ärlig eller oärlig. Apres nous le déluge. Må hin ta' politiken, det ä' ändå bara humbug alltsammans."

Mörks vagn rullade långsamt genom kyrkbyn, han ville visa de duktiga travarna. De voro ej precis hans, den blivande svärfadern levde ännu, men Lundbergs död var blott en tidsfråga, så sjuk som den gamle hemmansägaren nu var, och sedan satt Mörk som Storgårdens herre.

Hans framtidsplaner voro redan noggrannt utstakade. Maria, som icke tycktes vilja komma hem — nå, det var också bäst, menade Mörk — och som fortfarande vistades hos sin faster i Stockholm, dit hon ursinnig rest några dagar före tinget, skulle lösas ut ur gården och därmed var den saken avgjord. Mörk bet alltid ihop läpparna, var gång han tänkte på henne. Han visste, att hon som en fisken bandhund tussat Oskar på honom, och det förlät han henne ej, men han visste även, att han därigenom var på väg att vinna Anna.

"Guds finger", sade Mörk alltid med ett av sina outgrundliga leenden. En annan skulle mähända nämnt ödet, som dragit ett streck över Marias planer och åstadkommit just motsatsen av det hon önskade, men så syndiga tankar hyste han ej.

På andra sidan kyrkbyn fingo hästarna trava undan, tills de nalkades Brosättra, då körde Mörk åter i skritt. Han ville visa sig, imponera och mottaga ödmjuka hälsningar. Och mycket riktigt; nästan ur varje stuga komma kvinnorna ut, nego och krumbuktade sig för honom. Det smakade skönt att sitta där på läderdynorna och nedlåtande nicka åt dem, det var anseende och makt. Och allt detta hade han endast sig själv att tacka för, ja, Gud fader även, Gud, som så gärna förlåter en rättfärdig, den där faller sju och sjuttio resor. Han och Mörk kände varandra, de hade gjort varandra stora tjänster, och de skulle hålla ihop länge än.

En annan sak var det med herrarna i Stockholm, bröderna i förbundet, med dem var Mörk icke på långt när så god vän. De kallade honom nog dyre broder och läto honom trycka sina mjuka, vita händer, men de ålto honom även känna hans beroende ställning och bjödo honom aldrig en stol, när han rest in för att avlämna sina kvartalsrapporter. Nå nå, vackert, nu redde han sig utan dem. Blott det ej givit honom ett sådant anseende i böndernas ögon, att han, som utgått från de små och obemärkta, fick umgås med de stora och mäktiga, skulle han för länge sedan skuddat det besvärliga oket av sina skuldror.

Utför Brosättra backe rullade vagnen raskt. På själva krönet därav tänkte Mörk på vilken oerhörd skillnad det var mellan den fattige kolportörens vandring till Tvärmora och den blivande hemmansägarens nuvarande intåg. Då hade han tiggt sig till att få åka med en dryg bonde, nu for han samma väg efter parhästar, vilka — hm! — snart skulle vara hans.

Efter varandra drogo de sista tio månaderna förbi, det passade så bra att vaggad av vagnens smidiga fjädrar, blicka tillbaka för att ur det förflutna hämta nya krafter till kommande strider. En del obehagliga minnen skymtade endast fram som svaga, otydliga skuggor, men somliga händelser stodo målade i skarpa, bjärta färger.

Ur det misslyckade frieriet för fyra månader sedan växte framgångarna upp. Sant var det, att Oskar Perssons överfall och den långa sjukdomen tillhörde det obehagliga slaget av minnen, men de inledde också triumferna. Från dem daterade sig Annas fullständiga omvändelse, men så hade Mörk också visat prov på en mindre vanlig godhet, då han på hennes enträgna begäran ej yrkade ansvar så våldsverkaren. — Han skrattade och slog en munter klatsch med piskan. — Brottslingens straff uteblev ej. Mörk hade övervunnit sig själv, eftersom belöningen var värd en sådan uppoffring, belöningen, som följde segern tätt i spåren, ty han hade föresatt sig, att det ej skulle dröja många dagar, innan första lysningen mellan resepredikanten Johannes Mörk och hemmansägardottern dygdädla jungfru Anna Elisabet Lundberg skulle avkunnas; i dag var nämligen den månad, han måst vänta tilländalupen — han hade noga hållit reda på datum — i dag var det Annas skyldighet att giva honom sitt ja.

Han gav högerhästen, som gärna fuskade och lämnade åt sin kamrat att draga största delen av lasset, ett kännbart rapp och körde in på gårdsplanen, inom kort hans egen gårdsplan. Tömmarna lämnade han åt en dräng, som skyndat fram för att mottaga husbondens stränge ställföreträdare, och frågade så snart han hunnit ned ur vagnen efter Anna.

Drängen svarade med en blinkning, som föreföll Mörk egendomlig, att hon gått nedåt byn för en timme sedan.

Mörk rynkade ögonbrynen och styrde kosan mot bygningen, men plötsligt stannade han liksom fastnaglad vid marken. Hans läppar öppnade sig mekaniskt och släppte fram ett underligt ljud närmast liknande en halvkvävd snyftning.

"Ma.... Maria".

Hon å sin sida blev ej det minsta förundrad över att möta honom här, hon log som om allt det gamla mellan dem varit glömt för länge sedan och sade med ett lent smil:

"I ä' visst icke vidare glad å te' träffa mej, tror ja'."

Han visste, att vanlig belevenhet fordrade ett "jo det ä' jag" till svar, men han förmådde ej övervinna den motvilja, hennes åsyn ingav honom, utan skrek ett dundrande: nej!

Hon log, som hade hon väntat detta utbrott av hans dåliga lynne och godhetsfullt översåg därmed.

"Artig har I just inte blivit på sista tiden, Mörk".

"Nej", skrek han för andra gången.

"Nå nå, I kan väl bättra er." Hon log återigen, men så fann hon, att hans tvära ovänlighet gick väl långt och yttrade med ett kort, gäckande skratt: "Ja' kan hälsa er från Oskar, vi två hade ressällskap hit."

Med ens kände Mörk sin stolta byggnad vackla ända ned i grundvalarna. Han grep tag om en stolpe för att finna ett säkert stöd och stirrade fånigt på henne.

"Persson?" väste han hest.

"Ja". Maria brydde sig ej om att tillägga något mer, hon visste, att detta lilla ja skulle krossa honom fullständigare än tusen andra ord.

Mörk förstod, att en fara hotade honom, men varifrån det första slaget torde komma, såg han ej.

"Åh Anna.... Anna....?"

Marias svarta ögon riktades hotfulla och dunkla mot honom, men så kom det hastigt någonting vekt och avbedjande i blicken, hon märkte, hur han vändades, och alldeles som en gång förut på samma ställe gled hon fram till honom, lade sin ena hand på hans arm och frågade deltagande:

"Håller I verkligen så mycke' av henne, Mörk?"

Hennes vrede, ja till och med hennes förakt kunde han uthärda, men medlidandet blev honom för starkt. Med en otålig åtbörd slängde han henne åt sidan och rusade uppför trapporna till sitt rum.

Maria stod tigande kvar, medan ett egendomligt på samma gång hotfullt och glatt leende krusade hennes tunna läppar. Hon kände, att hon gjort honom mer ont än någonsin, men hon såg ingen annan utväg att få behulla honom för sig, och hon tvekade ej en sekund att tillgripa till och med det svåraste medel. Även hon visste vad hon ville och skred obevekligt rakt mot målet.

Mörk anade, att Maria endast inväntat den tid, då Oskar tjänat ut sitt straff, för att återkomma, och han misstog sig icke däri. Men vad han icke anade var, att hon flera gånger besökt kusinen i fängelset och övertygat honom, att Annas trohet var orubbad. Utan att med bestämdhet veta något vare sig om hans eller systerns känslor tog hon djärvt detta steg, och när hon bearbetat Oskar och genom sin beslutsamhet väckt honom ur hans slöhet, ansåg hon tiden vara inne att vädda om hem och utforska Anna.

Där hon nu stod på förstugubron med sammanknipta läppar, blixtrande ögon och rak hållning företedde Maria en bild av oböjlig energi och en viljekraft, som kunnat väcka mången mans avund. Hon erinrade sig nu, vilken strid det kostat henne, innan hon lyckats övervinna sig själv och kuva sin stolthet. Borde icke en dylik seger vara värd en annan, en ännu större?

När hon förbittrad och full av grämelse lämnat hemmet för att undvika en förödmjukande inblandning i rättegången mot kusinen, räknade hon mest på Oskars släktkärlek, vilken skulle bespara henne en schavottering inför rätta. Hon misstog sig ej heller, varken han eller föräldrarna hade mer än nämnt hennes namn och därvid låtit saken bero. Hon blev tacksam för denna undfallenhet och då hon efter lugnt övervägande såg, att hennes egna planer kunde främjas genom att arbeta för honom, fattade hon raskt sitt beslut och besökte kusinen. Utan att rodna sade hon honom, att den anklagelse mot Anna, som väckt hans vrede och föranlett överfallet på Mörk, dikterats av hennes svartsjuka, och därigenom förmådde hon honom att lyssna till sig. Det blev henne lätt att besegra hans svaga motstånd, och sedan hon väckt hoppet i hans själ, inväntade hon otåligt den dag, då befrielsens timme skulle slå för den, utan vars stöd hon med hopp om framgång ej vågade uppträda.

(Forts.)

Biblioteksfrågan.

(Forts. fr. sid. 3.)

att all litteratur, som kan hänskjutas under kategorien smutslitteratur blir utesluten från biblioteken. De män, som tid efter annan kanske komma att ersätta dem, väljas av Eder själva, och det behöver därför ej föreligga någon risk, att företaget skall urarta.

Jag får vidare påpeka, att om vi icke vakna upp och göra något för vår nationalitets bevarande, den måste nödvändigtvis gå en säker död till mötes. Vi få komma ihåg, att vi här i Canada leva under en imperialistisk regim, och att all imperialism har till sitt yttersta mål alla andra nationaliteters underkastelse och död. Imperialismen har ett falköga för legodrängselementet inom varje nationalitet, och detta begagnas skickligt för att leda resten i fördärvet. Det är i synnerhet inom våra dagars puritaniska läger vi finna de mest typiska representanterna för detta element, imperialismens brukbaraste hantlangare. Detta element frågar föga efter frihet, oberoende, samling, enighet, nationella framsteg, om det blott är i stånd att tillfredsställa sitt eget lystmäte efter kiv, split, gnat och oförd ragsamhet. Det är med andra ord begreppet Ulster. Det är Ulster-begreppet, som har grusat alla nationella förhoppningar inom den engelsktalande världen på de senaste hundra åren. Det är därför endast som sig bör, att det skulle vara Ulsterbegreppet inom vårt svenska Canada, varifrån motståndet till nationalbiblioteket skulle komma.

Av all imperialism är den, som råder här i landet den vida farligaste, just därför att den hälst använder indirekta medel för sina syftens ernående. Den förmår därför så lätt att slå blånor i ögonen på den vanlige medborgaren. Det är endast undantagsvis, att den glömmer sig och uppträder brutalt såsom t. ex. i "War time elections act". Men så är Borden också en av dess klumpigaste och dummaste satraper. För att emellertid vara i stånd att avslå alla angrepp mot våra nationella inträssen böra vi både för Canadas och vår egen skull mobilisera oss. Och denna mobilisation kan endast bestå i, att vi bibringa oss själva mera upplysning och vakna till klarare medvetande om vår egen kulturs företräden. Det är endast så, vi bliva i stånd att skilja agnarna från vetet och avslå de anlopp, som komma att göras mot vår kultur.

Genom att framlägga ett mycket förtjänstfullt stadgeförslag har svenska nationalkomitén gjort sin andel. Nästa drag är ditt, landsman! Du har fått ett mycket gott maskineri alldeles gratis. Det gäller nu, att du brukar det och — kom väl ihåg detta! — smörjer det.

Finansiellt understöd är av nöden, om Nationalbiblioteket skall arbeta till vår fulla fördel. Ju större belopp, du kan offra, desto bättre. Tag på ditt liberalaste småleende och drag upp en "långschal". Knussla icke på en fem eller tio dollarssedel eller ännu bättre. Tidpunkten är synnerligen lämplig. Ehuru alla medel inflyta till biblioteksfonden till bibliotekets fromma, komma bidragen ändock att uppskattas som julklappar av de män, som varit oegennyttiga nog att utarbeta stadgarna och sprida bibliotekstanken. En skärv till fonden blir en uppmuntran och en uppskattning, som komitén är väl värd för sitt arbete. De av våra landsmän, som likt undertecknad bo i distrikt, där svenskarne äro för tunnsådda att bilda ett lokalbibliotek, böra framför allt genom donationer visa sitt inträsse för saken. Genom en stor biblioteksfond blir det nämligen möjligt att även tillhandahålla oss i den svenska kulturens utmarker vetandets frukter.

Vad du nu gör, landsman, gör snart. Jag sätter hatten i gång med 25 dollars, av vilka en får betala inträdesavgiften i föreningen och de 24 gå till fonden.

Jag önskar alla en glad jul och ett gott nytt år.

Rudolf Einhart.

COPENHAGEN

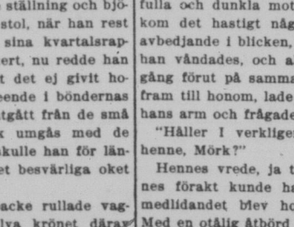

Garanterad absolut ren och den bästa tuggtobak i väriden.

Behaglig och varaktig, emedan den är tillverkad af den bästa, rika, saftiga bladtobak.

TUGGTOBAK

Abingdon Hotel

7—9—11 Abingdon Square, New York, N. Y.
Ledande hotell för skandinaviska resanden med alla modärna förbättringar för andra och tredje klassens passagerare.
Rekommenderadt af de främsta ångbåtslinjerna.
Passagerare mötas på järnvägsstationen vid deras ankomst till New York.

HEMBESÖKARES
EXKURSIONER
TILL
Platser i Förenta Staterna
MINNEAPOLIS, ST.PAUL MILWAUKEE, CHICAGO DES MOINES, KANSAS CITY och andra punkter.

Decemberexkursioner och hembesökares exkursionsbiljetter till salu dagligen från den 1 dec. till den 31; första klassens biljett varar tre månader. Val av router.

Upplysningar och biljetter
CITY TICKET OFFICE
Main och Portage
Telefon M. 1066
CANADIAN NORTHERN

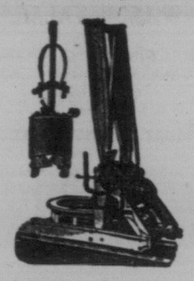

NORTH STAR DRILLING CO.

Borra Brunnar på kontrakt.
Prospektborrning.

Tillverkare av Brunnsborrningsapparater och tillbehör, Pumpar, Ångmaskiner, Väderkvarnar och tillbehör, Sand Screens, Sand Points och Dynamit.

Även Tvättmaskiner för hand- och maskinkraft samt Gräddseparatorer.

Canadiska agenter för
GUS PECH FOUNDRY CO.
Dept. M,
Monitor Brunnsborrar.
Magasin, fabrik och kontor:
Corner Dewdney & Homour Streets
REGINA, SASK.
Tel.: 5232 och 3367.

Varför lida längre, om edert blod är förorenat?

Ställ till Eder själv dessa frågor.

DR. I. W. HODGENS
Specialist för män. — Etablerad 25 år.

Följande äro symptomen på kroniska och nervösa sjukdomar. Dessa sjukdomar sluta ofta i svaghet, ibland i galenskap och död, om de försummas.

1. Trött? 2. Nedslagen? 3. Yr i huvudet? 4. Retlig? 5. Huvudvärk? 6. Ingen ambition och dålig matsmältning? 8. Dåligt minne? 9. Kort andedräkt? 10. Fruktan? 11. Nedslagenhet? 12. Sömnlöshet? 13. Domning? 14. Darrning? 15. Stickande känsla? 16. Sår, varsår, kopparfärgade fläckar etc. från blodsjukdomar. 17. Svag syn? 18. Fläckar för ögonen? 19. Rysningar omväxlande med het känsla? 20. Hastig puls? 21. Gurglande eller bullrande känsla i inälvorna? 22. Hjärtklappning? 23. Dålig blodcirkulation? 24. Kalla händer och fötter? 25. Knapp och högt färgad urin? 26. Smärtor i lederna och trötthet i benen? Katarr? 28. Varicosa förstoringar? 29. Njur- och blåssjukdomar? 30. Eller någon annan manssjukdom?

Män av alla klasser lida av svaga nerver eller svaghet, blodsjukdomar, så ni behöver icke känna eder rädd eller tveka att skriva till denne specialist för män.

Varför har jag alltid mycket folk i mitt kontor? Om mina metoder icke alltid varit hederliga, rena, uppriktiga och modärna, kunde jag icke i dag njuta av fullständigt förtroende från Chicagos befolkning, såsom framgår av min stora och ständigt växande praktik. Och majoriteten män, som komma till mig, sändas från mig, botade från dylika sjukdomar. Ni har råd med min behandling.

Ni skall bli fri från svaghet och sjukdom. Kom och hav ett vänligt samtal med mig. Det är ett steg i rätta riktningen och kostar intet. Många av mina patienter resa långa vägar för min speciella behandling och omtala att de förslösat mycket tid och pängar på billiga post-propositioner, patentmediciner och apotekarläkare. Begå icke detta misstag, utan kom direkt till mitt kontor för en god undersökning. Intet missningsarbete. Ni kan återvända hem efter en vecka. Ett gott rum beredes för eder nära mitt kontor för mycket liten kostnad, så att ni kan erhålla min speciella, direkta behandling.

X-RAY UNDERSÖKNING.
Intet gissningsarbete.

För vidare upplysningar tillskriv
PROF. DOCTOR HODGENS, 35 South Dearborn St., Hör. Monroe St., 2nd flood, Crilly bldg., Rum 208 och 209, CHICAGO.

Flera Stenografer och Bokhållare önskas.

Det är betydlig brist på kompetent kontorsfolk i Winnipeg på grund af att så många kontorsmän tagit värfning.

THE SUCCESS BUSINESS COLLEGE

Graduenter äga företräde. SUCCESS är det största — starkaste — mest pålitliga. Det tränar flera studenter än alla konkurrenter tillsammans —har tio afdelningsskolor — enrollerar mer än 5,000 studenter om året. Har artiga, kompetenta, skickliga lärare. Enrollera när som helst. Efterskrif upplysningar.

THE SUCCESS BUSINESS COLLEGE LTD.
COR. PORTAGE & EDMONTON
WINNIPEG, MAN.

Hon var en gåta för grannskapet.

Hur tidigt grannarna än gingo upp, var hennes tvätt alltid först på strecket.
Somliga morgnar var det nära sju, då de sågo röken från hennes skorsten. Men inom en timme var hennes tvätt uppe. Sedan sågo de henne fodra hönsen eller sköta trädgården.
Och grannarna undrade och de funno snart orsaken.
En av dem gick för att låna klädesnypor och där satt hon och förde fram och tillbaka "1900" Gravity Washer.

Det är 5 viktiga punkter i en tvättmaskin:

1. Tvättar den rent?
Med en kraftig rörelse driver "Gravity det såpiga vattnet klart genom fibrerna av kläderna, tills de äro alldeles rena.
2. Är den lätt skött?
Som gravitet spelar så stor roll, kräver vår tvättmaskin det minsta arbete som någon maskin kräver. Gravity gör allt det hårda arbetet.
3. Tvättar den fort?
"1900" Gravity Washer tar just sex minuter att tvätta en tub full med smutsiga kläder.
4. Nöter den mycket?
Emedan kläderna hållas stilla, medan vattnet röres, nötas icke dessa i Gravity. Inga trasor — inga söndriga knappar.
5. Är tubben väl byggd.
"1900" Gravity tubben är gjord av Virginia White Cedar, som vi av 20 års erfarenhet veta vara det bästa trä för en tvättmaskin. Den är sammanbunden med tjockt galvaniserat stål, som ej går sönder, rostar eller faller av. Tubben kan tagas av — vilket är viktigt.

Ni behöver denna maskin. Den skall spara eder ryggvärk, tid och pängar.

Försök den på vår bekostnad. Vi skola sända den på försök fritt. Tvätta så mycket som helst med den under försöksperioden, och om ni ej tycker om den, återsänd den på vår bekostnad. Om ni tycker om den, behåll den och betala den med 50c. i veckan. Tillskriv

C. T. MORRIS, Manager,
1900 WASHER COMPANY,
357 YONGE ST., TORONTO.

ADVOKAT
GEO. ST. JOHN VAN HALLEN
Femte våningen, Avenue Block, Portage Ave., Winnipeg.
Notarius Publicus, Inkasserare, Sakförare.

KONSTGJORDA LEMMAR
införas tullfritt. SOLDATER och andra, som behöva dylika, böra skaffa sig de bästa som kunna erhållas. De varken skava, överhetta eller suga änden av den avtagna lemmen.

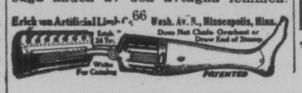

Understöd S. C. T.!

FEM HUNDRA SVENSKAR

ÖNSKAS att lära Auto- och Gas-Tractorhantverket vid Hemphill Government Chartered Motor Schools i Winnipeg, Regina, Saskatoon och Edmonton. Tvungen militärtjänst är nu införd i Canada, och hundratals canadensare, som äro sysselsatta med att köra automobiler och Gas Tractors samt äro sysselsatta i verkstäder måste nu uppgiva sina platser och gå in i armén. — Här är ett utmärkt tillfälle att lära ett gott hantverk under loppet av några veckor, och man blir då i stånd att taga de bortdragandes plats. Vi lära våra studenter genom praktik att köra och reparera automobiler, trucks, gas tractors, gas motorer etc. — Endast sex veckors lärotid. Verktyg fritt. — Vårt fria arbetsanvisningskontor skall hjälpa eder att få en plats, när ni gått igenom kursen. Vänta ej, kom strax. Fri katalog. Besök den närmaste skolan.
HEMPHILL MOTOR SCHOOLS, 220 Pacific Ave., Winnipeg. 1837 Railway Str., Regina; 20th St. East, Saskatoon, Calgary, och 101st St. Edmonton

Dr. Philip A. Eckman
Skandinavisk Tandläkare

Tändernas vård

får icke försummas, om ni önskar behålla eder goda hälsa. Det har bevisats att alla svåra sjukdomar komma af dåliga eller försummade tänder. — Jag står med nöje till eder tjänst och vill gifva eder alla råd jag kan och vill undersöka edra tänder gratis.

TÄNDER UTDRAGAS SMÄRTFRITT.
ALLT ARBETE GARANTERAS.

Dr. PHILIP A. ECKMAN
Manitoba Hall Block,
293 Portage Ave., Winnipeg, Man.

CANADIAN NORTHERN RAILWAY
1917 DECEMBER 1917
EXKURSIONER
Till ÖSTRA CANADA
DAGLIGEN DEC. 1 TILL DEC. 31. Gäller för retur inom tre månader.

Liberala uppehåll, Första klass biljetter Eget val av router | Utmärkt betjäning. Standard tåg med elektriskt ljus. | Observationsvagnar, Winnipeg till Toronto, Standard sovvagnar

GENOMGÅENDE TURISTVAGNAR NYA, MED ALLA FÖRBÄTTRINGAR.
Från Edmonton, Calgary, Saskatoon, Regina, Brandon och Winnipeg Till TORONTO

Dagliga tåg
MELLAN
WINNIPEG OCH TORONTO
1:a December till 5:e Januari

EFTERFRÅGA PAMFLETT.
CITY TICKET OFFICES
Main och Portage, Telefon Main 1066.
685 Main St., Telefon Main 40.
CANADIAN NORTHERN

Till Svenska Canada-Tidningens prenumeranter.

Svenska Canada-Tidningen har under de senaste månaderna erhållit en massa nya prenumeranter för 25 cents till årets slut. Dessa nya prenumeranter uppmanas nu att ofördröjligen förnya sin prenumeration, och de böra göra detta före den 1 januari, ty efter detta datum har tidningens pris höjts till $1.50 om året. Den kostar som bekant nu endast $1.00 om året. Alla andra prenumeranter uppmanas även att passa på att nu betala sin prenumeration för ett eller flera år och därigenom spara pängar.

Kriget har kommit allt att stiga i höjden; endast brevportot är en tredjedel högre än förut. Det är nu förbundet med betydligt större utgifter att skriva till prenumeranterna angående avgiften, och vi vilja därför rikta en vädjan till Svenska Canada-Tidningens läsare att komma i håg tidningen med prenumerationsavgiften. **Sänd genast in denna.** Utgifterna ha stigit betydligt, och vi måste göra räkning på avgifterna i förskott. Det skall icke kosta läsarena mycket besvär att tillse, att prenumerationsavgiften insändes i förskott; men det skall underlätta vårt arbete betydligt. Uppskjut icke, utan klipp ur nedanstående kupong och sänd den genast, tillsammans med den förnyade prenumerationsavgiften.

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN,
325 Logan Avenue, Winnipeg, Man.

Härmed närslutes $..... som förnyar min prenumeration på Svenska Canada-Tidningen från ..... 191... till .....

NAMN .....

ADRESS .....

KARL XII:s DÖD.

Undersökningen har ej kunnat tillfyllest utröna vad den velat.

En hemlighet olöst.

Rapporten från den vetenskapliga undersökningen av Karl XII:s lik vid öppnandet av sarkofagen i juli offentliggjordes i söndags kväll å. d. och lämnar väriden lika mycket i ovissbet som förut om hjältekonungen blev skjuten från den norska fästningen eller av en förrädare i sin omgivning och var icke ägnat att vederlägga de rykten, som alltid varit i omlopp sedan kort efter konungens död. Den moderna vetenskapen har varit ur stånd att lyfta den mystiska slöjan. Frågan om hjältekonungens bane är ännu öppen för gissningar.

Undersökningen av konungens sår efter gravöppningen i juli utsträcktes över en tid av sju dagar och därunder användes alla de modärna resurser som stå den medicinska vetenskapen till förfogande, kirurgiska, kemiska och Rgntgen-strålar, och undersökningen företogs av Sveriges mest framstående läkare. Den var emellertid icke i stånd att vederlägga det ogrundade ryktet.

Uppläsningen av rapporten tog en tid av två timmar. Den var hållen i en stil som överflödade av tekniska termer. Efter uppläsningen vände sig prins Karl till undersökningskommissionens ordförande, professor Key-Åberg, och sade:

"Jag tackar er och alla som på ett eller annat sätt bidragit att sprida ljus över en av de mörkaste mysterier i historien".

Huvudpunkterna i rapporten voro:

1. För antagandet av ett skott på nära håll i ordets egentliga mening har undersökningen ej givit något särskilt stöd.

2. På förmodan att konungen blev dödad av en lejd lönnmördare har vår undersökning ej kunnat lämna någon bekräftelse.

3. Men i betraktande av sårets storlek och sprickor i skallen kan möjligheten av ett skott på nära håll ej betraktas som utesluten.

Det sista utslaget grundade sig på Röntgen-fotografier som tagits i juli. I stället för att vederlägga det gamla ryktet, gav det nytt uppsving därät, emedan det visade sprickor på insidan av huvudskålen, som ej kunde skönjas med ögat. De tre nyssnämnda paragraferna innehålla icke blott det märkligaste resultatet av undersökningen, den första med moderna vetenskapliga hjälpmedel, utan är också den moderna vetenskapens sista ord med avseende på den olösta gåtan. Nu är det, som professor Key-Åberg också framhöll, ett problem i skjutkonst och topografi och en uppgift som måste upptagas av militären.

Vid uppläsningen av rapporten illustrerades denna med stereoptikonbilder av kungens huvud, de flesta av dem visande den av kulan söndersplittrade huvudskålen, som var ytterligare sargad genom läkarens inskärningar. I avslutningen av föredraget yttrade professor Key-Åberg:

"Ers kunglig höghet, mina damer och herrar, för några minuter sedan sågo vi ett huvud, som var vanställt av vad den vetenskapliga undersökningen företagit. Låt oss icke lämna detta rum eller avsluta denna stund utan att ha fäst i minnet ett annat huvud, mera värdigt den störste av karlar".

Nu syntes en annan bild på duken och professorn fortfor:

"Här se vi konungens huvud med plåster och linnelappar åter påtagda de förfärliga såren och huvudet åter krönt med den vissnade lagerkrans som vi funno, när kistan öppnades, och som ej ersattes med en ny. Requiescat in pace!"

Med avseende på det anmärkningsvärda förhållandet, att teorien om ett skott på nära håll ej absolut vederlades, yttrade "Svenska Dagbladet", enligt ett presstelegram från Stockholm:

"Den nu avslutade undersökningen har ej lyckats sprida klart ljus över händelserna vid Fredriksten, men har dock lyst omkring dem och givit en god belysning. Den medicinska vetenskapen har sagt, vad den har att säga."

"Stockholms Dagblad" säger: "Framtiden skall visa i vilken grad det omtvistade problemet fått tillfredsställande lösning. De medicinska auktoriteterna ha yttrat sin mening och frågan har nu reducerats till ett enkelt ballistiskt och topografiskt problem. Krigsvetenskapen har därför ordet."

På stadshotellet i Grönköping. Gästen: — Vaktmästare! Var är toaletten?

— De har vi ingen. Vi har bara en borste.

Mindre klokt. Frun: — Du tycker kanske du är lika klok som jag?

Mannen: — Nej, visst inte. Den gången vi två valde följeslagare genom livet, visade du dgi betydligt klokare än jag.

AMALTHEAMÄNNEN BLIVA BENÅDADE

Nådeansökan för Anton Nilsson och Algot Rosberg bifallen.

I konselj d. 26 okt. har regeringen benådat Amaltheamännen Rosberg och Nilsson. Den förre avtjänade sitt straff på länsfängelset i Hernösand och den senare på Härlandafängelset. Benådningsakten expedierades samma dag till fängvårdsstyrelsen, varifrån telegrafisk order om de benådades frigivning omedelbart avsändes till respektive fängelser.

Härmed äro alla de s. k. Amaltheamännen satta på fri fot. Den tredje av dem, Stern, blev, som bekant, för icke så länge sedan benådad, och alla tre äro nu alltså i frihet. Bakom detta ligger, som man torde erinra sig, en mångårig och energisk agitation, som tagit sig uttryck i mångtaliga protestmöten, resolutioner och ett flertal nådeansökningar.

Amaltheadådet skedde i Malmö hamn natten till den 12 juli 1908. Arbetet vid hamnen uppehölls under strejken där om importerade engelska strejkbrytare, vilka hade sin bostad ombord på Amalthea. En bomb, bestående av en chokladburk, fylld med dynamit, placerades av den nu frigivne Nilsson bakom en skeppslucka, och vid den explosion som ägde rum splittrades bl. a. en kätting, vilken träffade en av engelsmännen, Close, och dödade honom. Ett 20-tal av hans kamrater, vilka befunno sig på däck, blevo sårade. Nilsson, Rosberg och Stern häktades kort därpå och dömdes till livstids straffarbete. 1912 började agitationen för att få amnesti åt dem att ta fart och den ena nådeansökningen för dem följde efter den andra, men blev avslagen. Slutligen, den 22 mars 1917, fick Stern, som ansågs ha haft minsta delaktigheten i dådet, nåd, och nu ett halvt år senare slår frihetens timme även för de båda andra.

I regeringens beslut göres det förbehållet att om Nilsson eller Rosberg begår brott som stör allmänna säkerhet hattar och nässdukar. Samma livstraff därför enligt lag, tillika skall förklaras skyldig att fortsätta straffarbetet.

Stödja Sv. Canada-Tidningen.

På ett av sv. ungdomsföreningen i Shaunavon, Sask., hållet möte den 25 november, där spörsmålet "tidningspressen och militarismen" behandlades, beslutades att uttala föreningens gillande av Svenska Canada-Tidningen, emedan den icke deltager i den allmänna krigshetsningen. Och särskilt uttalades stor tillfredsställelse med tidningens hållning mot vår herre Bordens tvångsutskrivningslag. Goodtemplartidningen Framåt i Port Arthur framhölls också såsom värd fredsvännernas understöd, varefter det beslutades att sända prenumeranter för dessa tidningar på mötet, som en liten erkänsla för det arbete de utfört i striden mot folkfienden militarismen. Att meddela tidningen mötets uttalande och insända avgifter för anskaffade prenumeranter blev undertecknad utsedd. — På mötet, som var ganska talrikt besökt, bjöds på god sång och musik, deklamation, samt kaffe och smörgåsar, varför det torde kunna sägas att mötet blev en stor — förlust för alla dem som genom träget studium av femtiotvåbladig literatur eller fiske i Babels älvar förhindrades att närvara. Nästa möte hålles hos landsmannen Per Mattson söndagen den 16 dec., då alla som äro inträsserade i ett svenskt folkbibliotek för Canada uppmanas att infinna sig. — Missnöje över att få en tvångsutskrivningsrepresentant i parlamentet höres tämligen allmänt uttalas häromkring. Vi tillhöra nämligen Maple Creek valdistrikt, som med acklamation valde unionisten J. A. Maharg. Hurudan stämningen är i den övriga delen av valdistriktet är icke bekant, men är den lika som här runt, så hade nog ingen tvångsutskrivningskändidat blivit vald, om folket fått rösta. Men när han nu ändå kom in, så kommer det naturligtvis att heta att folket är i favör av tvångsutskrivning och all möjlig Borden-politik. Så kan det gå, när massan av folket sover den politiska liknöjdhetens tunga sömn. — Om Ryssland gör fred, så ställer det sig utom civilisationen, heter det nu i våra krigshetsorgan och rustningsglada tidningar. Så att nu vet man vad som på det hållet menas med civilisation. Det är eldrägn över städer, fartygssänkning, blodsutgjutelse och brand, och lust till nästans egendom. Men är detta civilisation, så torde det väl ändå kunna sättas i fråga, om det icke vore bättre att vara — ociviliserad!

E. A. Nylund.

Faderlig lärdom. Fadern: — Glöm aldrig att uppföra dig väl, lille August.

Sonen: — Varför det?

Fadern: — Därför att det lönar sig att uppföra sig väl. Om du t. ex. kommer i fängelse, kan du få någon del av straffet efterskänkt på grund av ditt goda uppförande.

TOBAKSVANA botaspå tre dagor

Jag utbjuder ett verkligt garanterat botemedel mot tobaks- och snussvanan. Det är mitt, behagligt och stärkande. För båda könen. Botar denna säregna nervositet och begär efter cigaretter, cigarrer, pipa, tuggtobak och snus. Tobak är giftigt och skadar allvarligt hälsan på flera sätt och förorsakar sådana åkommor som nervös dyspepsia, sömnlöshet, gas och magsjukdomar, förstoppning, huvudvärk, svaga ögon, kraftlöshet, röda fläckar på huden, tvrittation i strupen, katarr, astma, bronchitis, hjärtfel, lungsjukdomar, melankoli, svagt minne och svag viljokraft, orent blod, halsbränna, leversjukdom, förlust av aptiten, dåliga tänder, dålig andedräkt, brist på ambition, håravfall och många andra saker. Nervositet, försvagad intelligens och VANSINNE komma ofta av tobak, enligt framstående läkare.

Varför fortsätta att begå självmord, då ni kan leva ett verkligt lyckligt liv, om ni endast har eder kropp och nerver i ordning? Det är osäkert och en tortyr att söka göra sig av med vanan genom att medels viljekraft plötsligt upphöra —gör icke det. Den korrekta metoden är att eliminera nikotingiftet från systemet, stärka de försvagade och retade nerverna och verkligen komma över begäret. Vill ni snabbt och säkert upphöra med tobak och alltid känna eder frisk! Min fria bok omtalar allt om den underbara 3 dagars metoden. Billig, pålitlig. Även hemlig metod att bota andra utan deras vetskap. Fullständiga upplysningar, innefattande min bok om tobaks- och snusvanan, sändes i vanligt omslag fritt. Adress:

FRITT

EDWARD J. WOODS, 1606A, Station E. NEW YORK, N. Y.

WILSON TALAR.

President Wilson går på i de chauvinistiska ullstrumporna och ratar freden.

Hånar fredsvännerna.

Den sextiofemte amerikanska kongressen sammanträdde i måndags å. d. till sin andra session.

Ofördröjlig krigsförklaring mot österrike-Ungern tillstyrktes följande dag inför kongressen av president Wilson.

Den internationella karaktären av presidentens tal antyddes därigenom att regeringen ställde det till förfogande för offentligheten samtidigt i nästan alla världens huvudstäder.

Presidenten förklarade för kongressen att krig genast med Turkiet och Bulgarien, Tysklands andra bundsförvanter, ej ansågs nödvändigt för tillfället, därför att de ej stå direkt i vägen för den nödvändiga krigföringen.

Krig mot österrike ofördröjligen, ehuru det var endast Tysklands vasall och ej sin egen herre, förklarade presidenten vara nödvändigt, emedan centralmakterna måste betraktas som en makt och därför att kriget ej kunde drivas med framgång på något annat sätt.

Han varnade emellertid tydligt att han ej skulle tveka att begära krigsförklaring mot Turkiet och Bulgarien, när han ansåge det nödvändigt och sade:

"Vi skola gå så långt nödvändigheten i detta krig fordrar, men det synes, som om vi borde gå endast så långt som närvarande och praktiska hänsyn leda oss och ej fästa avseende vid andra".

Fred, sade presidenten till kongressen, kan komma först när den preussiska militärautokratien är slagen; när tyska folket sluter fred med världen genom härskare som världen kan sätta förtroende till, då de vilja gottgöra vad de nuvarande härskarne gjort, och då den förslavade befolkningen i Belgien, norra Frankrike och på Balkanhalvön blivit befriad.

Tysklands förklaring att det kämpar i självförsvar mot avsiktligt anfall stämplade presidenten i kraftiga ord som "okynnigt falsk" och han upprepade åter att ingen hotar Tysklands fredliga företag.

Om dem som tala om fred utan störtande av den tyska militär-autokratien yttrade presidenten:

"Jag hör fred diskuteras av män, som varken begripa dess innebörd eller det sätt, varpå vi kunna ernå den med upplyftade ögon och obruten ande. Men jag vet att ingen av dem talar för nationen. De komma ej till kärnan av någonting. De kunna tryggt lämnas att kråma sig en orolig stund och sedan glömmas."

Upprepande att Förenta Staterna ej för krig mot Tysklands skicklighet, företagsamhet och kommersiella bedrifter, förklarade presidenten att Förenta Staterna blivit Tysklands fiende endast då det föresatte sig att behärska världen med vapenmakt.

Åter påvisande Förenta Staternas krigsmål, som han också trodde vara de allierades, förklarade han:

"Jag tror att jag talar för dem, när jag säger två saker: Först att detta olidliga ting, vars fula fysionomi Tysklands herrar ha visat oss, detta hot av intrig och våld i förening, som vi nu se så tydligt vaar den tyska makten, ett ting utan samvete eller heder eller förmåga till överenskommen fred, måste krossas och, om det ej kan ytterligt förintas, åtminstone utestängas från nationernas vänliga umgänge; och så för det andra, att när detta ting och dess makt verkligen besegrats och tiden kommer att vi kunna tala om fred — när tyska folket har talmän, vilkas ord vi kunna lita på, och när dessa talmän äro redo att i sitt folks namn antaga nationernas samfällda dom med hänsyn till vad som framgent skall vara grunden för lag och ordning i världen — då skola vi med glädje betala fredens fulla pris och betala det villigt. Vi veta vad detta pris blir. Det blir full, opartisk rättvisa — rättvisa på alla punkter och för varje nation, som den slutliga uppgörelsen berör, våra fiender såväl som våra vänner."

Händelserna i Ryssland avfärdades med några få ord:

"Det ryska folket har blivit förgiftat av samma svarta lögner", sade han, "som hållit det tyska folket i mörker, och giftet har framräckts med samma händer. Det enda möjliga motgiftet är sanningen. Det kan ej sägas för tydligt eller för ofta."

I samband med sin tillstyrkan om krigsförklaring mot österrike, tillsade presidenten med tydliga ord kongressen att den måste vidtaga nödiga åtgärder för att skydda nationen mot utländska fiender. Han förklarade att den borde upprätta "en mycket bestämd och särskild kontroll över alla personer som anlände till eller avreste från Förenta Staterna". Överträdelse av proklamationerna rörande fientliga utlänningars rörelser borde, förklarade han, beläggas med straffarbete i fängelse för kvinnor såväl som för män.

Bland förordanden för lagstiftning i samband med kriget innefattade presidenten flera lagar för vinstkontroll. Han förklarade att lagen om tillgång och efterfrågan blivit åsidosatt för "lagen om ohäjdad självviskhet". Till kongressen själv vädjade presidenten om sparsamhet med regeringsutgifterna.

Presidenten slöt med en vädjan till kongressen att ägna alla sina krafter åt lagstiftning i syfte att vinna kriget och upprepade Förenta Staternas oegennyttiga krigspolitik, som hade till mål endast demokratiens och frihetens bevarande.

"Det största historiska moment har kommit", yttrade han i avslutningen. "Folkets ögon ha öppnats och de se. Guds hand är lagd på nationerna. Han skall bistå dem, hoppas jag tillitsfullt, endast om de höja sig till hans egen rättvisas och nåds ljusa höjd."

Oj, oj, oj!

LÄKARE.

BJÖRNSON & BRANDSON
LÄKARE
Cor. William och Sherbrooke.
Mottagningstid: 2—3, 7—8 e. m.
Bostadstelef: Garry 321 — Garry 763

DR. J. STEFANSSON
Isländsk specialist på ögats, örats näsans och strupens sjukdomar.
401 BOYD BUILDING,
Hörnet af Portage ave. och Edmonton
Tel. M. 3088 eller Garry 2315.

DR. B. GERZABEK
415—417 Pritchard Ave., Winnipeg.
Telefon St. John 474.
LÄKARE
som erhållit diplom i Österrike-Ungern, Tyskland, London, England, Canada etc. F. d. assisterande läkare vid de kungliga och kejserliga klinikerna i Wien, Krakau, Prag, Berlin, Paris och London, England.
SPECIALIST
för mag- och lunglidande, sjukdom i inälvorna, könsorganen, köns- och fruntimmerssjukdomar, sår, förlossningar och operationer. Behandling i och utom hemmet, såväl som i mitt privata sjukhus. Besökande läkare å St. Boniface och General Hospital.
MOTTAGNINGSTID:
8—12 f. m., 2—6 e. m., 7—10 på kvällen.

DOKTORS
Boulanger och Boissonneault
Läkare och Kirurger.
Dr. Boulanger, post graduate från sjukhus i Paris och London.
Dr. Boissonneault, post graduate från sjukhus i New York och Chicago.
Det mest modärna X-stråle- och Genito-urin-laboratorium.
10011 Jasper Avenue,
Telefon 1032 och 4340
EDMONTON, ALBERTA.

DR. R. L. HURST
Medlem av Royal College of Surgeons, England. Licentiat av Royal College of Phisicians, London. Specialist: Bröst-, närv- och kvinnosjukdomar.
Kontor: 305 Kennedy Bldg., Portage Ave. mitt emot Eatons. Telefon Main 814.
Kontorstid: 3—5 och 7—9
Bostadstelefon: Garry 1175

DR. ROVEDA, M.T.D., M.E.
för kroniska sjukdomar, elektrisk behandling för nervositet och reumatism, kroppsmassage, borttagande medelst elektricitet av hår och födelsemärken.
LIKTORNSOPERATÖR.
Kontor: 919 Somerset Building,
Telef. M. 1260. Winnipeg.

Första klassens praktiskt
Tandläkarearbete
till priser, som
PASSA EDER PUNG.
Dam, som betjänar och speciellt vilorum för damer.
Bestäm genast tid.
DR. G. R. CLARKE
1 till 10 Dominion Trust Bldg.
REGINA, - - - - SASK.

FRITT 2 FRITT
ILLUSTRERADE
NOVELTY, FRÖ- OCH BOK-KATALOGER
Nu färdiga för posten. Sänd oss edert namn och adress.
ALVIN SALES CO.
P.O.Box 56, Dept. SCT, Winnipeg, Man.

SKANDINAVISKA ADVOKATER
811 MacArthur Bldg.
Telefoner: Main 4503 och 4504.
ROTHWELL, JOHNSON & BERGMAN.
P. O. Box 1656.
WINNIPEG, MANITOBA

SKANDINAVISK ADVOKAT.
Tel.: Kontor, Main 6131 och 6132
Residens, Sher. 4440.
A. M. DOYLE, L.L.B.
Advokat, juridiskt ombud, notarie, etc.
514 Sterling Bank Bldg., Winnipeg

BROOKS & SUTHERLAND
Barristers, Solicitors, Notaries etc.
708 STERLING BANK BUILDING, WINNIPEG.
SVENSKA TALAS.
Phone Main 6255.

Fyra sjukdomar
som förbittra livet för män:
Åderbråck, Blodförgiftning, Nervsvaghet, Urinåkommor,
Ingen Ryggvärk, ingen Nervositet, inget Njurlidande, ingen Dåsighet, men livlig, energisk, kraftig och säker på sin sak, är varje ung, gammal eller medelålders mans önskan.
Ett Enastående Tillfälle för Män
Denna institution, etablerad av Dr. H. Nelson, har för 32 år oavbrutet gjort SJUKDOMAR HOS MÄN till en specialitet, och vi äro övertygade om att vi äro mera kompetenta att behandla och bota dessa sjukdomar än någon annan läkare eller specialist i Minnesota. Den enastående framgång vi haft under vår mångåriga praktik bevisar att vi ge den behandling som patientens tillstånd kräver.
OBSERVERA! Vi inbjuda er att besöka oss för fri rådfrågning, om ni lider av någon av dessa sjukdomar. Vår examinerande läkare skall med nöje förklara er sjukdom och undersöka er grundligt. Hans utlåtande om edert fall kostar ingenting, om ni tager behandling eller ej. Han talar om för er precis vad som fattas, vad som kan göras och vad behandlingen kommer att kosta er.
Vi åtaga oss inga fall för behandling genom korrespondens, men skola med nöje besvara förfrågningar per post.
DOKTOR NELSON CO. SPECIALISTER FÖR MÄN ENDAST.
47—49 WASHINGTON AVE. SO., MINNEAPOLIS, MINN.
Kontorstimmar: 9—12, 1:30—5, 6—8; Söndagar, 9—12.

California.
Konstbevattnadt land till salu.
Önskar Ni ett hem i Californias mil da klimat i ett svenskt samhälle med luthersk kyrka. Nästan alla slags frukträd och drufvor växa. Alfalfa gifver fem och sex skördar om året. Klimatet är hälsosamt och vattnet godt. Två järnvägar—direkt förbindelse med San Francisco. För vidare upplysningar hänvände man sig till
Swedish Colonization Society, Escalon, California.

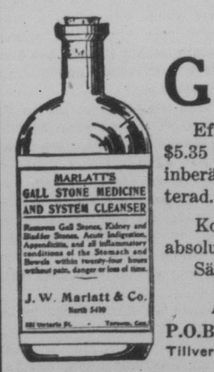

J. C. PETERSON, Gen'l Agt., 222 Bannatyne Avenue
A. E. McGuinness, C.T.A., Main & Portage — Alex Calder & Son, 663 Main St.

Hudar Pälsverk Ull
Om ni önskar snabb betalning för och största förtjänsten på edra pälsverk, hudar, ull etc., skeppa dem till
Frank Massin
Efterskrif priser och fraktsedlar.
BRANDON, - - - - MAN.

FISK! FISK!! FISK!!!
Direkt från våra egna nät till kunden. Vår 1917 prislista blir färdig den 1 november. Eder adress på ett postkort skall bringa den till eder.
DAVIS PRODUCE CO., Box 203, The Pas, Man.

GÖR HEMMET LYCKLIGT
med en HOME MUSIC BOX. Det är det nyaste och mest storartade, billigaste och mest underbara musikinstrument för hemmet någonsin utbjudet. Det är mera njutning däri än en $100 kammarorgel, emedan den alltid är redo och ingen behöver tubbas till att spela. Ingen kännedom om musik behöves för att uknna spela vilken som hälst melodi. Så enkel att ett barn kan sköta den. En var blir mycket överraskad och nöjd. Den spelar över 100 stycken, som visas av lista sänd med varje MUSIC BOX. Den kan användas i kyrkor, söndagsskolor, loger, sång- och andra föreningar och leda sången. Sparar kostnaden för en kväll genom att furnera musik för fäst eller dans. Spelar alla kända hymner, dansmusik och populära sånger. Ni kan upprepa stycket eller spela ett annat stycke efter behag. Den kostar endast $7.00, i prydlig låda jämte musik. Vi skola sända den vid betalning av $2.00; ni betalar resten vid mottagandet. Agenter önskas. Sänd 21cents frimärke för stor katalog.
STANDARD MF'G CO., Dept. 24, 98 Park Place, P.O.Box 1179, NEW YORK.

SIMPSON-HEPWORTH COMPANY, LTD.
208 GRAIN EXCHANGE, WINNIPEG.
SNABB PÅLITLIG LICENSED BONDED
Speciell uppmärksamhet vid gradering och dockage.

ATT SÄLJA FARMARENAS VAGNAR ÄR VÅR AFFÄR.
SONEN:—"Säg, pappa, denna last fyller vagnen".
FARMAREN:—"Well, James, tillsäg agenten att sända det till Simpson-Hepworth Co. — och därmed är allt besvär över."

Svenska Farmare! Sen hit!
GRÄDDE ÖNSKAS. Dagens högsta pris betalas. Betalningen sker samma dag som grädden emottages. Samvetsgrann behandling. Försök och blif öfvertygad.
The Dominion Creamery Co.
425 ROSS AVE. WINNIPEG.

PACIFICKUST
Exkursionerna
CANADIAN NORTHERN
till VANCOUVER, VICTORIA o. NEW WESTMINSTER
$55.00 tur- och retur från Winnipeg.
SOMMAR PÅ KUSTEN
Just några mil borta på vår egen Pacifickust, njuta andra människor av sommarens temperatur och sport. Båtsport och fiske och badning där, medan det är ganska kallt på prärien.
PRISERNA NEDSATTA
Pacific kust exkursionsbiljetter säljas den 2 dec. till den 8 dec. 1917, januari 6 till 12, 1918, och februari 3 till 9, 1918. Alla biljetter gälla till den 30 april. Till New Westminster, Vancouver, Victoria, Seattle, Portland, San Francisco, San Diego, Los Angeles eller andra platser på kusten, som tillåtala eder.
Vi ha den bästa ekiperingen, restaurant-, sov- och nyaste turist- och dagvagnar, elektriskt belysta, observationsvagnar
Visa en smula inträsse i livet och tag en semester. Säg just eder avsikt till lokalagenten, och han skall med glädje arrangera för eder resa.
EFTERFRÅGA BROSCHYR
CITY TICKET OFFICES:
Main och Portage, Tel. M. 1066. 685 Main St., Tel. M. 40

SÄKER BOT FÖR
GALLSTEN
Efterskriv fullständiga upplysningar. $5.35 per behandling, porto och krigsskatt inberäknat. Omedelbar leverans garanterad.
Kom ihåg! Denna behandling skall absolut borttaga gallsten på 24 timmar. Säljes av
ALVIN SALES COMPANY,
P.O.Box 56, Dept. S.T., Winnipeg, Man.
Tillverkat av J. W. Martlett & Co., Toronto, Ont.

Provinsen Alberta
Hälsosamt klimat.
Bördig jord.
Billigt bränsle.
Stora skördar.
Miljoner acres fritt land
Alberta har många fördelar att erbjuda settlare.
Ny karta av 1917, utvisande hvar homesteads nu äro tillgängliga.
För fullständiga upplysningar adressera
CHARLES S. HOTCHKISS,
Chief Publicity Commissioner
DEPARTMENT OF AGRICULTURE,
EDMONTON. ALBERTA

HEMLANDET.

LANDSORTEN.

Den planerade flygtrafiken. Löjtnanterna P. E. Herrström och P. Koch, vilka av Aeronautiska sällskapet utsänts för att undersöka möjligheterna för anläggandé av flygstationer för den projekterade lufttrafiken Stockholm—Malmö, Göteborg—Malmö och Stockholm—Göteborg, ha anlänt till Malmö. Man väntar att det icke kommer att stöta på några svårigheter att i Malmö finna en plats, som fyller de krav som äro oeftergiviga för aeroplanens landstigning och uppstigning. Först och främst behövs en absolut jämn yta på 400 meter. Vidare får intet träd eller hus finnas på ytterligare en sträcka av 300 meter åt varje håll. Man har redan kastat blickarna på Limhamnsfältet, som nog torde lämpa sig för ändamålet. Löjtnant Herrström har begagnat tillfället betona att Malmö efter kriget blir den centrala flygstationen i Skandinavien, detta med hänsyn till den regelbundna flygtrafikens utsträckande till Köpenhamn och Berlin. Flygplatsen i Malmö skulle, planerar man, övertagas av ett här bildat lufttrafikbolag.

En finnbåt havererad vid fyrskeppet. Härom dagen prejades fyrskeppet Norrströmsgrund, 3 mil utanför Rödkallens fyr, av en öppen båt, vari befunno sig två finnar, vilka i den rådande starka stormen bärgades av fyrskeppets besättning. Båten förtöjdes vid sidan av skeppet. Den var lastad med motorolja, ricinolja, 4,000 meter koppartråd m. m. till ett värde av omkring 28,000 kr. Efter ett dygn kantrade båten i den höga sjön och lasten gick till bottnen eller flöt bort. De två finnarne ha i fyrskeppets motorbåt införts till Luleå. De äro hemmahörande i Brahestad. De ägde ej själva lasten, utan skulle forsla den över till Sverige för en annan persons räkning mot en ersättning av 4,000 kr.

Mjölkbristen har länge varit kännbar i Norrköping och har under senaste tiden än mer tilltagit.

Dråparen fick 2 års straffarbete. Lantbrukaren K. B. Svensson från Fagerhults socken har för dråp av torparen Levi Nilsson i Örnalt av Norra Åsbo häradsrätt dömts till två års straffarbete.

Ny sulfitspritfabrik. Enligt Hudiksvalls Nyheter, kommer vid Iggesunds sulfat- och sulfitfabrik en fabrik för tillverkning av sulfitsprit att uppföras. Fabriken är beräknad att producera ½ miljon liter sprit pr år.

Kreatursslakten begynner i Medelpad. Enligt Sundsvalls-Posten har med anledning av rådande foderbrist nedslaktning av nötkreatur redan måst företagas i Medelpad. I allmänhet ha kreatursbesättningarna reducerats med 10 a 15 proc., men i enstaka fall med ända till 40 proc.

Renarna ha börjat flytta mot kusten under det att lapparne med sitt bohag ännu äro kvar i fjället, varför stor förvirring uppstått bland dem. Inga floder äro ännu isbelagda, men skare har bildats å snön så att renen finner ej föda. Vargarna påskynda flyttningen. Lapparne stå maktlösa mot dem.

En ny livsmedelshistoria i Norrköping. Hälsovårdsnämnden beslagtog härom dagen i en av livsmedelsnämndens lokaler 139 kg. fläsk, som befanns vara surt och otjänligt till människoföda. Det beslagtagna partiet fördes till slakthuset för att nedsmältas, varefter fettet användes för tekniskt bruk.

Sjöarna Örens och Bunns exploatering. Stadsfullmäktige i Jönköping ha beslutat teckna aktier till ett belopp av 798,000 kr. i Södra Vätterns kraftaktiebolag, vilket bolag skall övertaga och exploatera de av Centralgruppens emissionsbolag inköpta vattenrättigheterna kring sjöarna Ören och Bunn samt Röttleån.

Jämtlands Tidning köper Jämtlands-Kuriren. Styrelsen för aktiebolaget Jämtlands Tidning har träffat avtal med redaktör John Hagberg, Östersund, om förvärvande för 155,000 kr. av dennes fastighet Östersund samt däri inrymt tryckeri, varjämte förlagsrätten till tidningen Jämtlands-Kuriren medföljer i köpet.

Militärdemonstrationen i Västerås. Inför Västmanlands regementes krigsrätt har hållits rannsakning med de för deltagande i demonstrationen den 28 september tilltalade värnpliktige. Trettio av de tilltalade hade inställt sig, medan en uteblev. Sedan en av de åtalade skilts från målet, dömdes de övriga till vaktarrest från 2 till 15 dagar.

Den för mordbrand häktade skådespelerskan frikänd. Slutrannsakning har nu ägt rum med för mordbrand häktade skådespelerskan Tilly Svensson i Bassholma. Häradsrätten förklarade att svaranden, trots att besvärande omständigheter förelågo, icke kunde mot sitt nekande fällas till ansvar. Hon blev genast försatt på fri fot.

Västkustfiskarnes förbund bildas. Västkustfiskarnes stort anlagda organisation är nu under bildande. I Göteborgs skärgård har man redan fyra lokalavdelningar färdiga, och startandet av lokalavdelningar fortsättes nu norrut i länet. Representanter för dessa lokalavdelningar skola sedan sammanträda och bilda västkustfiskarnes förbund.

Tre barn innebrända vid eldsvåda. En kväll utbröt eld i en arrendator A. Hägglöv i Kroksjö, Gideå, tillhörig bryggstuga, varvid Hägglövs tre barn i åldern ½—5 år innebrändes. Barnen hade lämnats ensamma medan modern gått för att möta mannen. Innan hon begav sig av, hade hon gjort upp eld i spisen, och det antages att en brand fallit ut och antänt golvet.

En deputation från Aktiebolaget förenade yllefabrikerna i Norrköping har haft företräde hos regeringen och givit uttryck åt önskemålen om vidtagande av de åtgärder som skulle vara möjliga för tillgodoseende av textilindustriens behov. Regeringen mottog deputationen med full förståelse, men framhöll vilka svårigheter som stå hindrande i vägen för de gemensamma önskemålen.

Ett bibliotek donerat till Skäneprästerna. Kyrkoherde F. Hallgren, Kverrestad, har till teologiska fakulteten i Lund donerat sitt dyrbara bibliotek, omfattande omkring 4,500 band, för att detsamma skall bilda grundvalen för ett lånebibliotek för Lunds stifts prästerskap. Till samlingens underhåll och komplettering har kyrkoherde Hallgren dessutom donerat ett betydande penningbelopp.

Två barn drunknade vid kälkåkning. Två barn, en 5-årig flicka och en 4-års gosse, omkommo härom dagen genom drunkning i en tjärn ej längt ifrån det bekanta Klocka turistpensiont i Ånn. Barnen hade roat sig med att åka kälke och hade därunder kommit ut på den mycket svaga isen, som gett vika. Flickan var dotter till hemmansägare Olaus Eriksson och gossen son till dennes broder, hemmansägare Erik Eriksson, båda i Klocka.

Landshövdingeskiftet i Västerås. Landshövdingeskifte har i dag ägt rum på Västerås slott. Klockan halv 11 på förmiddagen uppvaktades den avgående landshövdingen, varvid landskamrer O. Åkerrén frambar landsstatstjänstemännens tack till landshövding Uddén. Klockan 11 uppvaktade landsstatstjänstemännen landshövding Murray, som hälsades välkommen i sitt ämbete av landskamrer Åkerrån. Kl. 2 uppvaktade Västerås magistrat landshövding Murray.

För bedrägeri häktades härom dagen i Härnösand en 19-årig yngling J. G. E. Pettersson från Sundsvall. Han hade bl. a. uppträtt på lasaretten i Sollefteå och Hernösand som medicine studerande under fingerat namn och anhållit att få följa med läkarna på deras ronder. I Sollefteå hade han även lyckats få vara med om en operation. Under dessa irrfärder hade Pettersson lyckats narra till sig en del pengar. Han har förut varit keppsgosse och sjukvaktare.

Norrbottensälvarna svämma över. På grund av det ymmiga regnet och den hårda sydliga stormen har vattnet i Norrbottensälvarna stigit alldeles ofantligt. Kalixälvens vattenstånd är nu högre än det varit åtminstone på 15 år. Korpikån, ett vattendrag i Kalix socken, har svämmat över sina bräddar och åstadkommit synnerligen stor skada på böndernas foderfyllda lador. Det tros att Korpikåns byamän skola bli tvungna att nedslakta halva kobesättningen, då de icke kunna vinterföda alla kreaturen.

Innebränd. Härom dagen utbröt eld i en halmstack hos nämndeman Aug. Medin i Långtora by, Långtora socken. Elden spred sig till de närliggande uthusen, vilka samtliga nedbrunno till grunden. Man lyckades rädda kreaturen, medan däremot allt foder, säd och redskap blevo lågornas rov. Elden antages ha uppstått därigenom att en 4-årig son till Medin tänt på halmstacken. Vid tillfället voro blott jungfrun och barnen hemma. Det brunna var försäkrat, men ägaren torde göra en kännbar förlust.

Nytt emissionsbolag på 6 miljoner. Sydsvenska emissionsbolaget blir namnet på ett nytt större finansföretag, vars syfte är att utöva emissionsverksamhet, medverka vid bildande och rekonstruktion av industriella och andra affärsföretag m. m. Bolaget, som skall ha sitt säte i Malmö, med särskilt kontor i Stockholm, bildas av Sydsvenska kreditaktiebolaget närstående personer och i samförstånd med ett par av de äldre emissionsinstituten i landet. Till chef för bolaget är designerad direktör R. Befrits i Stockholm. Minimikapitalet, 6 miljoner kr., är redan fulltecknat, och meningen är att tillsvidare icke utsläppa flera aktier.

Den Lundströmska miljonkraschen. Boupptecknigen av utredningsmännen i Underås tomtaktiebolags konkurs upptager i tillgångar 85,414 kr. 62 öre och skulder 144,991 kr. 83 öre samt ansvarsförbindelser för av Einar Lundström utgivna skuldsedlar 7,759,995 kr. 36 öre. Bland dessa förbindelser äro till handlande A. B. Mellin 2,760,874 är., direktkr H. Holm 1,531,000 kr., ingenjör H. Pripp 473,800 kr., aktiebolaget Rembours 400,000 kr., handelsfirman L. och C. Weibull 762,400 kr., firman J. Hall & komp. 320,000 kr., kontorschefen F. Petré 288,000 kr. samt större och mindre summor bland enskilda personer och firmor.

50,000 kr. till Göteborgs musikliv. Bankdirektör H. Mannheimer, som på sin 50 års-dag av nära anhöriga fått mottaga ett belopp av 50,000 kr., med föreskrift att denna summa skulle bilda en fond, Herman och Lisa Mannheimers fond, och att dess avkastning skulle komma Göteborgs musikliv till godo på sätt som direktör Mannheimer äger att besluta, har överlämnat nämnda belopp till styrelsen för Göteborgs symfoniorkesters pensionskassa och därmed tillika bestämt att kapitalet skall förräntas av sagda styrelse. Årliga avkastningen därav skall med 70 proc. tillfalla pensionskassan och med 30 proc. symfoniorkesterns understödskassa för änkor och barn.

Flygrekord Karlskrona—Stockholm. Ett par synnerligen vackra flygningar gjordes härom dagen av kapten Krokstedt och löjtnant Netzler, vilka hade order att förflytta ett par av flottans nybyggda hydroaeroplan från Landskrona till Stockholm. Kapten Krokstedt använde 3 timmar för färden, eller 1¾ tim. bättre än förra rekordet. De båda hydroaeroplanen, som utgått från Thulins fabrik, äro av relaivt modern typ med mycket starka motorer, omkring 160 hästkrafters. De kunna ta 2 till 3 passagerare och bensinförråd för betydligt längre färder än denna. Aeroplanen stationeras nu på flottans varv i Stockholm och komma att tas i bruk för neutralitetsvakttjänsten.

Fiskareriksdag på västkusten. Det av fiskarekretsar planerade mötet för överläggning om de rådande svårigheterna beträffande fotogén till vadsillfiskets bedrivande som nu hållits i Öckerö var besökt av ombud från 83 vadlag, representerande omkring 1,300 fiskare. Allmänt samlade man sig därvid om de förut framhållna möjligheterna att kunna bedriva fisket med eller utan export till Tyskland. En deputation, bestående av fiskeriintendenten, dr. Andersson, samt fiskarne Carl Rabe och Adolf Alexandersson, utsågs att i Stockholm framföra fiskarnes bekymmer inför den rådande situationen. Deputationen skall försöka åstadkomma samförstånd med Havsfiskeföreningens styrelse innan uppvaktningen äger rum.

ALLMÄNNA NYHETER.

Genom beslut i konselj har regeringen uppdragit åt disponenten vid Kopparberg och Hofors sågverksaktiebolag, Emil Lundqvist, att undersöka bränslekommissionens verksamhet och däröver avgiva redogörelse till regeringen.

STOCKHOLM.

Fartygsolycka på Jungfrufjärden. Under hårt väder inträffade härom dagen på Jungfrufjärden i Stockholms skärgård en sjöolycka som kostade en människa livet. En mindre ångslup, som var på väg från Dalarö till Ljusterö, upphanns på vägen av bogserbåten Fix från Norrköping, som var på väg norrut i skärgården med ett par prämar. Av vinden pressades prämarna mot land och närmade sig ångslupen, som härigenom måste driva undan och kom i fara att grundstöta. För att undvika detta gjorde båten ett försök att passera förbi den ena prämen, vilket dock icke lyckades. En kollision uppstod, varvid ångslupen blev så skadad att den sjönk. Besättningen på denna utgjordes av tre bröder Holmgren, av vilka en var blind. Denne, som tjänstgjorde som maskinist, lyckades icke få tag i den räddningslina som räcktes honom, utan gick under med båten. De två övriga blevo räddade ombord på prämen.

Vedhandlareföreningen i Stockholm — inklusive vedbolaget — godkände vid sammanträde härom aftonen det av förlikningsmannen gjorda förlikningsförslaget. Senare på aftonen antogs det även av vedhandelsarbetarefackföreningen.

Kärleksdrama i Vanadislunden. Härom morgonen gjorde en arbetare Elfstrand ett hemskt fynd i Vanadislunden. Strax vid vattenreservoiren, ungefär mittför gångvägen från Ingemarsgatan, fann han två döda människor ligga på en stenklippa. De voro förfärligt illa tilltygade, och det var tydligt, att de tagit sig av daga medelst en dynamitpatron. Polis tillkallades omedelbart och tog hand om de döda. Av den företagna undersökningen framgick att den döde mannen skulle vara arbetaren Axel Åsell. I hans ficka fann man nämligen ett frejdebetyg, utställt för honom i Neder-Luleå församling. Det framgick att han bland annat haft arbete som stensprängare. I fickorna fann man även ett brev till honom, undertecknat Emma. Av brevets innehåll att döma var avsändarskan den dödes hustru, bosatt i Vagnhärad, och hon förebrår i brevet sin man att denne så mycket sällskapar med någon som hon kallar "Rödluvan". Av allt att döma åsyftas härmed den döda kvinnan, som var rödhårig. Om henne vet man annars ingenting.

Styrelsen för Stockholms handelsbank har med Svenska emissionsaktiebolagets styrelse — under förbehåll av godkännande vid för ändamålet sammankallad extra bolagsstämma i Emissionskaitbolaget — träffat avtal om överlåtande av samtliga aktier å nominellt 3,000,000 kr. i Finansaktiebolaget till Emissionsbolaget. För likvidering härav emitterar det sistnämnda bolaget 4,000 nya aktier å nominellt 1,000 kr. till en kurs av 200 procent, vilka överlämnas till Stockholms handelsbank såsom likvid för aktierna i Finansaktiebolaget. Genom denna emission ökar Svenska emissionsbolaget sitt aktiekapital med nominellt 4 miljoner kr. till 20 miljoner kr., varjämte bolagets reservfond likaledes tillföres ett belopp av 4 miljoner kr.

Stockholms stads hantverksförening har beslutat att teckna ett bidrag av 10,000 kr., att utgå under en tid av 5 år med 2,000 kr. årligen till den av Sveriges hantverksorganisation beslutade fonden för åstadkommande av ett hantverksinstitut i Stockholm.

NORGE.

Norges arbetare mot militärstrejk. Norska landsorganisationens kongress har nu avslutat sina förhandlingar. Resultatet har blivit seger över hela linjen för den hittillsvarande ledningen och nederlag för den syndikalistiska oppositionen. Den sista punkten där de kämpande riktningarna brötos gällde oppositionens förslag om att arbetarrörelsen skulle verka för militärstrejk. Förslaget bekämpades av representanterna för landsorganisationens ledning under framhållande att det betecknade en fullständig brytning med arbetarrörelsens hittills följda parlamentariska linje, en brytning som skulle vara så mycket märkligare som det i Norge med dess genomförda parlamentariska styrelsesätt mindre än på något annat håll finnes anledning att tillgripa dylika ytterlighetsmedel. Det syndikalistiska förslaget förkastades med 174 röster mot 82.

En norrman, som sluter upp kring Tyskland. Den tyska konsuln i Trondhjem, grosshandlare Anton Jensen, norrman, har under en följd av år varit ordförande i direktionen för det stora Nordenfjeldska Ångfartygsbolaget. Efter tyskarnas ödeläggelse av konvojen i Nordsjön har han ställts i valet mellan att antingen ta avsked som tysk konsul eller att nedlägga sin förtroendepost inom bolaget. Han har till allmän förvåning valt att fortsätta som tysk konsul. De flesta norrmän, som varit tyska konsuler, ha redan före Nordsjökatastrofen begärt entledigande.

DANMARK.

En miljon flaskor brännvin frigivas i Danmark. Regeringen har under övervägande en plan om att lösgiva de förråd av brännvin och akvavit, som icke kunna användas till tekniskt bruk. Det rör sig om en miljon flaskor. Det förljudes att det kommer att läggas en ny skatt på den sålunda frigivna spriten, varefter en flaska akvavit kommer att kosta 9 kronor.

Den danska kontrollministern avgår. Under finanslagsdebatten i folketinget uttalade f. konseljpresidenten Nergaard att kontrollministerinstitutionen borde upphävas innan det företages nya val till folketinget. Enligt vad Dagens Nyheters korrespondent erfarit, har denna fråga blivit dryftad på ett partimöte inom vänstern och det har faktiskt beslutats att ministern utan portfölj I. C. Christensen skall utträda ur regeringen. Tidpunkten härför har ännu ej fastställts, men, enligt vad Christensen själv förklarar, kommer det att ske i god tid före valen, antagligen på nyåret.

Den danska farmaceutkonflikten bilagd. Förhandlingarna mellan regeringen och Farmaceutföreningen, som hotat med landstrejk från den 1 februari, ha nu avslutats. Farmaceuterna ha tillerkänts säkrare villkor och föreningens styrelse har därför vid sammanträde i går beslutat upphäva konflikten.

FINLAND.

Finsk te-export till Sverige? Generalguvernören över Finland, Nekrassov, som för närvarande vistas i Petrograd, konfererade härom dagen, enligt meddelande till Huvudstadsbladet, med handelsminister Konovalov angående en ifrågasatt export av té till Sverige. I kompensation skulle Sverige tillåta utförsel av kis till Finland. Konovalov förklarade sig fullt ense med generalguvernören om att detta handelsutbyte mellan Finland och Sverige bör äga rum.

En livsskildring.

(Forts. fr. sid. 4.)

nu. Nittioårens industriella uppsving på den Skandinaviska halvön kunde helt naturligt icke lämna en sådan plats som denna oberörd, där så rika möjligheter till fabriksverksamhetens utveckling förefanns. Den väldiga forsen, Sarpsforsen, som förut i otyglad vildhet ödslade bort många hundra tusentals hästkrafter blev så småningom tämjd, och efter att det stora engelska kompaniet "The Kellner Partington Paper Pulp Co., Ltd" hade inköpt både forsen och trakten därom kring, uppblomstrade där en industriell verksamhet som söker sin like. En av världens största pappers- och trämassefabriker är där anlagd och flera andra grenar av storindustrien har utvecklat sig till jättelika dimensioner. Själva staden fick också på endast några få år ett mera solit och storstadsmässigt utseende, och jag vågar påstå att knappast någon stad varken på den östra eller västra hemisfären har byggts och gått framåt med sådana stormsteg som just staden Sarpsborg.

Men storkapitalismen har nog inte bara ljusa sidor, om den ens har några. Här, som på så många andra platser, där in- och utländska plutokrater förer spiran, utvecklade sig också ett sannskyldigt industriens proletärhelvete, där dessa engelska penningfurstar inte endast svängde piskan över arbetsslavarna, utan till och med drog den norska staten ganska eftertryckligt vid näsan. Den norska regeringen har ju ibland varit sammansatt av ena riktiga fyckar, som just inte var med då krutet blev uppfunnet och som därför ofta lät "bluffa" sig av de smarta Albions sönerna. Det ligger emellertid utanför ramen för denna "biografi" att närmare beskriva denna "internationella" komedi eller skall jag säga tragedi.

I dessa pappersfabriker, detta svavelstinkande inferno, arbetade jag i många år. Lärde mig, genom läsning och privatlektioner, det norska språket och blev frivillig och sedermera fast medarbetare i olika tidningar. Var redaktionssekreterare i stadens radikala vänstertidning och skrev "Källaréföljetongen" för högertidningen på platsen. Allt detta var för det mesta fritidsarbete — vi hade genom årens lopp etablerat ganska solida fackliga organisationer och genom dessa efter många konflikter, underhandlingar och "dickedarier" fått genomfört 8-timmars arbetsdag i en del avdelningar, så jag hade god tid att ägna mig åt skrivning och annan "andlig utveckling".

I stiftandet av fackföreningar och även socialdemokratiska partiorganisationer var jag en av banbrytarne på platsen och fick ofta lära känna vad det vill säga att vara pioniär, ja martyr, för saker och idéer, vartill de makthavande i första rummet och inträsselösa och förssoffade klasskamrater i andra, står oförstående och ofta helt fientliga. Men vår energiska agitation bar frukt så att vi kunde bjuda de engelska storkapitalisterna och deras norska och svenska hejdukar spetsen. Många förbättringar i arbetsförhållandena blev genomförda — såsom ovan nämnts 8 timmars-dagen — och betydliga löneförhöjningar blev också tillkämpade. Ko-operativa handelsföreningar blevo upprättade, präktiga församlingshus blevo byggda (Folkets Hus) och socialdemokratisk tidning blev startad, vilken jag tidtals redigerade. Och vid valet till norska parlamentet (Stortinget) blev en av mina arbetskamrater vald med stor majoritet som stortingsman, allt detta på initiativ av våra arbetarorganisationer och till storborgarnes och kramarsjälarnas skräck och fasa.

Det kan väl sägas som en helt naturlig sak att denna verksamhet, i vilken jag med liv och själ, och med min hela ungdoms entusiasm deltog, skulle en eller annan gång bringa mig i klammeri med den s. k. "rättvisan". Särskilt skall jag nämna en gång, då jag stod tilltalad för "injurier", nidskriveri, eller på engelska "libel". På ett av stadens tryckerier pågick nämligen strejk bland typograferna och tryckeriets föreståndare tog in unga flickor som strejkbrytare, vilket föranledde mig till att i Typografernas fackorgan samt i vår egen arbetartidning skriva en ganska giftig artikel, vari jag bland annat skrev att "föräldrar borde betänka sig minst två gånger, förrän de sänder sina unga, oskyldiga döttrar till denna arbetsplats där hr. E.... tronar som en sultan i sitt rike". På denna sats var det som den vördiga madamen, fru Justitia, hängde sig fast, "ty folk hade fått det intrycket genom densamma, att tryckeriet var ett slags harem eller osedlighetsnäste", vilket dock aldrig hade varit i min tanke, då jag skrev artikeln. Jag blev dömd till tio dagars fängelse på vatten och bröd — det i Norge så populära straffet för utsonandet av böter. Men då jag allaredan hade börjat gnaga på det sura norska fängelsebrödet och gurglat mig litet med det osmakliga vattnet — en dryck, på vilken jag aldrig varit synnerligen begiven och vilken, enligt min mening, endast borde begagnas till klädestvätt och, med ytterst försiktighet, vid groggberedning — blev det beviljat ny rättegång, varvid typograftidningens redaktör tog ansvaret för artikeln och böterna blev betalda av fackföreningarnas centralstyrelse.

Flera gånger representerade jag ack- och partiorganisationerna på platsen vid landsmöten och kongresser. Var således representant på Norska arbetsmannaförbundets kongress i Bergen och Drammen, på Norska Socialdemokratiska arbetarpartiet i Kristiania och på Socialdemokratiska ungdomsförbundets kongress i Kristiania, där jag också blev vald som en av de delegerade från Norge till Soc. ungdomskongressen i Hälsingborg (Sverige). På den fackliga landsorganisationens kongress i Kristiania var jag närvarande som referent för den lokala partipressen. Dessutom var jag under olika perioder sekreterare för stadens arbetarkommun och innehade ofta olika förtroendeposter inom fackföreningarnas centralstyrelse, såsom medlem av underhandlingskomitéer, evekutiva utskott m. m. Detta var under åren 1902—1906. Hur jag uppfylde alla dessa mina åligganden är det svårt att döma om nu. Att kritiken ibland kom i riktiga störtfloder över mitt arma huvud kan väl tagas som bevis för att icke allt blev gjort som jag och andra hade önskat och velat. Dock törs jag säga att jag denna gång med all min ungdoms energi var med i arbetarrörelsen, och om krafter och förmåga ofta lämnade mycket övrigt att önska, så var dock viljan och entusiasmen för våra idéer alltid tillstädje.

Att bliva norsk medborgare var under denna tid en ganska kinkig affär. De lagstiftande myndigheterna hade år 1896 gjort ganska stränga restriktioner ifråga om utlänningars förvärvande av medborgarrätt. Före den tiden var det ganska lätt att bli norsk undersåte i synnerhet för svenskar och följden blev, att en massa utlänningar, mäst svenskar, blev en börda för det offentliga, både stat och kommun. Det kan ju icke förnekas att det från Sverige, isynnerhet från gränsbygderna, kom en massa slödder som under den dåvarande invandringslagen förvärvade sig medborgarrätt och snart nog blev till en börda för det allmänna. Den nya lagförordningen bestämde att för att erhålla medborgarrätt måste man skaffa sig "kaution", d. v. s. få en eller flera välkända och välstående personer till att "kautionera" eller gå i godo för att man under en viss period icke ville falla samhället till last. Sådan "Kaution" var, som man kan tänka sig, icke så lätt att få. Jag lyckades dock under en valkampanj att få några inflytelserika vänstermän (jag var ju själv vänsterman den tiden) till att "kautionera" för mig och jag erhöll således min medborgarrätt, fick rösträtt, både statsborgerlig och kommunal och blev även valbar till offentliga värv om jag skulle vilja bli aspirant. Blev så vid ett kommunalval uppställd på arbetarpartiets vallista, och som det proportionella valsättet tillämpas vid kommunalval i Norge, blev arbetarpartiet ganska starkt representerat i stadsstyrelsen. Jag blev dock endast suppleant, men mötte som sådan flera gånger då stadens stöttepinnar hade sina sammanträden. Jag gjorde dock aldrig mycket väsen av mig i denna värdiga församling, där majoriteten utgjordes av gamla högtidliga perukstockar av den gamla konservativa skolan. Samtidigt skrev jag referat över "stadsfullmäktiges" förhandlingar i vår partipress, därvid en flängande kritik icke uteblev, när jag tyckte att så behövdes, vilket inbringade mig mången skrapa, bl. a. av borgmästaren, en gammal ärevördig hedersgubbe.

Med några få ord skulle jag vilja beskriva mina personliga intryck från det minnesrika året 1905 då den svensk-norska unionen brast, men, som jag tror och hoppas, efterträddes av en union som är byggd på en solidare grundval än förut, på ömsesidig förståelse, sympati och harmoni. Ty aldrig har väl Nordens folk levat i bättre samförstånd med varandra än sedan denna, i mångas ögon, förhatliga personalunion blev upplöst. Båda länderna har sedan dess kunnat ägna sig mera åt sociala och inrepolitiska angelägenheter i stället för att föra en stadig kamp om de unionella mellanriksfrågorna. Jag kan ej förneka att jag stod på norrmännens sida i denna strid, eller rättare, jag intog den ståndpunkt, som båda ländernas organiserade arbetare intog, nämligen: Kan icke Norge uppnå full frihet och jälvständighet i n o m unionen, så u t av densamma.

Under de historiska dagar då de svenska och norska delegerade voro samlade i Karlstad för att så att säga bestämma över de båda folkens öde, tog jag en rundtur i gränsdistrikten, dels för mitt höga nöjes skull och dels för att skriva litet för tidningspressen. Svenska och norska trupper voro sammandragna på var sin sida om gränsen, och det såg i sanning rätt hotande ut. Tog en tur med båt sydöver från Fredrikshall på det smala Svinesund som här utgör den naturliga riksgränsen. På båda sidor sågs långa rader av tält, bajonetter blänkte i solskenet och fältartillerietets kanonvagnar kunde ses uppe på höjderna. Ej att undra på om det var oro i sinnena! Men som en hoppingivande kontrast till dessa hotfulla scenerier hörde vi från en plats på den svenska sidan de välkända tonerna av "Arbetets söner, sluten er alla, Till våra bröder i syd och i nord". Och från den norska sidan sjöngs: "Snart dages det brödre, det lysner i öst." Ah, tänkte jag, här blir nog intet krig. Arméer, som äro besjälade av socialdemokratiens fredliga idéer, går nog inte gärna lös på varandra i ett mördande krig. Och som vi alla veta, så avvecklades sakerna lugnt och stilla, icke en droppe blod flöt om jag undantar litet näsblod här och var, mest på saloonerna på denna sidan Atlanten. På så vis utjämna kulturfolk och civiliserade nationer sina internationella svårigheter, och det är ofta med en känsla av nationell stolthet som jag relaterar dessa händelser från sommardagarna 1905 för bekanta av andra nationer. Och ändå äro ju skandinaverna, och isynnerhet svenskarna, "ett sjunkande folk". Sett i ljuset av våra dagars händelser på jorden var ju den svensk-norska unionskrisen en ganska tam och gemytlig affär. Och dock kunde den ha blivit den gnista som hade kommit den internationella krutdurken att explodera. Vem vet?

Jag skall icke avsluta denna min revy över mitt uppehåll i Norge förrän jag har givit en erkänslans tribut till Norge och dess folk. Under den följd av år som jag var bosatt där införlivades jag så med Norge, dess storslagna natur, och dess öppenhjärtliga, rättframma folk med sina fria och demokratiska institutioner, att jag ofta betraktar mig själv som norsk. Den välvilja och förståelse varmed jag, i stort sett, alltid har blivit bemött från norska folket skall jag alltid bevara i tacksamt minne.

Och så en vårdag i 1907 landade jag här i det här "köntrit", i dess huvudstad Ottawa. Om mina resor och irrfärder runt om här kunde väl också skrivas en "avhandling", men det får vara tills ett tillfälle senare gives. Har här prövat litet av varje: Fabriksarbetare, "railroadare", guldgrävare, kock, bagare, restauratör och sågverksägare (i miniatyr). Slog mig ned i Winnipeg för fyra år sedan och är nu spårvagnsförare (icke konduktör, snälla pastorer) ett yrke som, om det icke står så särdeles högt på den sociala rangskalan, dock är "ett hederligt yrke", enligt en viss lärd jyckes, borta i Brandon, mening.

Och så tills vidare: Adergöken, faderväll!

Charley Erickson.

dåvarande invandringslagen förvärvade sig medborgarrätt och snart nog blev till en börda för det allmänna. Den nya lagförordningen bestämde att för att erhålla medborgarrätt måste man skaffa sig "kaution", d. v. s. få en eller flera välkända och välstående personer till att "kautionera" eller gå i godo för att man under en viss period icke ville falla samhället till last. Sådan "Kaution" var, som man kan tänka sig, icke så lätt att få. Jag lyckades dock under en valkampanj att få några inflytelserika vänstermän (jag var ju själv vänsterman den tiden) till att "kautionera" för mig och jag erhöll således min medborgarrätt, fick rösträtt, både statsborgerlig och kommunal och blev även valbar till offentliga värv om jag skulle vilja bli aspirant. Blev så vid ett kommunalval uppställd på arbetarpartiets vallista, och som det proportionella valsättet tillämpas vid kommunalval i Norge, blev arbetarpartiet ganska starkt representerat i stadsstyrelsen. Jag blev dock endast suppleant, men mötte som sådan flera gånger då stadens stöttepinnar hade sina sammanträden. Jag gjorde dock aldrig mycket väsen av mig i denna värdiga församling, där majoriteten utgjordes av gamla högtidliga perukstockar av den gamla konservativa skolan. Samtidigt skrev jag referat över "stadsfullmäktiges" förhandlingar i vår partipress, därvid en flängande kritik icke uteblev, när jag tyckte att så behövdes, vilket inbringade mig mången skrapa, bl. a. av borgmästaren, en gammal ärevördig hedersgubbe.

Med några få ord skulle jag vilja beskriva mina personliga intryck från det minnesrika året 1905 då den svensk-norska unionen brast, men, som jag tror och hoppas, efterträddes av en union som är byggd på en solidare grundval än förut, på ömsesidig förståelse, sympati och harmoni. Ty aldrig har väl Nordens folk levat i bättre samförstånd med varandra än sedan denna, i mångas ögon, förhatliga personalunion blev upplöst. Båda länderna har sedan dess kunnat ägna sig mera åt sociala och inrepolitiska angelägenheter i stället för att föra en stadig kamp om de unionella mellanriksfrågorna. Jag kan ej förneka att jag stod på norrmännens sida i denna strid, eller rättare, jag intog den ståndpunkt, som båda ländernas organiserade arbetare intog, nämligen: Kan icke Norge uppnå full frihet och jälvständighet i n o m unionen, så u t av densamma.

Under de historiska dagar då de svenska och norska delegerade voro samlade i Karlstad för att så att säga bestämma över de båda folkens öde, tog jag en rundtur i gränsdistrikten, dels för mitt höga nöjes skull och dels för att skriva litet för tidningspressen. Svenska och norska trupper voro sammandragna på var sin sida om gränsen, och det såg i sanning rätt hotande ut. Tog en tur med båt sydöver från Fredrikshall på det smala Svinesund som här utgör den naturliga riksgränsen. På båda sidor sågs långa rader av tält, bajonetter blänkte i solskenet och fältartillerietets kanonvagnar kunde ses uppe på höjderna. Ej att undra på om det var oro i sinnena! Men som en hoppingivande kontrast till dessa hotfulla scenerier hörde vi från en plats på den svenska sidan de välkända tonerna av "Arbetets söner, sluten er alla, Till våra bröder i syd och i nord". Och från den norska sidan sjöngs: "Snart dages det brödre, det lysner i öst." Ah, tänkte jag, här blir nog intet krig. Arméer, som äro besjälade av socialdemokratiens fredliga idéer, går nog inte gärna lös på varandra i ett mördande krig. Och som vi alla veta, så avvecklades sakerna lugnt och stilla, icke en droppe blod flöt om jag undantar litet näsblod här och var, mest på saloonerna på denna sidan Atlanten. På så vis utjämna kulturfolk och civiliserade nationer sina internationella svårigheter, och det är ofta med en känsla av nationell stolthet som jag relaterar dessa händelser från sommardagarna 1905 för bekanta av andra nationer. Och ändå äro ju skandinaverna, och isynnerhet svenskarna, "ett sjunkande folk". Sett i ljuset av våra dagars händelser på jorden var ju den svensk-norska unionskrisen en ganska tam och gemytlig affär. Och dock kunde den ha blivit den gnista som hade kommit den internationella krutdurken att explodera. Vem vet?

Jag skall icke avsluta denna min revy över mitt uppehåll i Norge förrän jag har givit en erkänslans tribut till Norge och dess folk. Under den följd av år som jag var bosatt där införlivades jag så med Norge, dess storslagna natur, och dess öppenhjärtliga, rättframma folk med sina fria och demokratiska institutioner, att jag ofta betraktar mig själv som norsk. Den välvilja och förståelse varmed jag, i stort sett, alltid har blivit bemött från norska folket skall jag alltid bevara i tacksamt minne.

Och så en vårdag i 1907 landade jag här i det här "köntrit", i dess huvudstad Ottawa. Om mina resor och irrfärder runt om här kunde väl också skrivas en "avhandling", men det får vara tills ett tillfälle senare gives. Har här prövat litet av varje: Fabriksarbetare, "railroadare", guldgrävare, kock, bagare, restauratör och sågverksägare (i miniatyr). Slog mig ned i Winnipeg för fyra år sedan och är nu spårvagnsförare (icke konduktör, snälla pastorer) ett yrke som, om det icke står så särdeles högt på den sociala rangskalan, dock är "ett hederligt yrke", enligt en viss lärd jyckes, borta i Brandon, mening.

Och så tills vidare: Adergöken, faderväll!

Charley Erickson.

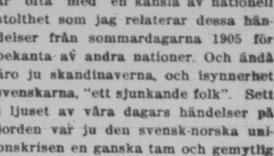

BILLIGT TANDLÄKARARBETE ÄR DET DYRASTE NI KAN KÖPA.

NORDEN (Inc.)
Stiftad 1900
Möter 3dje onsdagen i hvarje månad å Scott Memorial Hall kl. 8 e. m.
Sekreterare: John A. Gustafson, 208 Logan Ave., Phone Garry 117.
Finanssekr.: Alexis Christenson, 166 Inkster Ave.
Sjuk-kom.-ordf.: Erik Anderson, 228 Logan Ave.
☞ Bliv medlem av skandinavernas solidaste förening i Canada!—inträdesavgift $3.00, årsavgift $6.00.

Vasa Orden

LOGEN STRINDBERG NO. 259

Möten 1sta och 3dje fredagen i hvarje månad å Scott Memorial Hall kl. 8.15 aftonen.
Sekr., John E. Lidholm, 422 Lipton St.
Fin.-sekr., Alf. Lundgren, McLaren Hotel.
Sjuk-kom. ordf., Alf. Egnell, 72 Boyle St., Telefon: Main 4072.

Vasa Orden har nu 46,000 medlemmar.
LOGEN "STRINDBERG" ÄR WINNIPEGS STÖRSTA SV. FÖRENING.

KRISTLIGA FÖRENINGEN AV UNGA MÄN (Y.M.C.A.)

vid Selkirk Ave., hörnet av Powers, inbjuder unga män och gossar att bli medlemmar och åtnjuta gymnastikklassens privilegier, bad och simbassäng. Attraktiva rum från $6 till $10 i månaden, med alla privilegier, kunna erhållas på ansökan. Kom och besök oss.

ERNEST FAGENSTROM,
Svensk sekreterare.

WINNIPEG

Sir Wilfrid Laurier anlände i måndags morse från västern. Han reste omedelbart österut.

Mrs Nels Person, som en längre tid besökt släktingar i Californien, har återkommet till staden.

Mr Einar Hanson, som i onsdags reste till Moose Jaw, Sask., återkom redan i fredags till Winnipeg.

Mr A. Trägård med familj, som sedan i våras bott vid Shoal Lake, återkom förra veckan till Winnipeg.

Mr J. M. Kullander, som sedan i våras bott på sin farm i Holborn, Alta., återkom förra veckan till Winnipeg. Mr. Kullander stannar här över vintern.

I ett brev från fronten omtalar löjtnant C. O. Nord, att han d. 26 okt. blev sprängd i luften av en stor granat, utan att erhålla några skador. Samma granat dödade 42 man och sårade 12.

Miljonärsonen Harold Gifford Hutchinson har icke fått befrielse från krigstjänst. Hans fader sökte som bekant medels löfte om en stor teckning på segerlånet köpa honom fri. Saken kommer antagligen att föras till Ottawa.

Den person, som förliden fredags afton i damavdelningen å Scott Memorial Hall av misstag stack sin hand i en annan persons kappficka, varvid en börs, innehållande några silvermynt samt en del småsaker medföljde, vilka ej kunna vara av något intresse för den nye innehavaren, torde snarast möjligt återlämna börsen till Svenska Salumagasinet, 208 Logan ave.

Begravning. Stoftet efter avlidne soldaten Axel Olson från Quill Lake, Sask., fördes till Brookside Cemetery onsdagen den 12 dec. Clark & Hughson hade hand om begravningen och pastor Zettervall officierade. Bland deltagare märktes familjerna Esterberg och Hagborg samt Daughters of the Empire. Military Commission sände militäreskort till graven. Närmast sörjande äro föräldrarna i Skåne, Sverige, samt bröderna i Saskatchewan.

Besökande. Mr Fritz Kilman från Dryden, Ont., avlade i onsdags besök å denna tidnings kontor.

— Mr Carl Anderson från Minnedosa, Man., besökte i fredags denna tidnings officin.

— Mr och mrs P. J. Selin, pastor E. Olmon och mr E. J. Lindal, alla från Stockholm, Sask., voro förra veckan på besök i Winnipeg och tittade därvid in till denna tidnings redaktör.

— Mr Chas. Fores från Lac du Bonnet, Man., avlade i fredags besök å denna tidnings kontor.

— Mr S. Hanson från Filmore, Sask., med son kom förra veckan till Winnipeg med ett lass svin. Han avlade i lördags besök å denna tidnings kontor.

— Mr Per Johanson från Parkman, Sask., avlade i måndags besök å denna tidnings kontor. Mr. Johanson var på väg till Kenora, Ont., där han ämnar stanna över vintern.

KYRKOSAMFUND.

Baptistkyrkan. Onsdag sångövning, torsdag bönemöte. Nästa söndag predikar pastor Sundström. Ungdomsmötet blir litterärt. — Julmorgonen ha vi otta kl. 6.30. Kollekten tillfaller våra läroverk, Bethel Academy & The Theological Seminary, St. Paul, juldagskvällen kl. 7 hålles söndagsskolfästen. — Svenska Canada-Tidningens redaktör och personal samt vänner och bekanta nära och fjärran tillönskas en god jul. — J. P. Zettervall.

Sv. luth. kyrkan, hörnet av Logan ave. och Fountain St., V. J. Tengwald, pastor; bostad: 372 Logan ave., tel. Garry 324. — Gudstjänst nästa söndag kl. 10.30 f. m. och 7 e. m. Predikan vid högmässan av stud. Bernhard Johnson från Augustana College och vid aftonsången av församlingens pastor över ämnet: "Vårt salighetshopp". — Vid ungdomsmötet i torsdags förra veckan, då ett omväxlande och lärorikt program utfördes, höllos goda tal av pastorerna N. Lehart från Lake Park, Minn., och O. E. Olmon, Saskatchewans distriktsmissionär. Bland besökarne märktes även mr och mrs P. J. Selin samt mr Lindahl från Stockholm, Sask. Flera landsmän från Saskatoon, Parkman och andra platser i Sask. bevistade i söndags gudstjänsterna i sv. luth. kyrkan. — Julotta firas i sv. luth. kyrkan på juldagsmorgonen kl. 6.30. På kvällen kl. 7 hålles en väl förberedd söndagsskolfäst. Fritt inträde. — Teol. stud. Johannes Lindberg från det teologiska seminariet i Rock Island besökte i torsdags Winnipeg och hälsade på i sv. luth. prästgården på genomresa till Kenora, där han under julen kommer att betjäna den sv. luth. församlingen. — Pred. J. A. Dahl predikar nästa söndag och på juldagen i Scandinavia och Erickson, Man., söndagen den 30 dec. i Inwood och onsdagen den 2 jan. i Fisherton. Landsmännen på dessa platser torde giva akt på denna notis och mangrant samlas till gudstjänsterna och de fester, som komma att hållas vid nämnda besök.—Stud. Bernhard Johnson predikar i Marchwell på juldagen då julotta och julfäst hälles, och i Theodore, Sask., annan dag jul. — Döpt av pastor V. J. Tengwald i sv. luth. kyrkan i Stockholm, Sask., den 29 nov.: Wilfrid Edwin, son till pastor och fru O. E. Olmon. — En hjärtlig julhälsning sändes härmed till landsmännen i Winnipeg och över allt i vårt land. Gud give eder en signad juletid! — V. J. Tengwald.

FÖRENINGSVÄRLDEN.

Julfäst. Julen är snart här och med den alla våra fäster. Alla våra skandinaviska vänner ombedjas att ihågkomma Nordens julfäst, som avhålles annandag jul, den 26 dec., kl. 8 e. m. i den med alla bekvämligheter försedda Columbus Hall, hörnet av Smith och Graham ave., snett emot Tribune building. Tag vilken Portage ave spårvagn som helst och stig av vid Smith St., ni kan då se den elektriska skylten "Columbus Hall". På programmet förekommer sådana nummer som fästtal av Red. P. Myrvold, sång av S.S.B. och N.G.C., solo av miss Annie Lindblad, miss Svea Svenson, kvartettsång av misses Hallonquist och Nelson, gluntsång av mr Chas. Bruzell och mr Rude, orkestermusik av svenska orkestern. En smakfullt dekorerad julgran till största nöje för de små julvännerna och även för de större och äldre. Vi hoppas alla, som kunna, ej försumma att infinna sig vid årets största högtid, "Nordens" sjuttonde julfäst. Inträde endast 50 cents, för barn 25c. Kommen alla och tag "vännen" med. — Komitérade.

Under logen Framtidens Hopps auspicier hölls i torsdags afton förra veckan å Scott Memorial hall ett utmärkt föredrag av mr J. E. Lidholm, som godhetsfullt ställt sig till logens disposition, över ämnet "Teosofi". Föredraget åhördes med det största intresse och uppmärksamhet av det väl besökta mötet, som med starka applåder gav sin tillfredsställelse till känna. Dessutom bjöd aftonens program på sång av miss Anie Lindblad, deklamation av mr O. Nilson samt musik av en trio under mr Tegnanders ledarskap, vilka olika nummer med tacksamhet appläderades, varpå sjöngs "Du gamla, du fria". Sedan programmet avslutats, samlades alla kring det uppdukade kaffebordet, och läto sig dess anrättningar väl smaka under en stunds angeämt samspråk. Logens nästa för allmänheten öppna möte med föredrag bliver torsdagen den 17 januari, 1918. Torsdagen den 20 december har logen slutet möte för dess medlemmar, med föredrag av mr P. M. Dahl och A. Egnell. — Kom.

S.F.S.T. (Svenska Flickornas sytimma) basar den 14de dennes blev, som väntat var, en fullständig success. Under konsul P. B. Andersons ordföranskap utfördes först ett ganska trevligt program, varefter kommersen började. Ett smakfullt stånd i mitten av salen tilldrog sig en särskild uppmärksamhet och större delen av publiken lämnade där en mer eller mindre del av sin förmögenhet i utbyte mot en eller flera av små, söta, svenska flickhänder förfärdigade saker. I ena ändan av salen serverades kaffe mot en ringa avgift. Så var det lyckohjul, ett blomsterstånd, gissningstävlan o. s. v. Överallt såg man flickor i vackra svenska nationaldräkter, förföriskt smilande, vållande hjärtklappning för många av den manliga publiken och görande de mest inbitna snålvargar till riktiga slösare. Litet senare hölls auktion å en del överblivna artiklar. Bland publiken märktes en del engelska damer, som tydligen uttryckte sin beundran över de vackra arbeten, som här funnos. Många vackra föremål övergingo också i deras ägo. Det hela avslutades vid 1-tiden och inbringade föreningen omkr. 275 dollars, vilka tillfalla ett blivande vilohem för svenska flickor. Intrycket av publiken var, att det hela var en success, och att S.F.S.T:s popularitet, trots motstånd från visst prästerligt håll, därmed är fastställt. — Gånge Rolf.

Till kassör för Svenska Nationalbiblioteket valdes på sammanträde av detta biblioteks styrelse ingenjör S. Bylander. Även beslöts, att Svenska Nationalbiblioteket erkänner mr Manne Silver i Bergland, Ont., som sitt ombud. Mr Silver skall i den närmaste framtiden resa för S. C. T. i västra Canada.

Logen Strindbergs fästkomité sammanträder nästa torsdags afton, den 20de dennes, å Fountain hotell. Alla komitéledamöter behagade infinna sig. — Ordf.

Årets sista logemöte avhåller logen Strindberg — av Vasa Orden — nästa fredag, den 21 dennes. Stor intagning förekommer samt tjänstemannaval för stundande arbetsår etc. Som kaffeservering och program dessutom förekommer få vi hoppas att alla logemedlemmar, som möjligtvis kunna, infinna sig vid detta årets sista möte. — Sekr.

Nyårsfrid I Helgens Tid. I dessa bistra och krigiska tider behöva vi alla lite frid och fröjd, och de olika svenska föreningarna söka att i detta avseende göra sitt bästa. Bland de kommande fästligheterna märkes Logen Strindbergs Nyårsfäst, som kommer att gå av stapeln på nyårsdagen, tisdagen den 1sta januari, 1918, kl. 7.30 aftonen. Lokalen är likasom förra året Isländska goodtemplarhallen, å hörnet av Sargent och McGee St., vilken hall är den enda, som lämpar sig för uppförandet av en teaterpjäs. Som vanligt kommer logen Strindberg att bjuda på ett intressant och omväxlande program. Fästtalet kommer att hållas av den kände vältalaren, dr B. J. Brandson. Den populära svensk-norska manskören kommer att sjunga flera av våra kära svenska sånger. Utom körsång kommer solosång att presteras av miss Annie Lindblad och miss Lydia Brown. Bland övriga nummer märkes pianosolo av miss Frida Simonson, musik av stränginstrument-trio, deklamation i kostym av mrs Ottilia Egnell, kupletsång m. m. Dessutom bjudes i år, som vanligt, på en teaterpjäs. Detta år har valet fallit på Ullers skrattretande pjäs "En svartsjuk tok". Den gamle hökaren Clas Danielson, som också är löjtnant i milisen, har gift sig med en ung flicka. Han plågas väldeliga av en oresonlig svartsjuka och råkar därför i "trouble" med en hästgardist och en kontorist. Efter sju sorger och åtta bekymmer blir slutet äntligen gott, och det är ju huvudsaken. Särskilda arrangemanger hava gjorts att få serveringen så god som möjligt. Det är i år beslutat att sälja endast så många biljetter, som lokalen kan rymma komfortabelt, så alla som önska deltaga ombedjas att i tid förse sig med biljett. Biljetter till salu i de svenska affärerna samt av logens medlemmar. Komitén går till större kostnad för att tillfredsställande kunna taga vara på klädpolleteringen, och denna blir i år fri. Alla skandinaver välkomna, d. v. s. så många som kunna komfortabelt rymmas i lokalen. — Komitérade.

TEATER.

Winnipeg teater. "The Speckled Band", en utmärkt Sherlock Holmeshistoria, gives denna vecka på Winnipeg teater av det stående sällskapet. Mr. Frank E. Camp spelar med framgång Sherlock Holmes.

Pantages teater. Vic Le Roy och Mae Cahill giva "Song and dance revue of 1917". Programmet i övrigt är utmärkt.

Walker teater. "The Brat", den största successen i New York på många år, blir julattraktionen på Walker teater under julveckan. Matinéer givas som vanligt på onsdag och lördag. Detta stycke är både roligt, intressant och humoristiskt. Under nyårsveckan gives det gamla välkända och outslitliga stycket "Mrs. Wiggs of the Cabbage Patch". Veckan därefter gives den synnerligen roliga pjäsen "The Katzenjammer Kids".

Orpheum teater. De fyra Marx Brothers uppföra nästa vecka "Home Again". Boyarr Company, ryska sångare och dansare, äro av särskilt intresse. De sjunga en massa ryska folksånger. Doc O'Neil levererar sin roande monolog, som alltid framkallar skrattsalvor. Bessie Rempel uppför den lilla skissen "You". Comfort och King uppträda i "Coontown Divorcons". "Fibe of Clubs" uppträder i "Pierrot's Dream". George Austin Moor och Cordelia Haager från Texas och Kentucky sjunga och berätta historier. Intressanta rörliga bilder visas som vanligt.

The Walker CANADA'S FINEST THEATRE

SPECIAL CHRISTMAS WEEK ATTRACTION.

Mats. Xmas Day, Wednesday and Saturday.

The Distinguished Young American Actress REA MARTIN and an exceptionally strong New York cast in

"THE BRAT."

New York's most brilliant Comedy Success!

Reservations for Seats can be made now.

Evgs. & Christmas Mat. $1.50 to 25c.
Wed. & Sat. Mats. $1.00 to 25c.

WEEK OF DEC. 31st.

The Success of Three Continents

"Mrs. Wiggs of the Cabbage Patch."

The Most Fascinating Comedy Ever Written.

Köp aldrig

en cream separator utan att **först** hava prövat den rätt i **Edert hem.**

Vi låta Eder pröva

REGO

utan en cents kostnad för Eder.

Alla storlekar från 26 till 80 gallon i timman — alla reservdelar.

Skriv efter våra priser och liberala avbetalningsvillkor.

Hammarstrand & Co.
Ensamförsäljare i västra Canada
309 Fountain St., Winnipeg

Vi ha just fullbordet uppförandet av en modärn kvarnbyggnad på hörnet av Sutherland och Higgins street, och ha installerat maskineri och ekipering för att tillverka

BÄSTA KVALITET RENT RÄGMJÖL
BLENDED RÄG- OCH VETEMJÖL
RÄGMJÖL

Om ni har någon råg att sälja, vilja vi betala eder det bästa möjliga priset för det.

GIV OSS ETT FÖRSÖK.

B. B. RYE FLOUR MILLS, LIMITED

SIN FEMTE ÅRLIGA STORA

Nyårs Fäst

avhåller

LOGEN STRINDBERG AV VASA ORDEN

Tisdagen den 1 Januari, 1918

Kl. 7.30 Aftonen

I Isländska Goodtemplarhallen

Hörnet av Sargent Ave. och McGeee St.

Tal - Sång - Musik

En Svartsjuk Tok

Lustspel med sång i en akt, av Uller.

JULGRAN OCH ÄPPLEN
KAFFESERVERING STOR BAL

ALLA SKANDINAVER VÄLKOMNA

Biljettpris 75 cents Barn under 12 år 35 cents

BILJETTER TILL SALU HOS:—Swedish Importing Co., Svenska Snusmagasinet, Scandia Café, P. Nelson, Fountain Hotell.